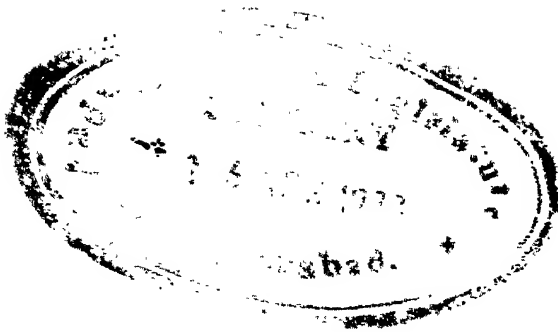

15462

000 123

NO. 1-6

AMERICA PROUDLY PRESENTS ELECTRONIC

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

[illegible]

_____

15462

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

---

*Thirty-ninth day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 25th March, 1963.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SUGAR FACTORIES UNDER THE SECOND
FIVE YEAR PLAN.

1523—

**1615 (1860) Q.—Sri A. Ramachandra Reddy (Bhongiri) :—*Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any steps were taken for starting the six co-operative sugar factories as contemplated under the Second Five-Year Plan ; and

(b) if not, the reasons ?

The Chief Minister (Sri N. Sanjiva Reddy) :

(a) Yes, Sir, with the exception of one Co-operative Sugar Factory at Hindupur with a crushing capacity of 600 tons per day, which could not be implemented due to the fact that the society failed to collect the requisite share capital, and the Society at its General Body meeting held in October 1957 resolved on winding up of the society. Government, accordingly, permitted the society to refund the share capital collected from its members.

Out of the remaining five factories four have gone into production and the fifth is under erection.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడిన యీ ఆరు ఫ్యాక్టరీలు పూర్తిగా లేదని యిప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు మనం తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక తృతీయ సంవత్సరంలో వున్నాం. ఈ తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళికతో ఒకటైనా ప్రొడక్షన్ లోనికి వెళ్ళేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Wind up చేశామని చెబితే మరల ఆవిధంగా అడిగితే ఏమి చెప్పాలి. "Government have permitted the Society to refund the share capital collected from its members; out of the remaining 5 factories, 4 have gone into production and the fifth is under erection."

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైసూరు) : ఒక సాపైటి షేర్ కాపిటల్ రిఫండ్ చేయమని అన్నాం అని చెప్పారు. వారు తిరిగి ఎక్కడైనా పెట్టుకుంటామంటే తిరిగి పర్మిషన్ యిచ్చి ప్లాంట్ అయ్యేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అదే పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఇంకా కొంత మంది అప్లయ్ చేస్తున్నారు. వాటిని రికమెండ్ చేసి పంపిస్తున్నాం.

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ (పెనుగొండ) : ఈ ఫ్యాక్టరీలు తమకున్న పూర్తి కెపాసిటీలో క్రష్ చేయడం లేదు. ఇందులో ప్రభుత్వ షేర్ హెచ్చుగా వున్నది. కనుక అవి తమ పూర్తి కెపాసిటీలో క్రష్ చేసేట్లు, ఆ యా ప్రాంతాలలోని చెరకు పండించేవారికి లోస్స్ మొదలైన సహాయం సకాలంలో సక్రమంగా అందేట్లు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇవి కో-ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్. అక్కడ మొదలుపు వున్నారు, రైతులకు కూడా కొంత షేర్ వుంది. వారు శ్రద్ధ వుచ్చు కుంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి కూడా హెచ్చు షేర్ వుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం కూడా అవసరమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. వేమయ్య : ఈ ఫ్యాక్టరీలలో ప్రభుత్వం షేర్ ఎంత వున్నది ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి (ఆముసాలవలస) : మెంబర్స్ షేర్ - 15.49 లక్షలు; గవర్నమెంట్ షేర్ కాపిటల్ - 25 లక్షలు; యల్. ఐ. సి - 20 లక్షలు; ఫిన్ అన్సి యల్ కార్పొరేషన్ - 75 లక్షలు; మొత్తం 135 లక్షలు.

25th March, 1963

Oral Answers to Questions 3

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : (నందిగమ) నాలుగు ఫ్యాక్టరీలు ప్రొడక్షన్ లో వున్నవని చెప్పారు. అక్కడ చారి ప్రొడక్షన్ కెపాసిటీ ఎంత ; యాక్చువల్ గా ఎంత ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నారు; ఆ ఫిగర్స్ ఏమైనా వున్నాయా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : గత సంవత్సరమే ప్రయోగాత్మకంగా ప్రారంభించారు. అంటే పది పదిహేను రోజులు ఆడివుంటారు. Full capacity production ఇంకా రాలేదు. వచ్చే సంవత్సరం అంటే 63-64 నుండి వస్తుందని ఆశిస్తున్నాం.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ఉపప్రశ్నకు సమాధానంగా సబ్విక్వెంట్ గా మరికొన్నింటిని రికమెండ్ చేసి పంపించామని చెప్పారు. అవి ఏవి; అక్కడ ఏర్పాటుకానున్నాయి; వాటికి సంబంధించిన ఆర్డర్లు పంపించారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ప్రత్యేకప్రశ్న వేయాలి. జహీరాబాద్ జిల్లాలో ననుకుంటాను; ఒకటి రెండు పంపించాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) : విశాఖపట్నం జిల్లాలో భీమసింగి అనేచోట ఒక కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ రిజిస్టర్ చేశారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) : నాలుగు ఫ్యాక్టరీలు ప్రొడక్షన్ లోనికి వెళ్ళాయి అని చెప్పారు. గత సంవత్సరం అక్కడ ఎంత క్రమింగ్ జరిగింది. చెబుతారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇప్పుడే శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారి ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పాను. అక్కడ ప్రయోగాత్మకంగా మొదట క్రష్ చేశారు. ఇంకా ఫుల్ కెపాసిటీలో క్రష్ చేయలేదు. మెషినరీ బాగుండా, లేదా ఇతరవిషయాలు ఎలా వున్నాయి అనేది పరిశీలించడం కొరకు పది పదిహేను రోజులు క్రష్ చేసి వుంటారు, 1963-1964 వ సంవత్సరంలో ఫుల్ కెపాసిటీలో క్రమింగ్ జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాం.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : (ఉరవకొండ) ఇతర రాష్ట్రాలలో యీ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు మార్కెటింగు సొసైటీలద్వారా పనిచేస్తున్నవి. అదేవిధంగా అనంతపురం జిల్లాలో కూడ మార్కెటింగ్ సొసైటీలతో పని చేయించడానికి ప్రభుత్వం ఆదేశిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన సమాచారం వెంకన్నగారికే ఎక్కువగా వస్తుంది, నాకు ఎక్కువ సమాచారం లేదు. వివరాలు యిస్తే ఆ విషయం ఆలోచిస్తాను.

శ్రీ పిల్లలమరికి వెంకటేశ్వర్లు : ఈ కో-ఆపరేటివ్ ముగర్ ఫ్యాక్టరీలలో యల్. ఐ. సి. ప్రభుత్వం షేర్ కాపిటల్ ఎక్కువగా వున్నది. అలాగే బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ కు సంబంధించి ప్రభుత్వం యొక్క వాటా ఏవిధంగా వుంది ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇద్దరు ముగ్గురిని నామినేట్ చేసి పంపుతున్నాం. ఇవన్నీ నామినేటెడ్ బాడీస్. చోడవరం, పాలకొల్లు, చిత్తూరు, నిజామాబాద్ మొదలైన ఫ్యాక్టరీలలో వారు వసూలుచేసేది చాలా కొద్ది. ఉదాహరణకు ఆముదాలవలసలో 15.49; చోడవరం—17.8; పాలకొల్లు 10.5 (120 లక్షలలో నుండి) చిత్తూరు 15.15; నిజామాబాదు—8.79 లక్షలు మాత్రమే. ఇలా నామినేట్ గా అక్కడ వారి షేర్ కాపిటల్ వుంది. తక్కిన మొత్తంలో హెచ్చుభాగం ప్రభుత్వ లోన్ గాను, యితరత్రా యివ్వబడుతున్నది. నేనీమధ్య ఒకచోట ప్రారంభంచేస్తూ చెప్పాను. ఇందులో కో-ఆపరేషన్ తక్కువగా వున్నది. ఇందులో ప్రభుత్వం, యల్.ఐ.సి. ల గ్యారంటీ ఎక్కువగా వుంటోంది అని.

SUGAR PRODUCTION IN NIZAM SUGAR FACTORY LTD., BODHAN.

1524—

*2463 Q.—*Sri M. Ramgopal Reddy [Put by Sri S. Vemayya, Buchhireddypalem] :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :*

(a) the number of tons of sugar produced in the Nizam Sugar Factory Ltd., Bodhan during seasons from 1957-58 to 1961-62 ;

(b) the profits earned in the above factory from 1957-58 to 1961-62 ;

(c) what is the sugar recovery in the above factory for the seasons 1957-58 to 1961-62 ; and

(d) when did the expanded capacity come into crushing ?

Sri N. Sanjiva Reddy :

(a) *During :—*

1957-58	....	55,987 Tons
1958-59	...	44,336 Tons
1959-60	...	51,199 Tons
1960-61	...	65,219.6 Tonnes
1961-62	...	57,566.5 Tonnes.

(b) *During the years :—*

		Rs.
1957-58	...	69,43,444
1958-59	...	43,12,062
1959-60	...	93,35,962
1960-61	...	71,38,872
1961-62	...	Accounts not yet finalised

(c) *During :—*

1957-58	...	10.66%
1958-59	...	10.00%
1959-60	...	10.41%
1960-61	...	10.05%
1961-62	...	9.59%

(d) *During the season 1961-62.*

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : మంత్రిగారు యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం వీటిలో సంవత్సరం సంవత్సరానికి దిగుబడి తగ్గిపోతున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. దీనిని పరిశీలించారా; పరిశీలిస్తే కారణాలేమిటో చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అందుకు చాలా కారణాలుంటాయి. హాటర్ తక్కువగా వుండడం, కేన్ గ్రోత్ లో కొంత లోపం వుండవచ్చు, ఇలాంటివి చాలా కారణాలుంటాయి.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు : అందుకు చాలా కారణాలుంటాయి అంటున్నారు. ఒక సంవత్సరం 10.2 మరో సంవత్సరం 7.41 ఇలా వస్తుంటే యింత డిస్ పారిటీ ఎందుకు వస్తుందని అలోచించలేదా? దీనికి దర్బాస్తు చేయించలేదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వారు చెబుతున్నంత డిస్ పారిటీ అందులో లేదు.

నేను అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు కూడ అది విచారించాను. వారు అనుకున్నంత డిస్ పారిటీ అందులో లేదు. కావాలంటే మరొకసారి చదువుతాను.

1957-58 ... 10.66 శాతం

1958-59 ... 10.00 ,,

1959-60 ... 10.41 ,,

1960-61 ... 10.05 ,,

1961-62 ... 9.59 ,,

ఈ సంవత్సరం రికవరీ బాగానే వచ్చింది. ఇంకా వేచి రిజల్టు చూద్దాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : చివరి రెండు సంవత్సరాలలో ఇన్ కం 87 లక్షలనుండి 71 లక్షలకు వచ్చేసింది మరొక ప్రక్కన ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఇతర ఖర్చులు కూడ ఎక్కువ అయిపోతున్నాయి. దీనికి కారణాలు చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : దీనికి కూడ అనేక కారణాలున్నాయి. ప్రొడక్షన్ రికవరీలో కొంత వుంటుంది. ఇతర దేశాలకు ఎగుమతులు చేయవలసి వుంటుంది. అందులో ఆట్రే ధర అంత గిట్టుబాటుగా వుండదు. కొన్ని లక్షల టన్నుల షుగర్ ప్లాకు ఫ్యాక్టరీలలో వుండిపోతున్నది. ఇటువంటి కారణాలు అనేకం వుంటాయి. ఇదంతా రికవరీ అయిన ఎమాంట్ పైనే జేస్ చేసి చూస్తారు. ఇంకా 1961-1962 అక్కౌంట్స్ తేలలేదని చెప్పాను.

శ్రీ టి. పోతరాజు (విజయవాడ నార్త్) : ఇందుతోనుండి foreign export ఎంత భాగం జరుగుతోంది ? ఏ rate వస్తూ ఉన్నది ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అంత పెద్ద note లేదు. Separate question వేస్తే ఆ details అన్నీ తెప్పిస్తాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : మంత్రిగారు చెబుతూ షుమారు 10% recovery ఉన్నది. అది తక్కువ ఏమీకాదు అని చెబుతున్నారు. కాని పోల్చితే 10.66 నుంచి 9.49 ఉంటే షుమారు 1.5 వైన ఉన్నదని మంత్రిగారికి తెలుసు. Total గా చూసినప్పుడు 10% fall క్రింద లెక్క కట్టవచ్చు. 10% తక్కువ fall ఏమీకాదు. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఆలోచించకపోతే Sugar factory production charges ఎక్కువ పెరిగిపోతాయి. Production charges తగ్గించడం కష్టమని ప్రభుత్వం అనేకమారులు చెప్పడం జరుగుతోంది. కాబట్టి దీని విషయం ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఆలోచించాము అని చెప్పాను. నేను అక్కడకు పోయినప్పుడు discuss చేశాము. ఈ సంవత్సరం percentage పెరుగుతుందనికూడ చెప్పాను. అంతకన్న ఎక్కువ ఆలోచించేదేమీ లేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) : Recovery పాచ్చుగా వచ్చే Sugarcane వేయడానికి అక్కడ ఉన్నటువంటి research officers కు freedom యిస్తారా ? లేకపోతే కోయంబత్తూరునుంచి వాళ్ళు పంపించిన తరువాత ఇక్కడ Agricultural department examine చేసేంతవరకు జాప్యం కాకుండా యిక్కడ ఉన్న Research department స్వయంగా experiment చేసుకునేందుకు తొందరగా recovery వచ్చే Sugarcane పెంచే అవకాశం యివ్వడానికి ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : It is a company, Sir. Sugarcane research చేసి వాళ్ళ పెద్ద percentage యిస్తూ ఉంటే వద్దని ఎవరూ చెప్పరు. వద్దని చెపుతున్నారు అవకాశం యిస్తారా అని అడగడం wrong presumption. అలాంటి యిబ్బంది ఏమీ లేదు. బాగా పెంచుతాము అని వాళ్ళ అంటే అక్కడ వద్దనేవాళ్ళు ఎవరూలేరు. Government factory అంటే Government shares ఉన్నాయి గాని ఎక్కడనుంచో ఉత్తరువులు పంపాల్సిన అవసరం లేదు. వాళ్ళ maintain చేసుకుంటున్నారు. మంచి production యిచ్చేదే పెట్టాలని అనుకుంటున్నారు. Production ఎక్కువ కావడానికి యిప్పుడు ఏదైనా క్రొత్త discovery ఉంటే ఎవరూ ఆక్షేపించడంలేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Wrong presumption అన్నారు. Presumption కాదు. ఇప్పుడు department వారు approve చేస్తే తప్ప అక్కడ విరివిగా పెంచడానికి అవకాశం లేదు అని భోగట్టా ఉన్నది. కాబట్టి అడిగాను. Presumption మీద అడగడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అది wrong information.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ప్రశ్నలో (d) భాగం expansion గురించి వస్తుంది అన్నారు. Expansion కోసం ఏమైనా డబ్బు ఖర్చుపెట్టినారా ? ఎంత ఖర్చుపెడితే expansion పూర్తిగా వస్తుందని భావిస్తున్నారు ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ముందు 3,200 ఉన్నది. అక్కడ capacity 61.62 లో 4,200 కు పెంచబడింది.

శ్రీ ఎమ్. పిప్పయ్య (పేకారావుపేట) : సరైన లాభాలు రాకపోవడానికి stocks నిలవ ఉండిపోవడం కూడ ఒక కారణంగా ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపిచ్చారు.

గత సంవత్సరం మిగిలిపోయిన Stocks ఎన్ని ? ఈ stocks మిగిలిపోవడానికి సరైన organization లేకపోవడం కారణంగా పేర్కొనవచ్చునా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడి : ఎక్కువ stocks ఉన్నాయనికాదు. Vary అవుతూ ఉంటాయి. ఈ సంవత్సరం stocks ను next year take over చేయడం అంతేగాని అక్కడ Sugar stocks ను మన యిష్టం వచ్చినట్లు అమ్మడానికి లేదు. Government of India వారు allot చేస్తారు. Allot చేసినవాటిని అమ్మాలి. Foreign export యింత అని, మిగిలినది యింత అని అది కొద్దిగా carry over అవుతుంది తప్ప, పెద్ద stocks ఫ్యాక్టరీలో నిలిచిపోయేదేమీలేదు.

CO-OPERATIVE SUGARS, CHITTOOR.

1525—

*2830 Q.—*Sri C. D. Naidu [Put by Sri Ramachandra Rao Desapande (Narayankhad)]*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) when the Co-operative Sugars, Chittoor was registered under Co-operative Act ;

(b) the names of the President and other members of the said sugar who were nominated by the Government at the inception of the Society ;

(c) when they were changed and who is the President and other Directors at present ;

(d) why elections were not conducted for the said society ; and

(e) when the mill will come into production ?

Sri N. Sanjiva Reddy :

(a) On the 22nd of August, 1955.

(b) The following gentlemen were nominated to the first set of Board of Directors of the Society :

1. Sri P. Venkata Krishnayya Naidu, President
2. Sri K. Kalappa Reddy
3. Sri A. Raja Reddy

4. Sri P. Chinnama Reddy
5. Sri N. P. Chengalraya Naidu
6. Sri P. Rajagopala Naidu
7. Sri C. Ethirajulu Naidu
8. Sri G. Guravappa Naidu
9. Sri V. Raghunatha Reddy
10. Sri N. Chengala Reddy
11. Sri P. Ramachandra Reddy
12. Sri P. Venkata Reddy
13. Sri G. Ramachandra Naidu
14. Sri R. Nadamuni Reddy.

(c) After the expiry of the term of the 1st Board which expired on 30-8-1959, the second Board was formed from 1-9-1959 to 31-7-1962 with certain changes in the personnel in the Board. The third set of the Board was formed on 1-8-1962 and its period also expired on 31-1-1963. This has since been extended from 1-2-1963 till 31-7-1964. The names of the present Board of Directors are given below :

1. Sri P. Chinnama Reddy, President
2. Sri G. Ramachandra Naidu, Vice President
3. Sri R. Nadamuni Reddy
4. Sri A. Raja Reddy
5. Sri P. Ramanna
6. Sri P. Narasimha Reddy
7. Sri V. Raghunadha Reddy
8. Sri T. S. Mahadevan
9. Sri N. B. Subbaramappa.

(d) In view of the large financial stake of the Government in the Society it was considered desirable to have nominated Boards to the Co-operative Sugar Factories till they go into production and are brought to stage of stable and efficient running.

(e) The Factory went into production on 18-1-1963.

Sri T. Balakrishna : --Mr. Speaker, Sir, may I know what are the necessary qualifications of a Director and a President ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Director, President గా ఉన్నవారికి shares ఉండాలి, డబ్బు తీసుకొని ఉండాలి. Prospects కుగాను వని చేస్తారనే విశ్వాసం కలిగించాలి.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి : ఈ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించిన మొదటి దినమే machinery చెడిపోవడంవల్ల మూడు 100, 200 లాఠీల చెరుకు కొట్టిన తరువాత ఫ్యాక్టరీకో రైతులకో ఎవరికో నష్టం అయింది. ఇది సాంకేతిక నిపుణుల లోపమా, Management లోపమా ? దర్యాప్తు చేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఏవో parts యిక్కడ లేకపోయినాయి. ఆ parts మళ్ళీ తెప్పించినారు. Production ప్రారంభం అయింది, కొన్ని parts లేకపోవడం వల్ల యిబ్బంది కలిగింది అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (వ్యాలిపాడ్) : Factory ప్రారంభించిన దినమే చెడిపోవడానికి కారణం ఏమిటి ? దానిని దర్యాప్తు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : చేస్తాను. 15th న దీని formal inauguration కు పోతున్నాను. విచారిస్తాను.

శ్రీ ఎ. పి. వజ్రవేలుచెట్టి (కుప్పమ్) : ఈ Nominated boards production లోకి వెళ్ళేంతవరకు ఉంటుందని చెప్పారు. చిత్తూరు సొసైటీని ప్రారంభించారు. Nominated Board ను రద్దుచేసి elected board ను ఉంచేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Answer పూర్తిగా వింటే బాగుంటుంది. తమకు అనుకూలమైనది మాత్రమే వింటే ఎట్లా ? Till they go into production and are brought to stable and efficient running. Stability ఉండాలి. మన మిచ్చిన లక్ష రూపాయలు కొంచెమైనా వాళ్ళు build up చేసి పదై నా చేయాలి. అక్కడ పరిస్థితి ఎలా వస్తుంది ? 150 లక్షల రూపాయలు 10 లక్షల 140 లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వం shares పెట్టుకొని, యిదేదో వెంటనే start అయింది అని Nominate చేస్తే చాల ప్రమాదం. కొంచెం responsibility ప్రభుత్వంపైన ఉండడం మంచిది.

శ్రీ వి. నత్యనారాయణ : మొదటి సంవత్సరం experimental గా crush చేశాము అని మంత్రిగారు తెలిపిచ్చారు. అందుచేత చాలచోట్ల నష్టం వస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం పాలకొల్లు factory లో 1200 టన్నులే crush చేసినది. కాని నష్టం

వస్తున్నది. ఆ నష్టం ఈ సంవత్సరం రైతులయొక్క share holders మీద నడకుండా చూస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వచ్చే లాభం రాలేదని చెప్పవచ్చు. కాని, నష్టం start అయినప్పటినుంచి లెక్క వేయాలి. ఈ సంవత్సరం అంతా cane సరఫరా బాగా ఉండి ఉంటే యింకా ఎక్కువ లాభం వచ్చేది. రావలసిన లాభం పోయింది తప్ప నష్టం వచ్చిందనడానికి లేదు. Starting ఆలస్యం అయింది.

Sri E. Ayyapureddy:—Are the Directors and the President paid any honorarium, if so what are the amounts?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Meeting కు వచ్చినప్పుడు sitting fees యిస్తారేమో. There is no salary or honorarium. I don't think there is any salary or honorarium.

SYNTHETIC DRUG PROJECT AT HYDERABAD.

1526—

*1914 Q.—**Sri S. Vemayya :—**Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether the lands for the township for the Synthetic Drugs Project at Hyderabad have been acquired?

Sri N. Sanjiva Reddy:—Yes, Sir.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఎంత విస్తీర్ణం భూమి acquire చేశారు? ఎంతవరకు progress వచ్చినదో వివరాలు చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : Acquire చేసిన land ఏడు, ఎనిమిది వందల ఎకరాలు ఉన్నది. Total area acquired and handed over for township is 263 acres 13 kuntas; Balanagar...81 acres; Boyinapalli, Hyderabad West Taluk 97.18 acres; Kutubullapur 84.18 acres.

Apart from the above area of 263 acres and 23 kuntas, an area of 33 acres and 26 kuntas - ఇది గవర్నమెంటు land. Acquire చేసినదికాక యిదికూడ వాళ్ళకు యివ్వబడింది.

Sri S. Vemayya :—May I know how much amount was spent so far on the project?

Sri N. Sanjiva Reddy:— I have information till 31-12-62; it is Rs. 20 lakhs.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : 600 - 700 ఎకరాల భూమి ఎక్వయిర్ చేశారని చెప్పారు. వారికి కంపెనీషను యివ్వబడిందా ? లేకపోతే సాధ్యమైనంత త్వరలో యివ్వడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇంతవరకు యిచ్చారో లేదో నాకు తెలియదు. కాని, యివ్వకపోతే తొందరగా యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము.

Sri T. Balakrishnayya:—Sir, may I know whether this project is going to be constructed at the cost of the State Government or the Central Government is giving any contribution for this ?

Sri N. Sanjiva Reddy:—It is a public sector concern, Sir. The State Government may give some amount. The whole project is of the Central Government in the public sector.

Sri E. Ayyapu Reddy (Midithur):—May I know, Sir, what exactly or what approximately is the amount that has been spent on this project either by the Centre or by the State Government ?

Sri N. Sanjiva Reddy:— Just now I said that till December there are figures ; it is round about Rs. 20 lakhs.

ANCILLARY INDUSTRIES FOR SYNTHETIC DRUGS.

1527—

* 2678 Q.—*Sri M. Rajagopal Reddy* [Put by *Sri S. Vemayya*]:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the list of ancillary industries for Heavy Electricals and Synthetic Drugs Factory was finalised ;

(b) if so, what are they ;

(c) the pattern of assistance offered for private industrialists in promoting these industries ?

Sri N. Sanjiva Reddy :

(a) The list of ancillary industries for Synthetic Drugs has been finalised. That with regard to the Heavy Electricals is likely to be finalised after the final project report is approved.

(b) The ancillary industries are for basic raw materials, such as chemicals etc., required for the Synthetic Drugs project and also for glass bottles and other packing materials etc. required by them.

(c) The Industrial Estate at Patencheru will be developed to give preference to ancillary industries to be set up for the Heavy Electricals. Further the normal assistance, and financial facilities would be made available to all the ancillary industries also as for any other Small Scale or other industry.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) : ఇంతవరకు ఏవైనా స్కీము ఏర్పాటు చేయడంగాని, ఎవరైనా వస్తామని అడగడంగాని జరిగిందా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : సింథిటిక్ డ్రగ్స్ కు కొన్ని ఫైనెన్స్ చేశారు. డిటెయిల్స్ అంత ఎక్కువగా లేవు. The assistance we are giving—we grant them loans, provision of factory accommodation, procurement of raw material, Provision of servicing facilities through the Government servicing workshops and tool room workshops; assistance in the procurement of machinery on hire purchase system through the National Small Industries Corporation and provision of technical assistance and guidance.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఎన్ని అప్లికేషనులు వచ్చాయి ? లాండు ఎవరయినా అడిగారా, వారికి అలాట్ మెంట్లు ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : లాండు క్వశ్చను కాదు. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు స్థాపించేటట్లు—ప్రయత్నం చేతు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు మాదిరిగా కావలసిన లాండు,

లోను సింథిటిక్ డ్రగ్స్ ఫ్యాక్టరీవారే కావలసిన అసిస్టెన్స్ యిస్తారు. వీరు 5 పర్సంటుగాని, పది పర్సంటుగాని కాపిటల్ పెట్టుకుంటే చాలు,

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : సింథిటిక్ డ్రగ్స్, 'హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్—రెండింటికీ కలిపే చెప్పారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : పట్టంచెరువు దగ్గర ఒక ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు పెట్టి దానికి ప్రత్యేకంగా ఫైనలైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి; యింకా చేయలేదని చెప్పాను.

APPLICATIONS FOR OLD AGE PENSIONS FROM CHITTOOR DISTRICT.

1528—

*3240 Q.—*Sri T. Balakrishnaiah (Satyavedu) :—*Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) how many applications have been received for old-age pension from each taluk in Chittoor district ;

(b) how many of them have been sanctioned and pension paid regularly ; and

(c) since how long such pensions have been paid to them ?

*The Minister for Finance and Co-operation (Sri K. Brahma-
nanda Reddy) :*

(a) Nil.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (చిత్తూరు జిల్లా వాయిల్పాడు) : మా తాలూకా నుంచి మూడు నెలలముందే దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. వాటినిగురించి దర్యాప్తు చేయడం జరగలేదు. మదరాసు రాష్ట్రంలో మాదిరిగా ఇప్పుడున్న ప్లాఫ్ లోనే కొంత మందిని యీ పనికి ఏర్పాటుచేసి యీ ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షను స్కీము అమలు చేస్తారా ? May I know the reasons why applications have not been received for old-age pensions ?

Shri K. Brahmananda Reddy: It is difficult for me to say, Sir why applications are not received. I can answer if applications are received and not acknowledged. అది కలెక్టరుకు పంపారో, ఎక్కడకు పంపారో తెలియదు. మొన్ననే చెప్పాను వివిధ జిల్లాలలో 450 అప్లికేషనులు శాంక్షను చేశారని, గుంటూరు, శ్రీకాకుళం, చిత్తూరు మున్నగు జిల్లాలనుంచి అప్లికేషనులు రాలేదని చెప్పాను. అప్లికేషనులు వచ్చినప్పుడు యాక్షను తీసుకుంటారు. కొన్ని రూల్సుకూడ సడలించడం జరుగుతోంది. ఏజ్ సర్టిఫికేటు విషయంలో తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లోవున్న మెడికల్ ఆఫీసర్లు యిస్తే సరిపోతుందని, ఎలెక్టోరల్ రోల్సులో లేనప్పటికీ గ్రామపంచాయతీలో గాని, హాటోల్డు షెడ్యూల్సులో గాని వుంటే సరిపోతుందని కూడ అన్నాము. ఇన్ని రిలాక్సేషనులున్నప్పటికీ—50 రూపాయల ఇన్ కం వున్నటువంటి వారికికూడ పెన్షను యివ్వడానికి అవకాశం వుందని యింకొక రూలు సడలించడం జరిగింది. ప్రొఫెషనల్ బెగర్స్ కాకుండా వారు రివర్ట్ అయితే యివ్వాలని వుంది.

PROPORTION OF TEACHERS FOR STUDENTS.

1529—

*307 (1752) Q.—Sri P. Syamasundara Rao (Achanta):
Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that it has been suggested by the Centre that there should be one teacher for every 40 students, whereas the state Government suggested that there should be one teacher for 25 students ;

(b) which of the above two suggestions is being now implemented by the Government ;

(c) the principles, if any, being adopted by the Government in the fixation of the proportion between the teachers and students in elementary schools ; and

(d) the suggestions, if any, made by Educationists and representatives of the teachers in this respect ?

The Minister for Education (Sri P.V.G. Raju):

(a) No Sir. The State Government never suggested that there should be one teacher for every 25 students.

The State Government have ordered for appointment of one teacher for every 40 students.

(b) Government are now observing the teacher pupil ratio of 1 : 40. When the roll strength exceeds 40 or multiples of 40 one extra teacher is permissible for an additional strength of 20 pupils.

(c) The above principle also applies in case of Elementary Schools.

(d) Nil.

శ్రీవావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : చిన్న తరగతులలో 40 మంది పిల్లలకు ఒక టీచరు అంటే పాఠాలు చెప్పడానికి పిలుంటుందా ? కుప్పస్వామి కమిటీవారు 25 మంది పిల్లలకు ఒక టీచరు ఉండాలని, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీవారు 30 మందికి ఒక టీచరు ఉండాలని చెప్పారు. ఈ విషయమై reconsider చేస్తారా ?

Sri P. V. G. Raju: I am sorry I cannot go into the question. The matter has been gone into at the highest level. Even by the Planning Commission Panel the matter was examined and it is an all-India decision which we are implementing. In our State the ratio is 1 : 40.

శ్రీ ఎమ్. విచ్చయ్య : 80, 90 మంది విద్యార్థులున్న పాఠశాలలో కూడా ఒకే ఉపాధ్యాయుడున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసా ?

*Sri P.V.G. Raju:—*That is wrong. There will be two teachers if there are 89 students.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు (వరంగల్) : ప్రైమరీ స్కూల్స్ లో 60 మంది పిల్లలున్నాకూడా ఒకే టీచరున్న స్కూల్స్ ఉన్నాయి. మీ నోటీసు లోనికి వచ్చిందా ? వస్తే మార్పు చేస్తారా ?

Mr. Speaker: There may be two or three posts, but one teacher may be there.

Sri P. V. G. Raju: The hon. Member may write to the Government about this.

శ్రీ సి. కె. నారాయణరెడ్డి : 61 మంది విద్యార్థులు వుంటేనే ఇద్దరు టీచర్లను అప్పాయింట్ చేస్తున్నారు. అది ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? అలాంటి సందర్భాలలో కూడా 40 మందికి ఒక టీచరు ఉండాలనే ఆర్డరు పంపిస్తారా?

Mr. Speaker: All such cases you may bring to the notice of the hon. Minister. Upto sixty students there is only one teacher.

Sri P. V. G. Raju: That is correct Sir. The ratio is 1:40. But while the strength exceeds 40 or multiples of 40, one extra teacher is permissible for an additional twenty pupils. That means between 40 and 59 there may be one teacher and if the strength is 61 there will be two teachers. If there are sixty students there will be only one teacher.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : మంత్రిగారు రూలు చదివాము అంటున్నారు. 60 మందికి మించి విద్యార్థులున్న చోట కూడా ఒకే టీచరున్న సందర్భాలున్నాయి. ప్రతికేసు మంత్రిగారికి తెలియజేసే బదులు ఇన్ క్వయరీ చేయించి టీచర్లను వేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

Sri P. V. G. Raju: This is not a question. It is a statement of fact or belief by the hon. Member. He may bring it to my notice and I will have it examined.

Sri Vasudev Krishnaji Nayak:—There is no uniformity in the State. Is it uniform at the secondary and higher secondary school level or whether it varies from one to one and a half?

Sri P. V. G. Raju: This question pertains to the primary schools. I have answered it. Regarding the other levels—subject to correction because I am not sure of the facts — there is a different ratio at the higher levels.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : 60 మంది విద్యార్థులకుమించితేనే రెండవ టీచరు వస్తాడు. 40 మంది దాటినాకూడా ఒక టీచరే నడుపవలసివుంటుంది. అది ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? 40 మంది దాటినప్పుడయినా రెండవ టీచరును వేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే మందను కాయడమే అవుతుంది. కాని స్కూలును నిర్వహించడం కాదు. అందుచేత reconsider చేస్తారా?

Sri P. V. G. Raju: I have stated the facts as they are. If there is any need to review, it may be considered. Factors such as the financial capacity of the State and the ability to find teachers will have to be taken consideration and all this cannot be decided in a question and an answer. I have stated the facts. If there is any further need to review the policy, Government will certainly go into the question as and when necessary.

CLASS AND TEXT-BOOKS TO HIGHER AND
ELEMENTARY SCHOOLS.

1530—

*943 Q.—*Sri G. C. Kondaiah* [Put by *Sri T. Balakrishnayya*] : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether class books and text-books to the elementary as well as high school education have been supplied to all the schools in the State by 25th August 1962; and

(b) are there any complaints to the effect that these books were not yet supplied?

Sri P.V.G. Raju :

(a) All Text Books except Mathematics and Science Text Books for classes IX to XI have been supplied in time.

(b) Yes sir, in respect of the text books in Mathematics and Science for classes IX to XI referred to in (a) above prior to September 1962.

Sri T. Balakrishnayya: May I know the reason for the delay for supply of Science and Arithmetic text books for the schools, Sir.

Sri P.V.G. Raju: There was delay before September, last year. After September there was no further delay and no further complaints. One of the reasons was the text

books were in short supply and we had to get the particular text books reprinted. Further the science text books have to be reprinted with the metric system instead of the old system of weights and measures. And therefore the Publishers had to reprint them and this was done. There was delay till September, but the text books were printed and supplied throughout and there have been no further complaints after September.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : మాథమెటిక్స్ పుస్తకాలు ఇప్పటివరకు అందలేదు. Practical గా నాకు తెలుసు, ఇప్పుడయినా ఇంకా అందకుండా వున్న institutions ఏమిటో, కారణాలు ఏమిటో దర్శిస్తు చేస్తారా ?

Sri P.V.G. Raju: I said there are no complaints. I take the Hon'ble Member's question as the first complaint after September, last year.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: కేవలం Mathematics text-books మాత్రమే కాకుండా S.S.L.C, non-details both in English and Telugu సప్లయకాలేదు. ఆ విషయం మంత్రివర్గం దృష్టికి వచ్చిందా? కృష్ణాజిల్లా పరిషత్తులో ఒక తీర్మానం చేయడం కూడా జరిగింది. దానిపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

Sri P. V. G. Raju:—This is a subject matter of a different question. We have no complaints this year.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—My submission is that at the meeting of the Zilla Parishad a Resolution was passed to that effect and it was communicated to the Government Education Department. I do not know whether it is a complaint and in which form it will be.

Sri P.V.G. Raju:—Whatever may be the form, it is before the Government.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—I would like the hon. Minister to take notice of this question.

Mr. Speaker:—Please put a separate question.

శ్రీ బి.హెచ్. నాగభూషణరావు : మంత్రిగారు ఇంగ్లీషు, మాథమెటిక్సు మాత్రమే అందలేదని అన్నారు. Social studies కు ఏ text books సప్లయ చేసారో చెప్పగలుగుతారా ?

Sri P.V.G. Raju: Mr. Speaker, Sir, in my answer I have stated that "all the Text books except mathematics and Science text books for classes IX to XI have been supplied in time." It means that except these two books all other books have been supplied in time. There is no point in asking whether social studies text book has been supplied or not. They must have been supplied.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: సెప్టెంబరువరకు పుస్తకాలు అందలేదని కంప్లయింటు వచ్చిందని చెప్పారు. దాదాపు మూడు నెలలు పాఠాలు లేకుండా పోయాయి. ఆ మూడు నెలల పాఠాలు పరీక్షలో రాకుండా ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

Sri P.V.G. Raju: I sympathise, Sir. I cannot help it. I stated the fact. The period is now over.

TRANSFER OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS.

1531—

*2264 Q.—*Sri K. Guruswamy Reddy:*—Will the hon Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any G.O. permitting the transfer of the elementary school teacher from one Samithi to another in the State;

(b) whether there is any G.O. that the wife and husband should be posted in the same school; and

(c) whether the said G.Os. are being implemented?

Shri P.V.G. Raju:—(a) Yes, Sir, it is G.O.Ms. No. 1175 dated 3-12-1959 of Planning and Local Administration Department.

b) No sir.

c) The G.O. referred to in the first part of the question is in force.

శ్రీ కె. గురుస్వామిరెడ్డి: టీచర్లను ఏ కారణం లేకుండా ఒక సమితినుంచి మరొక సమితికి 100, 150 మైళ్ళ దూరంకూడా transfers చేస్తున్నారు. దానివల్ల

ఉపాధ్యాయులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కారణం లేకుండా ఒక సమితినుండి మరొక సమితికి transfers అవుచేసే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

Shri P.V.G. Raju: Sir, the elementary schools in the Samithi areas are being managed by the Samithis. I merely stated the fact. The over all control is in the Planning Department and the G.O. has been issued from the Planning Department. This particular question may be referred to the hon. Minister who is in charge of it. I can only say that broadly speaking it would be wrong to transfer people from one Samithi to another involving long distances. This is not being done. The G.O. has only facilitated administrative convenience and nothing more.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : ఉపాధ్యాయవృత్తిలో ఉన్న భార్యభర్తలను ఒకే పాఠశాలలో పేస్తారా అంటే “నో” అన్నారు. కనీసం ఒకే పట్టణంలోగాని, ఒకే గ్రామంలోగాని ఉండే పాఠశాలలో పేస్తారా ?

Shri P.V.G. Raju: There is no G.O. existing stating that the husband and wife should be placed together. I entirely agree with the hon. Member that broadly speaking married couple should stay together and that approach is already being implemented, although it is not there in terms of a G.O. In practise, authorities handle this matter in a most sympathetic manner.

శ్రీ కె. గురుస్వామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయులను అక్రమంగా ట్రాన్సుఫరు చేసినప్పుడు వారు అప్పీలు చేసుకునే అవకాశమున్నదా ? ఉంటే ఎవరికి అప్పీలు చేసుకోవాలో తెలివిస్తారా ?

Shri P.V.G. Raju: The appeal lies with the Planning and Local Administration department because that is the Department which is handling the question of administration in the elementary schools in the Samithi and Zilla parishad level. The over all control does not rest with the Education Department unless it pertains to the question of discipline and various aspects pertaining to the particular teacher in his educational capacity and not in his capacity as an employee of the Samithi.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : (b) లో స్పెసిఫిక్ గా భార్యాభర్తలు ఒకే పాఠశాలలో ఉంచాలనే ఉత్తరువు ఉందా అని అడిగారు, దానికి సమాధానం చెప్పడం తప్పనిసరి కాబట్టి చెబుతారా?

Sri P.V.G. Raju: Hon. Member has not heard my answer to (b) 'No Sir'.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : అలాంటి జి. ఓ. ఉందని నొరవ సభ్యులు నాగభూషణంగారు చెప్పారు.

Mr. Speaker : We are proceeding on the presumption that there is no G. O. Whether there is a G. O. or not, the Minister says that it pertains to the Planning Department. So far as his portfolio is concerned, he says that there is no such G. O. in the Education Department.

Sri B. Nagabhushana Rao : I submit that it is of the Education Department.

Mr. Speaker : Bring it to the notice of the Minister. It will be looked into.

GENERAL SCALES OF PAY TO THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS.

1532—

*2804 Q.—*Sri G. C. Kondaiah (Nellore) :* Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there are G. Os. in Finance Department G. O. Ms. No. 426, dated 15th November 1962 and Municipal G. O. Ms. No. 689, M.A., dated 2nd June 1962 on the general scales of pay to the elementary school teachers; and

(b) if so, why in the above said Municipal G.O. Ms. No. 689, M. A., dated 2nd June 1962, scales of secondary grade, elementary (higher) grade and lower grade have not been mentioned?

Sri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir, only in G. O. Ms. No. 426 Finance, dated 15-11-1961, the scales of pay of Government employees including those of the Elementary school teachers have been revised but in G. O. Ms. No. 689 Ms. the pay scales of employees, other than the teaching staff in schools under the management of municipal administration have been revised.

(b) Because the Municipal Administration Department considered that the Education Department was concerned with the revision of scales of teachers. The question has since been examined and orders issued in G. O. Ms. No. 127, Education dated 18-1-1963 revising the pay scales of teaching staff in Secondary and Elementary schools under Municipalities, Zilla Parishads, and Panchayat Samithis.

**PROBATION IN THE COMBINED CADRE OF
SCHOOL ASSISTANTS AND DEPUTY INSPECTORS
OF SCHOOLS.**

1533—

*2480 Q.—Sri A. Sarveswara Rao : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there are long delays in the matter of declaring the completion of probation in the combined cadre of School Assistants and Deputy Inspectors of Schools without the fault of the incumbents concerned ;

(b) whether any action was taken against the officers who are responsible for the abnormal delays ; and

(c) how many cases are pending declaration of probation in West Godavari since the last three years in the office of the Director of Public Instruction ?

Sri P. V. G. Raju :

(a) There are some delays.

(b) Necessary instructions are issued from time to time for taking early action.

(c) Nil.

(శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : చాలా ఎక్కువ కాలంగా delays అవుతున్నాయి. కాబట్టి కఠినచర్య తీసుకుంటారా ?

Sri P.V.G. Raju: Wherever there are delays, Government take action. We will ask the Director of Public Instruction why there are delays. We try to see that the delays are cut down.

SPECIAL ACCOUNT TEST FOR HEAD-MASTERS.

1534—

*2817 Q.—*Sri M. Pikchayya :* Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the G.O. Ms. No. 3737, Education, dated 16th December, 1961 relating to special Account Test for Headmaster (permission to pass compartmentally) is now under force ; and

(b) if so, why the results of the Accounts Test for January 1962, and July, 1962 were not announced compartmentally?

Sri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir.

(b) The results of the said examinations were not announced compartmentally as the Commissioner for Government Examinations has sought for certain clarifications from the Government which have been issued on 19-1-63.

EMPLOYEES OF THE KING GEORGE HOSPITAL, VISAKHAPATNAM.

1535—

*114 (1219) Q.—*Sri P.V. Ramana (Kondakarla):* Will

the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the service registers of how many employees of the King George Hospital, Visakhapatnam are with the Medical Department ;

(b) since how long they are in each case ;

(c) what is the purpose for which each service register is kept in Medical Directorate ; and

(d) the leave salary of how many employees was withheld due to the absence of service registers ?

[The Minister for Industries deputed the Minister for Health and Medical and answered the questions]

The Minister for Industries (Sri M.N. Lakshminarasayya):

(a), (b) & (c):—The Service Registers of employees in the King George Hospital, Visakhapatnam are maintained by the Superintendent of the Hospital. They are called for by the Directorate of Medical Services, whenever the Registers are required for preparing panels for promotion sanction of increments or regularisation of services etc., and returned to the Hospital as soon as they are done with.

(d) There is not even a single case.

శ్రీ కె. గురుస్వామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ విధముగా వేరువేరు రోగులను అందరిని ఒకేగదిలో ఉంచడంవల్ల వారికి inconvenience గా ఉంది. పుట్టకురుపులున్న వారికి ప్రత్యేకంగా వార్డులను ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : కేన్సరువ్యాధి contagious కాదు. అందుచేత ఒకేగదిలో ఉంచినందువల్ల దోషంలేదు.

GOVERNMENT HOSPITAL, GUNTUR.

1536—

*914 Q.—*Shri K. Guruswamy Reddy:* Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that patients suffering from bone fractures, skin diseases and cancer are being kept in the same block in Guntur Government hospital; and

(b) if so, whether the Government propose to provide a separate ward to the cancer patients?

Shri M. N. Lakshminarasayya: (a) All the male cases are kept in one block but in separate rooms. Regarding women, cancer and bone cases are kept in one room.

(b) There is no such proposal at present.

DARK-ROOM ASSISTANT'S COURSE IN THE MEDICAL COLLEGES.

1537

995 Q. *Sri P.O. Satyanarayana Raju (put by Sri S. Vemayya):* Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the names of medical colleges where dark-room assistants course is conducted;

(b) the number of persons trained every year;

(c) whether stipends are being paid to the trainees;

(d) if so, how much is paid to each trainee; and

(e) the minimum qualification prescribed for admission to the course?

Sri M. N. Lakshminarasayya:

- (a) 1. King George Hospital, Visakhapatnam.
2. Government General Hospital, Guntur.
3. Government General Hospital, Kurnool.
4. Osmania General Hospital, Hyderabad.
5. Gandhi Hospital, Secunderabad.
6. Radium Institute and Cancer Hospital, Hyderabad.

(b) 22 are to be trained every year.

(c) The answer is in affirmative.

(d) Rs. 20/- per mensem is being paid to each trainee.

(e) A pass in S.S.L.C.

Sri Ramachandra Rao Deshpande: what are the functions of the dark room assistant?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య: Films ని clean చేసేటప్పుడు వీరు darkroom లో వుండి assist చేస్తారు.

† Question No. 1538 (*996)

FAMILY PLANNING PROGRAMME.

1539

*2780 Q.--*Sri M. Ramgopal Reddy:* Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the Government decided to implement the Family Planning Programme intensively in the State; and

(b) what steps are being taken to provide contraceptives free of cost mainly to the lower strata of the people?

Sri M. Lakshminarasayya: (a) The programme is being implemented to the extent funds are made available.

For people with income less than Rs. 400/- in Urban areas and for all persons irrespective of income in rural areas contraceptives are being provided free of cost through the Family Planning Clinics in the respective areas. The Government of India also are distributing contraceptives through Family Planning Clinics run by private organisations like Family Planning Association of Andhra Pradesh, the Indian Medical Association etc.,

శ్రీ యమ్. రామగోపాలరెడ్డి: గత శతాబ్దములో 15% population పెరిగి నది. ఈ controls వల్ల 10% పెరుగుతుందని ఆశించవచ్చునా ?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య: తక్కువ చేస్తున్నాము. ప్రజలు కూడా సహకరించాలి. ఎన్ని మందులిచ్చినా ప్రజలు సహకరించకపోతే ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది.

† Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the Proceedings at the end of the Question Hour.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అధ్యక్షా, contraceptives ఇస్తున్నాము అని చెప్పారు. What is the nature of these contraceptives ?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Males కి అయితే sheaths ఇస్తారు. Females కి అయితే Jellics ఇస్తారు.

శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి : అధ్యక్షా, కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమములో ప్రైవేటరంగతులవారు, ధనికులు, ఎక్కువగా పాల్గొంటున్నారు. Poorer classes ఎక్కువగా పాల్గొనకపోవడమువల్ల వారి సంతతి పెరుగుతున్నది. దీనివల్ల దేశానికి అరిష్టము ఏర్పడుతుంది అని తోస్తున్నది, కాబట్టి కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమము అన్ని తరగతుల ప్రజలలో నిర్బంధముగా అమలుజరిపే ఏర్పాటు ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Poorer classes లో చదువు తక్కువగా వుండడమువల్ల వారికి అంతగా తెలియకపోవచ్చు. పల్లెటూళ్ళలోకూడ ప్రచారము సాగిస్తున్నాము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ప్రతి Health Centre లోను వీటిని వుంచే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఇప్పుడు Primary Health Centres లో వున్నవి.

DEVELOPMENT OF RURAL INDUSTRIES

1540—

*2244 Q.—*Sri K. V. Narayana Reddy (Put by Sri C. Bali Reddy):— (Pulivendala) Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :*

the details of the scheme prepared by the Government of India in respect of three Pilot Projects proposed to be launched on October 2, 1962 in the districts of Anantapur, Nalgonda and Guntur for the development of rural industries ?

Sri M. N. Lakshminarasayya : The preliminary survey of the potentialities of the three Project areas has been undertaken and is expected to be over by the end of

March, 1963. It is expected to complete the formulation of Schemes for the projects on the basis of Survey reports during March, 1963 in consultation with the Government of India so that their implementation could be taken up right from the beginning of next financial year i.e. 1—4—1963.

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి : Village Industries Schemes కి జిల్లాస్థాయిలో ఏదయినా కమిటీని ఏర్పరిచారా? ఆ కమిటీలో ఎవరెవరి పేర్లు వున్నవో చెబుతారా?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అన్ని జిల్లాలలో లేవు. 3 Pilot Projects వచ్చినవి. ఏ జిల్లాలలో కమిటీలను వేశాము. Cover అవుతున్న సమితులన్నిటిలోను కమిటీలు వేశాము. ఒక చైర్మన్ వుంటాడు. సమితి ప్రెసిడెంట్లు అందరు మెంబర్లుగా వుంటారు.

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి : వీరికి జీతము ఎంత?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : జీతము ఏమీలేదు. Purely honorary work.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మార్చినాటికి స్కిమ్ము తయారుచేశాము అని అంటున్నారు. ఈ స్కిమ్ములోని వివరాలు చెప్పగలరా?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఈ స్కిమ్ములన్నీ తయారయినవని reports నాకు వచ్చినవి. సర్వే పూర్తయినది. ఏప్రిల్ 2వ తేదీనాడు ముఖ్య మంత్రిగారు నల్గొండలో ప్రారంభము చేస్తున్నారు. 5వ తేదీన నేను గుంటూరులో ప్రారంభము చేస్తున్నాను. 3rd week లోనో 4th week లోనో అనంతపురం జిల్లాలో ప్రారంభము చేస్తున్నారు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : Chairman గారికి ఏమైన honorarium వుందా?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : లేదని చెప్పాను.

AID TO THE HANDICRAFT SOCIETIES IN EAST AND WEST GODAVARI DISTRICTS.

1541—

*2931 Q—Sri N. Satyanarayana Rao : (Rama Chandra punam) : Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) the list of Handicrafts Societies which are being aided by the Government in East and West Godavari districts; and

(b) whether there are any representatives in the State Handicrafts Advisory Board from East and West Godavari districts ?

Sri M. N. Lakshminarasayya : Answers placed on the table of the House.

Answer laid on the Table of the House.

(a) The following Handicrafts societies in the East and West Godavari Districts are being aided by Government details of financial assistance rendered to them from time to time have been noted against them.

Name of the Society.	Year.	Loan. in Rs.	Subsidy in Rs.	Total.
1. The Pithapuram Veena Manufacturers Cooperative Society, Pithapuram (East Godavari District.)	1959-60	2,000	1,796	3,796
	1960-61	—	2,500	2,500
	1961-62	—	1,200	1,200
	1962-63	—	1,200	1,200
2. The Ramakrishna Kalamkari Printers Cooperative Society Ltd., Tuni (East Godavari District).	1962-63	5,000	1,200	6,200
3. The Gollapalem Block Printers Cooperative Society Ltd., Gollapalem, (East Godavari District.)	1962-63	5,000	1,200	6,200

4. The Eluru Pile
Carpets Weavers
Purchase and Sale
Society Ltd., Eluru.
(West Godavari
District.)

1957-58	1,00,000	26,700	1,26,700
1958-59	—	7,119	7,119
1959-60	—	18,700	18,700
1960-61	—	18,700	18,700
1961-62	—	5,500	5,500

(b) The following members in the State Handicrafts Advisory Board are from East Godavari and West Godavari Districts :

1. Sri A. Venkatarayudu, President, All India Crochet Lace Exporters Association, Narsapur, West Godavari District.
2. Sri N. Rajaveeraiah, The Eluru Pile Carpet Weavers' Cooperative Purchase and Sales Society Ltd., Eluru, West Godavari District;
3. Sri G. Veeraswamy, The Pithapuram Veena Manufacturers Cooperative Society, Pithapuram, East Godavari District.

The term of the Board, last reconstituted expired on 10-6-1962. Further reconstitution of this Board is under examination of the Government. In the Board to be reconstituted only Sri A. Venkataraidu, President, All India Crochet Lace Exporters Association, Narsapur, West Godavari District, has been proposed as members from East and West Godavari Districts.

An. Hon. Member :

A number of industries are being aided by the Government. Will they give aid if private agencies come forward ?

Dr. M.N. Lakshminarysaiyya :—If people come forward they will be encouraged.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, సబ్సిడీ Eluru Fibre Carpet Weavers' Purchase and Sale Society కి ఒక సంవత్సరం రు 28,000/- లు ఇచ్చారు. ఒక సంవత్సరం రు 7,000/- ఇచ్చారు. ఒక సంవత్సరం రు 18,000/- ఇచ్చారు. ఇవి ఏ basis మీద ఇవ్వబడుచున్నదో చెప్పాలి. కమిటీ 10-6-1962 న ముగిసిపోయింది. కొత్త కమిటీని form చేయలేదు. స్టేటు కమిటీలో ఇదివరకు తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలకు కలిపి ఇద్దరు representatives వుండేవారు. ఇప్పుడు ఒక్కరే వున్నారు. దానికి కారణము ఏమిటి ?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఒక సంవత్సరం production ఎక్కువగా వుంటే ఎక్కువ సబ్సిడీ ఇస్తాము. తక్కువ production వుంటే తక్కువ ఇస్తాము. ఈ కమిటీ జూన్ 1962 లో అయిపోయింది. Proposals consider చేస్తున్నాము. శీఘ్రముగా వేస్తాము. పశ్చిమ, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలను రెండింటిని cover చేశాము.

RESIDENTIAL BUILDINGS FOR MINISTERS

1542

*1312 (2629) Q.—*Sri T. K. R. Sarma (put by Sri C. Bali Reddy)*: Will the Hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) the number of houses rented by the Government for the Ministers and the monthly rents of the same;

(b) the number of Government buildings occupied by the Ministers and amounts spent on each of them since the formation of the present ministry; and

(c) the names of the Ministers who are staying in their own houses?

The Minister for Religious and charitable Endowments (Smt T. N. Sadalakshmi)

(a) Five houses have been rented by Government for Ministers. The monthly rents of these buildings are as follows :

Details of the Buildings.	Rent per month.
1. Building "Prakashalaya" at Jubilee Hill occupied by the Minister (Excise & Prohibition).	Rs. 500/-

2. Building 3-6-158, Himayatnagar occupied by the Minister (Law & Information)	Rs, 400/-
3. Building A-10-535, Himayatnagar occupied by Minister (Endowments)	Rs, 500/-
4. Building 6-3-1112 Somajiguda occupied by Minister (Agriculture)	Rs. 212-56 np.
5. Building 6-3-371 Begumpet occupied by the Minister (Labour & Transport).	Rs. 440/-

(b) Five Government buildings are occupied by the Ministers. The amounts spent on each of them since the formation of the present Ministry upto the end of November, 1962 are as follows:

Details of the Building	Amount spent
1. 'Greenlands' at Begumpet occupied by the Chief Minister.	Rs. 13,012
2. P. W. D. Building No. 258 at Somajiguda occupied by the Minister (Finance)	Rs, 6,014
3. D. G. F's Bungalow at Begumpet occupied by the Minister (Education).	Rs. 9,009
4. Executive Council Building at Somajiguda occupied by the Minister (Irrigation & Power)	Rs. 25,950
5. "Ashok Vihar" at Banjara Hills occupied by the Minister (Municipal Administration)	Rs. 14,835

(c) The following Ministers are staying in their own houses :

1. Sri N. Ramachandra Reddy, Minister (Revenue).
2. Sri N. Chenna Reddy, Minister (Planning)

3. Sri Mir Ahmed Ali Khan, Minister (Buildings & Communications)
4. Sri Y. Shivrama Prasad, Minister (Health & Medical)
5. Sri M. N. Laxminarasaiiah, Minister (Industries)

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు): అధ్యక్షా, అత్యవసర పరిస్థితులు వచ్చినవి కాబట్టి అదై భవనాల కంటే M. L. A. Quarters లో రెండు క్వార్టర్స్ చొప్పున తీసుకొని ఒక్కొక్క మంత్రిగారు వుంటే డబ్బు ఖర్చు తగ్గుతుంది మంత్రిలయొక్క మోజు తగ్గుతుంది. ఆ విధముగా ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీమతి టి.ఎన్. సదాలక్ష్మి: M. L. As. అందరూ వచ్చి ఉండటానికే అక్కడ సరియైన సౌకర్యాలు లేవు. Visitors వస్తే కూర్చోనడానికి వీలువుండడము లేదు. వచ్చినవారు చల్లటి మంచినీళ్లు కావాలంటే లేవు అని M. L. As. అంటున్నారు. అధ్యక్షా, M. L. A. quarters తమరు చూసే వుంటారు. మంత్రి అన్నపుడు కాస్త dignity ని maintain చేయవలసివుంటుంది. అందుచేత M.L.A. quarters పనికి రావని నా మనవి.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు : M.L.As. వారి allowancesలో నుంచి ఇళ్ళకు కిరాయి కట్టుకొంటున్నారు. మంత్రిలు తమ allowances నుంచి కిరాయి కట్టుకొంటున్నారా ? లేక వేరే ప్రత్యేకంగా ఇండ్లకొరకు కిరాయి ఇస్తున్నారా? మా allowances కన్న వాళ్ళ ఇళ్ళకిరాయి ఎక్కువగా వుంది

Sri N. Sanjiva Reddy : In the Act, a house is provided for a Minister. The hon. Member knows about it.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : రెంజెడ్ బిల్డింగ్స్ వల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తున్నది. మన ప్రభుత్వం బిల్డింగ్స్ రెంట్ కి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. అలాంటప్పుడు ప్రభుత్వ బిల్డింగ్స్ ను ఇతరులకు మటుకు ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వమే వాడుకొంటే ఖర్చు తగ్గుతుంది కదా ? ఆ విధానం ఎందుకు అవలంబించకూడదు ?

Sri N. Sanjeeva Reddy : The Government is aware that some of the Government buildings are at the disposal of some officers; they are not outsiders; but we cannot evict them overnight. But, there is a proposal to construct small houses, because some of the houses where Ministers are now staying are a little unwieldy; they are

not compact and they are not useful for residential purposes. Therefore, there is a proposal to construct half-a-dozen small houses with modern amenities. In the mean time, because of the emergency the proposal has been kept pending. You know, Sir, the house in which you are staying is a small tiny house and we are paying a rent of Rs. 750/- per mensem for that. Therefore, instead of paying huge rents of Rs. 500 or Rs. 600, we wanted to construct small houses where the Ministers can move. The proposal is there, but in view of the emergency it is kept in abeyance.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ డిగ్నిటీ విషయం తీసుకువచ్చారు, డిగ్నిటైడ్ గా వుండాలి కదా అని. ఎమ్. ఎల్. పి. లకు డిగ్నిటీ లేదని వారి అభిప్రాయమా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : ఎమ్. ఎల్. పి. లకు డిగ్నిటీ లేదని కాదు. ఎమ్.ఎల్.పి. అయిన శర్వాతనీ మినిష్టరు అవుతారు. మినిష్టరు అయిన తరువాత వారికి స్టాఫ్, ఆఫీసు వుంటుంది. వాటిని మైన్ ట్రైన్ చేయవలసి వుంటుంది. అది ఒక రకమైన డిగ్నిటీ కదా. దానిని మైన్ ట్రైన్ చేయాలని గౌరవసభ్యులకు తెలిసే వుండాలి. ఇంతకు పూర్వం వారు కూడా మంత్రిగా వున్నారు. వారికి ఇదేమీ కొత్త కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : నేను ఆ విషయం మర్చిపోలేదు. అప్పుడు ఎమ్.ఎల్.పి. ల డిగ్నిటీకి, దీనికి డిఫరెన్స్ మాత్రం నేను తీసుకురాలేదు.

Sri N. Sanjeeva Reddy : She only meant the difference in status. Even when Sri T. Viswanatham was a Minister, he did not stay in M. L. As. Quarters. He stayed in a fairly comfortable Government building.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి : ఎమ్.ఎల్.పి.లకు త్రాగటానికి నీరు లేదు. స్నానానికి వేడినీరు లేదు, డిగ్నిటీ లేకపోయినా కనీసం అవైనా సప్లయి చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఎమ్.ఎల్.పి.లకు ఉడుకు నీరు ఇవ్వాలని, మంచి వసతులు కలుగచేయాలని ఇవన్నీ హౌస్ కమిటీలో ఆలోచించాము. ఆ రోజే కొన్ని డెసిషన్స్ తీసుకొన్నాము. అధ్యక్షులవారి సాన్నిధ్యంలోనే ఈ కార్యక్రమం అంతా చేయబడింది. త్వరలో అమలు జరుపబడతాయి.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ఎమ్.ఎల్.ఎ లు అంతా ఒకచోట ఎలా క్వార్టర్సులో వుంటున్నారో అలాగే మంత్రులు కూడ వేరు వేరు పరియాలలో కాకుండా ఒక్క పరియాలలోనే అందరు మంత్రులు వుండేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇప్పుడు కట్టబోయే 5, 6 చిన్న ఇండ్లు అట్లాగే కట్టాలనుకొంటున్నాము. ఆ మూల ఒకటి, ఈ మూల ఒకటి వుంటే అననుకూలంగా వుంటుంది. చాలా కాష్టలీ కూడా అవుతుంది. మేము ఎప్పుడయినా ఎమ్.ఎల్.ఎ.లను టీకి పిలిస్తే మేము ఇచ్చే టీకంటే వారురావటానికి ఐదారంతలు ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుంది. గ్రీన్ లాండ్స్ లో కాని, పి. వి. జి. రాజుగారి హౌస్ లో కాని, చీఫ్ సెక్రటరీగారు వున్న చోటగాని 8, 10 ఎకరాల కాంపౌండ్ వుంది. అక్కడ చిన్న చిన్న కాంపౌంట్ హౌసెస్ 5, 6 కడితే అనుకూలంగా వుంటుందేమో అనే ఉద్దేశం లేకపోలేదు.

శ్రీ కె.ఎల్. నరసింహారావు : ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ యాక్టు ననుసరించి ఫర్నిషర్ హౌస్ ఇవ్వాలని వుందని అన్నారు. దానిలో హౌస్ రెంట్ ఎలవెన్స్ 250 రూపాయలు ఇవ్వాలని వుంది. అంతకంటే పెద్ద ఇండ్లు తీసుకొనేటప్పుడు అదనంగా పడేది వారే పెట్టుకోవాలనే సలహా ఇస్తుందా ప్రభుత్వం?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : సలహా ఇవ్వటానికి ఉచితంగా పని చేయమనికూడా ఇవ్వవచ్చు. జీతభత్యాలు లేకుండా మంత్రి పదవి నిర్వహించాలని కూడా సలహా ఇవ్వవచ్చు. ఆ ప్రకారం అంగీకరించేవారు కూడా వున్నారు. కాని చట్టంలో ఏది వున్నదో అది చూడాలి. Free furnished house or Rs. 250 House rent allowance అని వుంది. రామచంద్రారెడ్డిగారు స్వంత యింట్లో వుంటున్నారు. వారు ఎంత పెద్ద ఇంట్లో వున్నా వారికి 250 రూపాయలే ఎలవెన్స్ ఇస్తారు. 500 రూపాయలు వుండే ఇంట్లో వున్నా 500 రూపాయలు వారికి ఇవ్వాలని లేదు. గౌరవసభ్యులు ఎన్ డోప్ మెంటు మినిష్టరుగారి ఇల్లు చూసే వుంటారు. అలాగే బలరామరెడ్డిగారు వుండే ఇల్లు కూడా చూసే వుంటారు. ఇప్పుడు రెంట్స్ చాలా పెరిగిపోయాయి. బలరామరెడ్డిగారు వుండే బిల్డింగ్ పూర్వం చాలాకాలం నుండి ప్రభుత్వ స్వాధీనంలో వుంది. అది ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీ. 4 ఎకరాల కాంపౌండ్. 800, 1,000 రూపాయలు దాదాపు రెంట్ ఫెచ్ చేసే బిల్డింగ్. చాలా సంవత్సరాల నుండి గవర్నమెంటు స్వాధీనంలో వుంది. అది ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీ కాబట్టి 200 రూపాయలకే లభ్యం అయింది. 150 రూపాయలకు ఇప్పించినా, Ministers will be very much satisfied; they do not want costly buildings; they only want comfortable houses, so that visitors or M L As can go and sit there.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ స్పేషియల్ హౌస్ కాలనూరు. దానికి అభ్యంతరం లేదు. కాని ఎమర్జన్సీ టైమ్ లో మనం ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు ఇప్పుడు ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కు ఇతరమైన వాటిని, రిపేర్స్ కు, ఇప్పుడు మంత్రిగారు పెద్ద పెద్ద ఎమోంట్స్ చదివారు. అంత ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరం ఏమి ఎర్పడింది? వాటిని తగ్గించటానికి అవకాశం లేదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : దానికి సీలింగ్ పెట్టామండి. వారు చెప్పక ముందే దాని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించి పదివేలకు పైన ఖర్చు పెట్టకూడదని ఆరు నెలలకు పూర్వమే ఆలోచించుకొన్నాము. అయినా వాటిలో చాలా వాటిని రిమూవ్ చేసుకోవచ్చు; ఫాన్స్, ఎలక్ట్రిక్ ఫిటింగ్స్ ను రిమూవ్ చేయవచ్చు. ఇల్లు వదలిపెట్టినప్పుడు మూడు 7 వేల ఖరీదుచేసే మెటీరియల్ తీసుకోవటానికి వీలవుతుంది. The material can be removed when the rented house is vacated, అంతేగాక అసలు ప్రభుత్వం చిన్న చిన్న ఇంట్లు కట్టుకొంటే బాగుంటుందని ఆలోచించాము. ఇంతలో ఎమర్జన్సీ వచ్చింది. చూశారా ఎమర్జన్సీలో మంత్రుల ఇంట్లు మొదలుపెట్టారు అనే ప్రశ్న వస్తుందని వాయిదా వేశాము. లేకపోతే ఇంతంత అద్దెలు పెట్టటం కంటే 70 వేలు, 80 వేలు ఖర్చుపెట్టి ఇంట్లు కడితే బాగుంటుందని, అది వైజ్ పాలసీ అనుకొని ఎస్టిమేట్స్, ప్లాన్స్ అన్నీ తయారు చేయించాము. ఎమర్జన్సీ వచ్చిందని వాయిదా వేశాము. నుంచిదని అనుకొన్నప్పుడు బేగంపేట ఏరియాలో కట్టటం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పోతరాజు : అద్దె ఇండ్లలో వుంటున్న మంత్రుల కెవరికైనా హైదరాబాదులో స్వంత ఇళ్ళు వున్నాయా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : నాకు తెలిసినంతవరకూ లేవండి. స్వంత ఇంట్లు వున్న వారు స్వంత ఇండ్లలోనే వుంటున్నారు. మీర్ అహమదాలీఖాన్ గారు, లక్ష్మీనర సయ్యగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారు, చెన్నారెడ్డిగారు వీరు స్వంత ఇండ్లలో వుంటున్నారు. ఇకముందు మీ దయవల్ల ఎవరైనా కడితే కట్టుకోవాలి. ఒకమాట మరిచాను, గురుమూర్తిగారికి ఒక ఫామిలీహౌస్ వుంది. All the members of his family stay there. పెద్ద ఫామిలీ వారిది. చాలామంది మెంబర్స్ వున్నారు. ఫాదర్, బ్రదర్స్, అంతా అక్కడే వుంటున్నారు. అందువల్ల వారు ఆఫీస్ వర్క్ కు ఒక ఇల్లు తీసుకోవటం జరిగింది. ఆ ఇల్లు ఎవరైనా వెళ్ళి చూస్తే బాగుంటుంది. It is a small house, and we are paying Rs. 500/-. చాలామంది చూసి పనికిరాదనుకొని వదులుకొని వెళ్ళిన ఇంటికి ఇప్పుడు 500 రూపాయలు ఛార్జ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : మంత్రులు యం. ఎల్. పి. అనుండి వచ్చినవారే. అయినా స్టేటస్ లో వారికి యం. ఎల్. పి. లకు అస్థిమళకాంతరం తేడా వుంది. ఎమర్జన్సీ వెళ్ళేవరకూ వారు స్టేటస్ ను తగ్గించుకొని ఎమ్.ఎల్.పి.ల స్టేటస్ కొంచెం పెంచుతారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అదికూడా ఆలోచించాము. దానికి కూడా మళ్ళీ ఎమర్జన్సీ అడ్డం వచ్చింది. యం.ఎల్.పి.ల శాలరీ పెంచాలని, స్టేటస్ పెంచాలని ఒక బిల్లు తయారుచేశాము. ఇంతలో మిత్రులు బోర్డర్ ను కొంచెం గిల్లటంవల్ల కొంచెం రూపాయలు తగ్గించుకోవటం, ఇటువంటివన్నీ జరిగాయి.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య : స్వంత ఇళ్లు ఉన్నటువంటి మంత్రులకు ఈ emergency అయిపోయేవరకు ఇప్పుడు pay చేస్తున్న allowance మానివేయడానికి వీలున్నదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇప్పుడు ప్రశ్న వేసిన శాసనసభ్యుడు తన allowance ను మానుకొంటే, నేను మంత్రులకు ఆ సలహా ఇస్తాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : స్వంతఇళ్లలేని మంత్రులు అద్దెఇళ్లలో ఉంటున్నారు. ఈ అద్దెఇళ్లలో దేవాలయాలకు సంబంధించిన ఇళ్లు ఏమైనా ఉన్నాయా ?

Sri N. Sanjiva Reddy : Separate question.

శ్రీమతి టి.ఎన్. సదాలక్ష్మి : దేవాలయాలకు సంబంధించిన సత్రాలుఉన్నాయి గాని ఇళ్లు లేవండి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఇప్పుడు evocue property చాలా ఉన్నట్లు ఉన్నది. దానికి ఒక శాసనంచేసి ఆ evacue property ని ప్రభుత్వమే కొనుక్కోనే టటు చేస్తారా ?

Sri N. Sanjiva Reddy : Separate question.

శ్రీ బి.హెచ్. నాగభూషణరావు : Housing Board వాళ్లు ఒకచోట మంచి ఇళ్లు, four flats తో కడుతున్నారు. Four flats కు 150 రూ.లకంటే ఎక్కువ కాదు. కనుక మంత్రులకు 400, 500 రూ.లు ఖర్చు పెట్టేదానికంటే, వాళ్ళను ఈ Housing Board కట్టిన ఇళ్లకు మార్చడానికి వీలుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : వాళ్ల పార్టీ ప్రభుత్వము వచ్చినప్పుడు అలాంటి సలహా ఇవ్వవచ్చు. ఇప్పుడు మా పార్టీ దానిని అంగీకరించదలచుకోలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మంత్రులు స్వంత ఇళ్లలో ఉంటున్నారని

చెప్పారు. వారికి పదివేలకంటే ఎక్కువ fittings కు వాటికి ఖర్చులేదని చెప్పారు. అయితే, ఇంతవరకు ఎవరెవరికి ఎంత ఖర్చు అయిందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఆ limit ఇప్పుడు పెట్టుకొన్నాము. మొట్టమొదట ఎక్కువ అయిందనే ఉద్దేశంతో, ఈమధ్య ఆ rule స్వయంగా impose చేసుకొన్నాము; ఇకమీదటైనా అంతకు మించి పెట్టకూడదని కాని నేనుచెప్పేది, అక్కడ fix చేసినవన్నీ, అంటే electric fittings, fans, telephones మొదలైనవన్నీ ఆ ministry cease అవగానే, అవి ఊడబీకి తీసుకొంటారు, except plaster & brick-అవి ఊడబీకినా వనికిరావు. But, if the Minister wants retain those fittings, he will have to pay the whole cost of it. కనుక పదివేలకంటే మించి చేసుకోడానికి వీలులేదని ఒక rule ఈమధ్యనే self-impose చేసుకొన్నాము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ఈ పదివేలతో ఒక చిన్న ఇల్లే కట్టవచ్చుకదా. అంతేకాకుండా, ఒకరిద్దరు తప్ప, మిగతావారికి 5, 6 వేలే ఖర్చుపెట్టబడినది. కనుక ఈ పదివేల సీలింగును తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇది కట్టడానికి కావలసినస్తుందండి. ఒక bath room కట్టవలసినస్తుంది, two rooms ఏదైనా కట్టవలసినస్తుంది. లేదా బయట guests కు bath room కావలసి యుంటుంది. అదే ఇంటిలోనే కాపురము ఉంటారు. కాని, దానికి కొంత additional గా సౌకర్యాలు కలుగజేయవలసినస్తుంది. అయితే తరువాత ఆ ఊడబీకేటటువంటి electrical fittings అవి అన్నీ తీసుకొన్న తరువాత ఆ కట్టడాలు value less అవుతాయి. కనుక అవి temporary గా military barracks మాదిరి కట్టబడుతాయి. దానికికూడా పదివేలు రూపాయలకు మించకూడదని ఒక limit పెట్టుకొన్నాము. అదికూడా తగ్గినైతే, ఒక room కట్టడానికి కూడా వీలుకాదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : పదివేలుకు limit పెట్టుకొన్నామని ముఖ్యమంత్రి గారు అంటున్నారు, కాని Endowments మంత్రిగారు సమాధానం ఇచ్చేటప్పుడు, ఒక మంత్రికి 25 వేలు అని, ఇంకొక మంత్రికి 13 వేలు అని చెప్పినారు. అట్లయితే మరి వారు తీసుకొన్న నిర్ణయం ఏవిధంగా అమలు జరిపినట్లు అవుతుంది ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఇది private buildings గురించి మేము మాట్లాడుతున్నది. ప్రభుత్వ buildings కైతే 15 వేలు, 20 వేలు, 30 వేలు కూడా అయి ఉండవచ్చును. కాని మంత్రులు ఎవరైనా తమ స్వంత ఇళ్లలోగాని, అద్దెఇళ్లలోగాని ఉన్నప్పుడు, ఈ rules వర్తిస్తాయి. Government buildings అన్నప్పుడు, ఇంకొక room కట్టడమో, ఇంకొక block కట్టడమో అవుతుంది. అప్పుడు, 10 వేలు,

20 వేలు, 30 వేలు కూడా కావచ్చు. I want to make it much more firm Private houses కు కొంచెము ఎక్కువ అయింది. దానికిగాను ఇకమీదట నా ఇంత కంటే ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టకూడదనే ఉద్దేశంతో ఈ limit impose చేసుకొన్నాము. మొదట ఏదో కడుతూ పోతూ ఉంటే, electrification వగైరా చేస్తూఉంటే, మన దృష్టికి రావు తరువాత వదివేలకు మించి అయినట్లు తెలిసినప్పుడు దీనికి ఒక ban పెట్టుకొన్నాము. ఇకమీదట క్రమంగా ఈ rented buildings వదలిపెట్టబోతున్నాము. Government buildings ఖాళీ అవుతున్నాయి. For instance, Additional I. G. P. ఇల్లు ఖాళీఅయితే, వెంటనే Endowments Minister అదైఇల్లు వదలిపెట్టి ఆ ఖాళీఅయిన building లోకి shift చేసినారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : వారు చెప్పింది చాలా సంతోషము. ఒక్కొక్క మంత్రికి ఎంతవరకు ఖర్చుచేసినారో చెప్పతారా ?

Shri N. Sanjiva Reddy: Separate question.

శ్రీ సి. డి. నాయుడు (చిత్తూరు) : కొందరి మంత్రులకు air condition units ఉన్నాయి. అట్లాగే మంత్రులందరికీ ఈ సౌకర్యం కలుగజేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఎవరైతే నా తమకు వద్దు అనుకొన్నారేమో గాని, ఒకరికి ఉండాలి, ఇంకొకరికి ఉండకూడదని కాదు. నేను మార్చి సమావేశానికి ఇక్కడికి రాగానే, ఇక్కడ నా room లో air condition units fix చేసినట్లు చూచి, వెంటనే అవి తీయించి ఇక్కడ ఎందుకు ఎండకాలమంతా ఇక్కడ ఉండబోయేది లేదు, మా యింటిలో fix చేయమని, I got it fixed in my house, Sir. మళ్ళీ అక్కడ డబ్బు ఎందుకు తగలబెట్టడమని, ఇవి తీయించి అక్కడ fix చేయించినాను.

INCLUSION OF MEMBERS OF KING KOTHI PALACE IN VOTERS LIST.

1687—

*3427 Q: *Shri A. Ramachandrarreddy* : Will the Hon' ble Chief Minister be pleased to state :

Whether the names of the members of the Nizam's family residing in King Kothi palace have been included in the voters' list?

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : ఇప్పుడు King Kothi లో కొన్ని వేలమంది దాన దాసీజనము ఉన్నారు. ఇప్పటికి మూడుసార్లు ఎన్నికలు అయ్యాయి. మరి వారిని

voters list లో ఎంతమందిని చేర్చినారని అడిగాను. Affirmative అని అన్నారు. కాని వారి సంఖ్య చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ప్రశ్నలో వారిని చేర్చినారా అంటే, చేర్చినామని, చెప్పాము. ఇప్పుడు సంఖ్య అడుగుతున్నారు. 106 మందిని చేర్చినాము.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి : కొన్ని వేలమంది అక్కడ ఉంటే, 106 మందిని చేర్చామని అంటున్నారు. ఆ voters list లో చేర్చడానికి ఒక ప్రత్యేకమైన Department ఉన్నప్పుడు, అంతమందిని చేర్చడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించలేదు. వారందరిని ఇకమీదటైనా చేర్చడానికి చర్య తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఆ Voters list ను తయారు చేసేటటువంటి Supervisors, ఆ responsible officers ను, Mr. S. N. Reddi ని contact చేశారు. He has given the names. కాబట్టి ఆ names అన్నీ నమోదు చేయబడినాయి.

TREASURY AND ACCOUNTS SERVICE RULES

1688

*3549 Q: *Shri Vavilala Gopalakrishnayya*, : Will the hon. Minister for Finance and Cooperation be pleased to refer to answer to L. A. Q. No. 1191 given on 20-7-1962 and state :

a) Whether Treasury and Accounts Service rules were issued; and

b) if so, whether a copy of the same be laid on the table of the House?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) The Andhra Pradesh Treasury and Accounts (Subordinate) Service Rules have been issued in G. O. Ms. No. 201 Finance dated 8th March 1963. Rules relating to Treasury and Accounts Gazetted Service were already published in the Andhra Pradesh Gazette dated 12-7-62, as already stated in the answer to the L. A. Q. No. 1191 given on 20-7-62.

(b) The rules relating to the Andhra Pradesh Treasury & Accounts Subordinate Service are placed on the table of the House.

Papers Placed on the Table of the House
FINANCE (ADMINISTRATION) DEPARTMENT.

G. O. Ms. N. 201, dated 8th March 1963.

Public Services Andhra Pradesh Treasury and Accounts (Subordinate) Service Special rules Issued.

READ—the following :—

G. O. Ms. No. 414, Finance, dated 1st April 1958.

ORDER :

The following notification will be published in the *Andhra Pradesh Gazette* :—

NOTIFICATION.

In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and of all other powers hereunto enabling, the Governor of Andhra Pradesh hereby makes the following Special Rules for the Andhra Pradesh Treasury and Accounts Subordinate Service.

RULES

1. *Short title and Commencement.*—(1) These rules may be called the Andhra Pradesh Treasury and Accounts Subordinate Service Rules.

(2) They shall be deemed to have come into force on and with effect from the 1st April, 1958.

2 *Constitution.*—This service shall consist of the following branches and categories of posts in the departments under the control of the Director of Treasuries and Accounts :

Branch I.—Subordinate staff working in the Directorate of Treasuries and Accounts :

Category (1): Senior Superintendents-

Category (2) : Junior Superintendents.

Category (3) : Upper Division Accountants.

Category (4) : Lower Division Accountants.

NOTE :—With effect from 1st November 1961, this branch shall have the following categories :

Category (1) : Superintendents.

Category (2) : Upper Division Accountants.

Category (3) : Lower Division Accountants.

Branch II. Subordinate staff working in Treasuries and Sub-Treasuries :

Category (1) : Assistant Treasury Officers.

Category (2) : Head Accountants and Sub-Treasury Officers.

Category (3) : Treasurers and Second Accountants

Category (4) : Military Pension Payment Deputy Tahsildar.

Category (5) : Upper Division Accountants.

Category (6) : Lower Division Accountants.

Branch III. Subordinate staff attached to the Accounts Officers in the Offices of heads of departments :

Category (1) : Senior Superintendents.

Category (2) : Junior Superintendents.

Category (3) : Upper Division Accountants.

Category (4) : Lower Division Accountants.

NOTE : With effect from 1st November 1961, this branch shall have the following categories :

Category (1) : Superintendents.

Category (2) : Upper Division Accountants.

Category (3) : Lower Division Accountants.

Branch IV. Subordinate staff working in the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department :

Category (1) : Senior Superintendents.

Category (2) : Junior Superintendents.

Category (3) : Upper Division Accountants.

Category (4) : Lower Division Accountants.

NOTE : With effect from 1st November 1961, this branch shall have the following categories :

Category (1) : Superintendents.

Category (2) : Upper Division Accountants.

Category (3) : Lower Division Accountants.

Provided that the Subordinate staff in the department shall form a separate service as distinct from Treasuries and Accounts (Subordinate) Service from the 12th January, 1962.

Branch V.—Subordinate staff working in Local Fund Audit Department :—

Category (1) : District Inspectors.

Category (2) : Head Clerks.

Category (3) : Upper Division Auditors.

Category (4) : Lower Division Auditors.

Branch VI.—Subordinate staff working in the Pension Payment Office, Hyderabad :—

Category (1) : Senior Superintendents.

Category (2) : Junior Superintendents.

Category (3) : Treasurers.

Category (4) : Upper Division Accountants.

Category (5) : Lower Division Accountants.

Category (6) : Junior Superintendents—Ladies section.

Category (7) : Lady Commissioners and Upper Division Accountants in the Ladies section.

Category (8) : Lower Division Accountants in the Ladies Section.

Note :—With effect from 1st November 1961, this branch shall have the following categories :—

Category (1) : Superintendents.

Category (2) : Treasurers.

Category (3) : Upper Division Accountants.

Category (4) : Lower Division Accountants.

Category (5) : Superintendents, Ladies Section.

Category (6) : Lady Commissioners and Upper Division Accountants in the Ladies Section.

Category (7) : Lower Division Accountants in the Ladies Section.

Branch VII.—Subordinate staff working in the compilation branches, Hyderabad and Secunderabad :—

Category (1) : Junior Superintendent.

Category (2) : Upper Division Accountant.

Category (3) : Lower Division Accountant.

Note :—With effect from 1st November 1961, this branch shall have the following categories :—

Category (1) : Superintendent.

Category (2) : Upper Division Accountant.

Category (3) : Lower Division Accountant.

3. *Appointment.*—Appointment to the several categories in the several branches specified in rule 2 shall be made as follows :—

<i>Branch</i>	<i>Category</i>	<i>Method of appointment</i>	<i>Appointing authority</i>
(1)	(2)	(3)	(4)
I. Subordinate staff working in the Directorate of Treasuries and Accounts.	(1) Senior Superintendent. (2) Junior Superintendent.	By promotion from Category (2). By promotion from Category (3).	Director of Treasuries and Accounts. Director of Treasuries and Accounts.
<p><i>Note :—</i>With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendents and the method of appointment to the category of Superintendents shall be by promotion from the category of U.D. Accountants.</p>			
	(3) Upper Division Accountant.	(i) By direct recruitment.	Deputy Director of Treasuries and Accounts (Administration).

(1)	(2)	(3)	(4)
		(ii) By promotion from category (4).	Accounts Officer, Office of the Director of Treasuries and Accounts.
	(4) Lower Division Accountant.	By direct recruitment.	Director of Treasuries and Accounts.
II. Subordinate staff working in Treasuries and Sub-Treasuries.	(1) Assistant Treasury Officers.	By promotion from category (2) of Branches, I, II, III, IV, VI and Category (1) of Branch VII.	
Note :—With effect from 1-11-1961, the posts of Assistant Treasury Officers shall be gazetted.			
	(2) Head Accountants and Sub-Treasury	(i) By direct recruitment.	Director of Treasuries and Accounts.
		(ii) By promotion from Category (3), (4) or	

(1)	(2)	(3)	(4)
		(5) or from Category (3) of Branch I, III, IV, VI or category (2) of Branch VII.	
		(iii) By transfer from among the Upper Division Clerks in the Finance Department of the Secretariat.	
	(3) Treasurers and Second Accountants.	By promotion from Category (4) or (5).	Director of Treasuries and Accounts.
	(4) Military pension payment Deputy Tahsildar.	By promotion from Category (5).	Director of Treasuries and Accounts.

(1)	(2)	(3)	(4)
III. Subordinate staff attached to the Accounts Officers in the Offices of Heads of Departments.	(5) Upper Division Accountant.	(i) By direct recruit ment.	Deputy Director of Treasuries and Accounts (Administration).
	(6) Lower Division Accountant.	(ii) By promotion from category (6).	District Treasury Officer concerned.
	(1) Senior Superintendent.	By promotion from category (2).	Director of Treasuries and Accounts.
	(2) Junior Superintendent.	By promotion from category (3).	Director of Treasuries and Accounts.

*Note:—*With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendents and the method of appointment to the category of Superintendents shall be by promotion from the category of Upper Division Accountants.

(1)	(2)	(3)	(4)
	(3) Upper Division Accountant.	(i) By direct recruitment.	Deputy Director of Treasuries and Accounts (Administration).
		(ii) By promotion from category (4).	
	(4) Lower Division Accountant.	By direct recruitment.	Accounts Officers concerned.
IV. Subordinate staff working in the Andhra Pradesh Govt. Life Insurance Department.	(1) Senior Superintendent.	By promotion from category (2).	Director of Treasuries and Accounts.
	(2) Junior Superintendent.	By promotion from category (3).	Director of Treasuries and Accounts.
<p><i>Note</i> :—With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendents and the method of appointment to the category of Superintendents shall be by promotion from the category of U.D. Accountants.</p>			

(1)	(2)	(3)	(4)
V. Subordinate staff working in the Local Fund Audit Department.	(3) Upper Division Accountant.	(i) By direct recruitment.	Secretary, Andhra Pradesh Government Life Insurance Department.
	(4) Lower Division Accountant.	(ii) By promotion from category (4). Direct recruitment.	Secretary, A.P.G.L.I. Department.
	(1) District Inspector	(i) By direct recruitment.	Director of Treasuries and accounts.
	(2) Head Clerk.	(ii) By promotion from category (2) or (3). By promotion from category (3).	Examiner of Local Fund Accounts.
	(3) Upper Division Auditor.	(i) By direct recruitment.	Examiner of Local Fund Accounts.

(1)	(2)	(3)	(4)
VI. Subordinate staff working in the Pension Payment Office:	(4) Lower Division Auditor.	(ii) By promotion from category (4).	Examiner of Local Fund Accounts.
	(1) Senior Superintendent.	By direct recruitment.	Director of Treasuries and Accounts.
	(2) Junior Superintendent.	By promotion from category (2) or (6).	Director of Treasuries and Accounts.
<p><i>Note :—</i>With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendents and the method of appointment to the category of Superintendents shall be by promotion from Treasurers or Upper Division Accountants or Lady Commissioners (Upper Division Accountants.)</p>			

(1)	(2)	(3)	(4)
(3) Treasurer.	By promotion from category (4) or (5) or (8).	Director of Treasuries and Accounts.	
(4) Upper Division Accountant.	(i) By direct recruitment.	Deputy Director of Treasuries and Accounts (Administration).	
	(ii) By promotion from category (5) or (8).		
(5) Lower Division Accountant.	By direct recruitment.	Officer-in-charge, Pension Payment office.	
(6) Junior Superintendent (Ladies section).	By promotion from category (7).	Director of Treasuries and Accounts.	

Note :—With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendent and the method of appointment to the category of Superintendent (Ladies Section) shall be by promotion from Lady Commissioners (Upper Division Accountants).

*Note :—*With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendent and the method of appointment to the category of Superintendent (Ladies Section) shall be by promotion from Lady Commissioners (Upper Division Accountants).

(1)	(2)	(3)	(4)
Subordinate staff working in the Compilation Branches, Hyderabad and Secunderabad.	(7) Lady Commissioner, Upper Division Accountant (Ladies Section).	(i) By direct recruitment. (ii) By promotion from category (8).	Deputy Director of Treasuries and Accountants.
	(8) Lower Division Accountant (Ladies section).	By direct recruitment.	Officer-in-Charge, Pension Payment office.
	(1) Junior Superintendent.	By promotion from category (2).	Director of Treasuries and Accounts.
	<i>Note :—</i> With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendent and the method of appointment to the category of Superintendent shall be by promotion from the category of U.D. Accountant.		

25th March, 1963

(1)	(2)	(3)	(4)
	(2) Upper Division Accountant.	(i) By direct recruitment.	Deputy Director of Treasuries and Accounts.
		(ii) By promotion from category (3).	
	(3) Lower Division Accountant.	By direct recruitment.	
			Officer-in-Charge, Compilation Section, Secunderabad or Hyderabad as the case may be.

4. *Reservation of Appointments* :—The rule of reservation of appointments (General Rule (22) shall apply to direct recruitment only.

5. *Age qualification* :—No candidate shall be eligible for appointment by direct recruitment if he completes or has completed 25 years of age on the first day of July of the year in which the selection is made.

6. *Special Qualifications* :—No person shall be eligible for appointment to the Category specified in Column (2) of the Annexure to these rules, by the method specified in the corresponding entry

---

in column (3) thereof, unless he possesses the qualifications specified in the corresponding entry in column (4) thereof.

7. *Probation*.—Every person appointed to any post, other than that of District Inspector of Local Fund Accounts, shall, from the date on which he joins duty be on probation :—

(i) for a total period of one year on duty, within a continuous period of two years, if he is appointed by promotion, and

(ii) for a total period of two years on duty within a continuous period of three years, if he is recruited direct.

In the case of a person appointed by direct recruitment as District Inspector of Local Fund Accounts, the period of probation shall be three years on duty within a continuous period of four years; and in the case of a person appointed by promotion, the period of probation shall be two years on duty within a continuous period of three years.

8. *Training*.—A person appointed to the service shall undergo training as prescribed by the Government from time to time.

9. *Tests*.—The following tests are prescribed for directly recruited members of service :—

Branch	Category	Tests	Conditions
I, II, III, IV, VI & VII.	Upper Division Accountants.	Account Test for Subordinate Officers, Part I and II.	To be passed within the period of probation.
II.	Head Accountants and Sub-Treasury Officers.	Account Test for Subordinate Officers, Part I and II.	To be passed within the period of probation.
V.	(i) District Inspector of Local Fund Accounts.	S.A.S. Examination conducted by the Andhra Pradesh Public Service Commission.	To be passed in not more than two consecutive examinations held within three years after the date of appointment.
	(ii) Upper Division Auditors.	Departmental Test.	To be passed within the period of probation.

10. An approved probationer in the category of typists and Steno-typists belonging to the Ministerial Service working in the Treasury and Accounts Department shall be eligible (i) for transfer as Lower Division Accountant provided he is declared eligible by the Public Service Commission for such appointment or (ii) for appointment by transfer as Upper Division Accountant provided he has been declared eligible by the Public Service Commission for appointment as Lower Division Accountant and has put in a service of not less than five years as Typist or Steno-typist.

11. *Unit of recruitment, discharge, seniority, probation, etc.*=(i) For the purposes of recruitment, seniority, probation, discharge for want of vacancies and reappointment of probationers and approved probationers and appointment of full members, each branch of the Treasury and Accounts Subordinate service shall be the unit.

(ii) For Branch II, for the purposes aforesaid a district shall be the unit in respect of the categories of the posts in this branch except those under categories (1) and (2). For appointment to the posts of Assistant Treasury Officers, Head Accountants and Sub-Treasury Officers, the 11 districts of Andhra and 9 districts of Telangana shall be separate units respectively.

Provided that a person appointed as Assistant Treasury Officer between the 2nd December 1960 and 11th October 1961 must not have completed 50 years of age, at the time of such appointment.

(iii) For Branch III, each office of the head of the department concerned shall be the unit for purposes of recruitment, seniority, promotion, etc., up to and including the posts of Upper Division Accountants. All the offices in Branch III shall be the unit for purposes of promotion to the posts of Superintendents.

12. *Postings and transfers.*—All postings and transfers shall be made by the appointing authority.

Provided that the Examiner of Local Fund Accounts shall be competent to order transfers and postings of all the subordinate staff in Branch V.

13. *Security*.-*(a)* Where the Government by general or special order direct that the holder or holders of any specified post or category of posts shall deposit a security for the due and faithful performance of his duties, appointment to such post or posts shall be made from the list of candidates drawn by the appointing authority. These lists shall contain the names of candidates who are not only eligible for inclusion in the lists but are also able and willing to deposit security of such an amount as may be specified in such general or special order. The names shall be arranged in the lists in order of preference.

(b) Where appointment to a post of the description referred to in sub-rule *(a)* has to be made by the promotion of a member of the service, such promotion shall be made subject to the condition that the member promoted is able and willing to deposit the security required.

(c) In the case of appointment (including promotion) under sub-rules *(a)* and *(b)* above, the appointing authority shall issue the appointment orders only after the candidates concerned deposit the required amount as security.

(d) When a member who has furnished security takes leave other than casual leave or is deputed to other duty, the person who is to be appointed to officiate for him shall be required to furnish the full amount of the security prescribed for the post, before the issue of the appointment orders, unless the member who has already deposited the security agrees that his security shall hold good for the officiating person also up to a maximum period of six months.

14. *Special provisions*.—*(1)* Appointment of a person in one branch to equivalent or to higher post in the next

above category in any other branch in the service may be made if the person is suitable and qualified for such appointment.

(2) Appointment of a person in branch I (Directorate of Treasuries and Accounts) by transfer from any other service may be made if the person is suitable and qualified for such appointment.

(3) A person who has opted to the service from the Revenue Department within the prescribed dates, and appointed to the same or equal post in the service, or promoted to the next higher post in the service, by the competent authority, shall be required to pass the Accounts Examinations prescribed for such post within a period of two years of the next examination immediately held after 29th July 1961, the date of G.O. Ms. No. 306 Finance, dated 29th July 1961, in which it was ordered that the new set of examinations contemplated in G.O. Ms. No. 414, Finance, dated 1st April 1958 need not be introduced and that the Account Test for Subordinate Officers Part I and II should be extended to the entire Treasury and Accounts Service. If such a person is promoted within the period of two years from 29th July 1961, he shall be reverted from the higher post to which he is promoted if he fails to pass the prescribed examinations within the above stipulated period.

Note.—(i) The special provision (3) above shall apply to a person appointed on transfer to equal post or to higher post in the service, from any other service.

(ii) The special provision (3) shall apply to the persons of all categories in Branch III from the date of issuing the orders by the Heads of Departments concerned transferring the administrative control of the Accounts Branches to the Director of Treasuries and Accounts.

(4) While drawing up lists for promotions as Upper Division Accountants or for higher posts in the service, claims of all the persons qualified at the time of drawing

up such lists, shall be considered, due regard being had to the fact that seniority in the immediately lower category shall be the only criterion, and not the date of passing the Accounts Examinations prescribed for the post or posts for which such lists are drawn up.

(5) In the case of recruitment to the posts of Upper Division Accountants in all branches (except Branch V) by direct recruitment and by promotion, the first vacancy in each unit of ten vacancies shall be filled by direct recruitment and the rest by promotion.

(6) In the case of recruitment to the posts of Head Accountants and Sub-Treasury Officers in Branch II by direct recruitment and by promotion and transfer, the first vacancy in each unit of five vacancies shall be filled by direct recruitment, and the rest by promotion and transfer. At any time there shall not be more than four Upper Division Clerks of the Finance Department of the Secretariat as Sub-Treasury Officers or Head Accountants and further recruitment from among such Upper Division Clerks shall be made only if a vacancy arises in the four posts held by such Upper Division Clerks.

(7) In the case of recruitment to posts of Upper Division Auditors and District Inspectors in Branch V by direct recruitment and by promotion, the first vacancy in each unit of five vacancies shall be filled by direct recruitment and the rest by promotion.

(8) All posts above the category of Lower Division Accountants and Lower Division Auditors shall be treated as selection categories to which promotion shall be made on grounds of merit and ability, seniority being considered only where merit and ability are approximately equal.

(9) Only women shall be appointed to posts in categories 6, 7 and 8 of Branch VI.

(10) *District Inspectors of Local Fund Accounts by direct recruitment.*—(i) A candidate who is appointed by direct recruitment to the post shall undergo training for a period of three years in all the branches of work pertaining to the department; the period of training and the period of probation shall run concurrently. The period of training will also count for probation.

(ii) The trainee who has satisfactorily completed his three years' training and has passed the Subordinate Accounts Service examination shall be eligible to appointed as a full member of the service.

(iii) Failure of the trainee to pass the S.A.S. examination conducted by the Andhra Pradesh Public Service Commission shall entail termination of his service with effect from the date of publication of the results of the second consecutive examination.

(iv) Every such candidate appointed by direct recruitment to the post shall before undergoing the training, execute an agreement in the proper form with two sureties binding himself:

(a) to undergo training for a period of three years as provided in clause (i);

(b) to serve in the Local Fund Audit Department as District Inspector for a minimum period of three years on duty from the date of his first appointment as an Inspector after passing the Subordinate Account Service Examination;

(c) to serve in the Local Fund Audit Department as an Upper Division Auditor for a minimum period of 3 years on duty if he fails to pass the Subordinate Accounts Service examination completely within the prescribed period, and if he is offered the post of an Upper Division Auditor in the Local Fund Audit Department; and

(d) to refund to the State Government the total amount drawn by him as pay and allowances, excluding

travelling allowance, while undergoing training in case he fails to fulfil any of the aforesaid conditions.

(11) *Head clerk in Branch V—Local Fund Audit Branch:* Appointment to this post shall be made by promotion of an Upper Division Auditor in the order of seniority who has passed the S.A.S. Examination, provided that in filling up the first of every two posts, a deserving Upper Division Auditor who has not passed the said examination shall also be considered for promotion if a deserving Auditor who has passed the examination is not available.

(12) *Minimum Service.*—A maximum period of five years service in the post from which a person is promoted, shall be prescribed for promotion to the next higher post.

(15) *Repeal and savings.*—The Cadre and Recruitment Rules of the Hyderabad Accounts Service published in the erstwhile Hyderabad Government Notification No. 22-GAD-19-SRC-52, dated the 18th April, 1956, and the Special Rules relating to the Local Fund Audit Subordinate Service contained in Volume III of the Madras Services Manual are hereby repealed.

The Ministerial Service Rules, 1953 issued by the Government of Madras in their Order No. 2738, Public (Ser.), dated 30th September 1953 and contained in Volume III of the Madras Services Manual, in so far as they relate to the following posts are also hereby superseded to the extent provided for in these rules;—

Huzur Head Accountants.

Taluk Serishtadars.

Head Accountants in the taluk offices.

Second Accountants.

Treasurers.

Head Clerks and Audit Clerks of the Local Fund Audit Department including Superintendent of the Routine Section of the Office of the Examiner of Local Fund Accounts.

Clerks, Upper Division, doing accounts work (*i.e.*, Upper Division Accountants) and Lower Division Accountants in District Treasury or Sub-Treasury.

Provided that nothing in these rules shall affect the regular appointments already made under the Ministerial Service Rules, 1953.

(4)

(3)

(2)

(1)

Note :—With effect from 1-11-1961 there shall be only one category of Superintendents.

Must hold a degree in Commerce or Economics or Mathematics of a University in the State or of any other University declared equivalent thereto.

(ii) Recruitment by promotion or transfer.

Must by passed.—

(i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or

(ii) Accounts Officers examination or the Accountants Examination of the Government of Hyderabad; or

Any other examination of the Government of Hyderabad declared equivalent thereto; or

(1)	(2)	(3)	(4)
			(iii) S.A.S. Examination (only persons who have been specifically declared as S.A.S. by the Government of Hyderabad).
	4. Lower Division Accountant.	Direct recruitment.	Must hold a B.A., B.Sc., B.L., or B.COM., degree of a University in the State or of any other University declared equivalent thereto.
II. Subordinate staff working in Treasuries and Sub-treasuries.	1. Assistant Treasury Officer.	Recruitment by promotion.	<p>Must have passed—</p> <p>(i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or</p> <p>(ii) Accounts Officers Examination or the Accountants examination of the Government of Hyderabad; or</p> <p>Any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
2. Head Accountant and Sub-Treasury Officer.	(i) Direct recruitment.	(iii) S.A.S. examination (only persons who have been specifically declared as S.A.S. by the Government of Hyderabad).	Must hold a degree in Commerce or Economics or Mathematics of a University in the State or of any other University declared equivalent thereto.
	(ii) Recruitment by promotion.	Must have passed— (i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or	(ii) Accounts Officers examination or the Accountants examination of the Government of Hyderabad, or any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or

---

(1)

(2)

(3)

(4)

(iii) S.A.S. examination (only persons who have been declared as S.A.S. by the Government of Hyderabad); and
Must have put in satisfactory service for a period of 8 years of which 2 years should be as U.D. Accountants.

Note :—With effect from 6-8-1962, the total period of service shall be five years instead of eight years.

(iii) Recruitment by transfer.

Must have passed—

(i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or

(ii) Accounts Officers examination or the Accountants examination of the Government of Hyderabad or any other examination of the Government of Hyderabad as equivalent thereto; or

---

(1)	(2)	(3)	(4)
2. Junior Superintendent		By promotion.	Must have passed—
		(i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or	
		(ii) Accounts Officers examination, or the Accountants examination of the Government of Hyderabad; or	
		Any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or	
		(iii) S.A.S. Examination (only persons who have been specifically declared as S.A.S. by the Government of Hyderabad).	

*Note :—*With effect from 1-11-1961, there shall be only one category of Superintendents.

(1)	(2)	(3)	(4)
3. Upper Division Accountant			
		(i) By direct recruitment.	Must hold a degree in Commerce or Economics or Mathematics of a University in the State or of any other University declared equivalent thereto.
		(ii) By promotion	Must have passed— (i) Account Test for Subordinate Officers, Part I and II; or (ii) Accounts Officers examination or the Accountants examination of the Government of Hyderabad; or Any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or

VI. Subordinate staff working in the Pension Payment Office.—(Contd.)	2. Junior Superintendent.	By promotion.	Must have passed—
			(i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or
	6. Junior Superintendent (ladies section)		(ii) Accounts Officers examination, or the Accountants examination of the Government of Hyderabad ; or
	3. Treasurer.		Any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or
			(iii) S.A.S. examination (only persons who have been specifically declared as S. A. S. by the Government of Hyderabad).

Note :— With effect from 1-11-1961 there shall be only one category of Superintendents.

4. Upper Division Accountant.

7. Lady Commissioner, Upper Division Accountant (Ladies section)

(i) By direct recruitment.

(ii) By promotion.

Must hold a degree in Commerce or Economics or Mathematics of a University in the State or of any other University declared as equivalent thereto.

Must have passed—

(i) Account Test for Subordinate Officers, Parts I and II; or

(ii) Accounts Officers examination, or the Accountants examination of the Government of Hyderabad; or
Any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or

(iii) S. A. S. examination (only persons who have been specifically

(1)	(2)	(3)	(4)
			<p>(ii) Accounts Officers examination or the Accountants examination of the Government of Hyderabad; or</p> <p>Any other examination of the Government of Hyderabad declared as equivalent thereto; or</p> <p>(iii) S.A.S. examination (only persons who have been specifically declared as S. A. S. by the Government of Hyderabad.</p>
3. Lower Division Accountant.		By direct recruitment.	Minimum general educational qualifications.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ service recruitment లో mofussil లో ఉన్నటువంటివారిని ignore చేసి వేరే Directorate లో Accountants ఉన్న వారిని, recruit చేస్తున్నారు. అట్లా జరగకుంటే, వాళ్ల seniority, merit ప్రధానంగా చూచి, తరువాత ఇతరుల విషయం చూస్తారా, లేకపోతే ఆ mofussil లో ఉన్న వాళ్లకు తగిన encouragement లేకుండా ఉంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇప్పుడు ఉన్న Rules ను criticise చేస్తున్నారా, లేక Rules లో తేనటువంటివాటిని గురించి చెబుతున్నారా? ఇప్పుడు తమముందు పెట్టిన Rules లో ఏదైనా భంగకరంగా ఉందని చెప్పితే దానికి సమాధానము చెప్పగలను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Rules లో అమాట clear గా చెప్పలేదు. అది దాటేసుకొనిపోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ Treasury offices లో, T. D. C. offices లో ఉండి వైకి రావలసినవారిని వదలిపెట్టి, ఇంకొకచోట offices లో Accountants గా ఉన్నవారిని recruit చేస్తున్నారు. క్రింద ఉన్నవారికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. అందువల్ల వారికి న్యాయంగా రావలసినదాన్ని ignore చేయకుండా ఉంటారా? Undue preference ఇవ్వమని నేను చెప్పడంలేదు. కాని వారిని ignore చేయకుండా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

Shri K. Brahmananda Reddy: దీంతో ఉన్నదండి.

“Subordinate staff working in the Directorate of Treasuries and Accounts; subordinate staff working in Treasuries and Sub-Treasuries, subordinate staff attached to the Accounts Officers in the office of the Heads of Departments, subordinate staff working in the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, Local Fund Audit Department, Pension Payment Department” ఇవన్నీ ఉన్నాయండి. All subordinates are there.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, వాళ్ల రైట్స్ ఇగ్నోర్ కాకుండా ఉండేట్లు, వారికి వారి కేడర్ డిపార్ట్మెంట్ కాకుండా ఉండేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఏదైనా సుంపరరీ ప్రమోషన్స్ జరిగినప్పుడు, ఈ రూల్స్ ప్రకారం రెగ్యులరైజ్ చేయవలసివస్తుంది. ఎవరికి అవకాశం జరగకుండా చూస్తాము.

PROPAGATION OF GANDHISM.

1689:

*2175 Q: *Shri S. Vemayya* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

a) Whether the State Government are in receipt of any grants from the Central Government during 1960-61 and 1961-62 for propagating Gandhism ;

b) if so, the amount received during each of the said years; and

c) the manner in which the said grants have been spent?

Sri P. V. G. Raju :—

a) No, Sir.

b) |
c) | Do not arise

ADMISSIONS IN TRAINING COLLEGE, NELLORE.

1690—

*2186 Q: *Shri G. C. Kondaiah* : [put by *Sri. Villiala Gopalakrishnayya*] : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

a) the reasons for not selecting the students for B.Ed., Training Nellore B.Ed. College though the Govt. had increased 40 more seats, and

b) whether it is a fact that five seats within the original strength of the college are still vacant; and if so, how are they going to be filled?

Sri P. V. G. Raju :---

a) The sanction accorded for increasing seats in Government Training College, Nellore has been deferred

by the Government as necessary affiliation could not be secured from the S. V. University ;

b) Yes, Sir in Science Group.

Certain Science Group Candidates who applied for admission did not find place in the merit lists. Candidates of the Humanities group have not been admitted in Science Group vacancies as it is the policy of Government that seats meant for Science group should not be filled up by candidates in Humanities. Hence they are vacant and the question of filling up these seats does not arise.

WOMEN'S COLLEGE NELLORE.

1691---

*3125 Q : *Shri G. C. Kondaiah* : [Put by *Sri Vaillala Gopalakrishnayya*] :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

Whether there is any proposal before the Government to start a Women's college in Nellore with or without contributions from the public or the individuals?

Sri P. V. G. Raju :---

a) No, Sir

MELKOTE COMMITTEE REPORT ON AYURVEDA AND UNANI MEDICINE.

1692---

*3187 Q : *Shri Vavilala Gopalakrishnayya* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to place on the table of the House the final report of the Dr. Melkote Committee on Ayurvedic and Unani system of Medicine and the action taken thereon so far?

Sri M. N. Lakshminarasayya :

The final report of the Melkote Committee has not yet been received by the Government.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, వారు ఫైనల్ రిపోర్టు పంపించరు; తొందరగా ఇవ్వమని గవర్నమెంట్ అడగదు. ఈ విధంగా నాలుగు సంవత్సరాల నుండి నడుస్తున్నది. దానికోసం కరెక్యులమ్ డిసైడ్ చేయకుండా ఉంచారు. వారిచ్చిన ఫస్ట్ రిపోర్టును ఫైనల్ రిపోర్ట్ గా తీసుకొని ప్రొసీడ్ అవుతారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : శీఘ్రంగా ఎక్స్ పిడెట్ చేసి, త్వరగా ఫైనల్ రిపోర్ట్ ఇమ్మనమని అడిగాము. వారింకా సబ్ మిట్ చేయలేదు. వారినుండి ఫైనల్ రిపోర్టు రాగానే వెంటనే యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

Mr. Speaker: Since how long has it been pending ? He says, it has been pending for the last five years; and still you say, you await the report. A sorry state of affairs !

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఐదు సంవత్సరాలైందండి.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఐదు సంవత్సరాలైందంటే ఎట్లాగండి ? అనలు—ఈ కమిటీని వేసింది 1960 లో. 1960 జూన్ లో ఇంటిరమ్ రిపోర్టు సబ్ మిట్ చేసినారు. ఐదు సంవత్సరాలు ఎట్లా అవుతుంది ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఆ కమిటీవారు ఫైనల్ రిపోర్టు తయారుచేశారు. టైప్ కూడ చేశారు. సంతకాలు అయినవి. కాని కిరిలో వీరికి డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఒపినియన్ రావటంవల్ల, ఆ ఫైనల్ రిపోర్టు పంపించకుండా ఉంచి, పరిస్థితిని సస్పెన్స్ లో ఉంచవచ్చునని ఆనుకొంటున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం గట్టిగా వారిని అసలు ఫైనల్ రిపోర్టు ఇస్తారా, ఇవ్వరా?—అని అడుగుతారా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : డాక్టర్ మేల్కోటే కమిటీని 2-4-1960 లో కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము. వారిని ఫైనల్ రిపోర్టు సబ్ మిట్ చేయమని అడుగు తున్నాము. మళ్ళీ మరొకసారి వారిని ఫైనల్ రిపోర్టు త్వరగా సబ్ మిట్ చేయ వలసిందిగా అడుగుతాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : వారి రిపోర్టు వస్తేగాని—ఇక్కడ మూడు సంవత్సరాలనుండి చదువుతున్న విద్యార్థులయొక్క కరెక్యులమ్ డిసైడ్ కాదండి. వారు రిపోర్టు ఇవ్వనంతకాలం కరెక్యులమ్ డిసైడ్ చేయరట. ఆ ఇబ్బంది ఉంది.

**COTTAGE AND SMALL SCALE INDUSTRIES
RESEARCH CENTRE AT VIJAYAWADA.**

1693---

*3450-B Q : Shri A. Sarveswararao : Will the hon. Minister for Industries be pleased to state---

a) the improved appliances and new designs evolved by the Cottage and Small scale industries research centre at Vijayawada; and

b) the expenditure incurred on the above research centre during this year (1962-63) ?

Sri M. N. Lakshminarasayya :

(a) The Institute has commenced its activities recently and various enquiries are being received from private industrialists and others for designing new machines suitable to their work. Research work has been taken up to start with on the following :---

- (1) Evolving an efficient coir rope making machine,
- (2) Evolving a hand operated beading machine for beading utensils made of aluminium and other non-ferrous metals,
- (3) Designing and supplying drawings of a platform scale at the request of a Small Scale foundry.
- (4) Designing a simple hand operated clay mixing machine.

(b) Rs. 9,665/- up to the end of December, 1962.

**SUBSIDISED SOCIAL WELFARE HOSTELS,
GUDIVADA**

1694---

*974 Q: Shri G. Ramarao : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

whether there is any proposal with the Govt. to hand over all the existing subsidised social Welfare Hostels in the State to the respective local bodies i. e., Zilla Parishads, Panchayat Blocks and Municipalities ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao) :

a) Orders have already been issued to the effect that the Panchayat Samithis shall be empowered to make payment of subsidies to the subsidised hostels from the funds placed at their disposal and necessary supervision shall be exercised by the appropriate Standing Committees. The orders will be given effect to from 1963-64.

శ్రీ జి. రామారావు : అవ్వడా, ప్రయివేట్ మేనేజ్మెంట్ హాస్టల్స్లో—ప్రయివేట్ మేనేజ్మెంట్ వారి యునావలీ పాచ్చుఅయి, అక్కడ కులతత్వం పెరిగిపోతున్నది కాబట్టి, ఆ హాస్టల్స్ను జిల్లా పరిషత్లుగాని, పంచాయతీ సమితులుగాని, ప్రభుత్వంగాని ఎందుకు స్వాధీనం చేసుకోకూడదు ? వాటిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని పంచాయతీ సమితులకు ఎందుకు ఇవ్వకూడదు ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : కొన్ని గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్ కొన్ని సబ్సిడైజ్డ్ (ప్రయివేట్ మేనేజ్మెంట్ ఉన్న) హాస్టల్స్ ఉన్నవి. అన్ని హాస్టల్స్ సూపర్ విజన్ సమితులకు ఇచ్చాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టల్స్ అన్నీ ప్రభుత్వం తీసుకొని, వాటిని గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్గా నడపటానికి ఏవైనా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : అటువంటి పాలసీ ఏమీ లేదండి. కొన్ని ఏరియా లలో—రాయలసీమ తెలంగాణా ఏరియాలలో హాస్టల్స్ తక్కువ ఉన్నవి. అటువంటి చోట్ల, ఎవరైనా రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తే, అవసరమైతే కొన్ని గవర్నమెంట్ తరపున పెట్టటానికి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) : రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో తక్కువ ఉన్నట్లు మంత్రిగారే నెలవిచ్చారు. విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో పూర్తిగా ఉన్నట్లు అర్థమా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలోకూడ తక్కువ ఉన్నవి.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : సబ్సిడైజ్డ్ హౌస్టల్స్ పంచాయితీసమితుల ఆధ్వర్యమున ఇచ్చారని అంటున్నారు. అది వాస్తవం కాదని మంత్రిగారికి తెలుసునా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : సబ్సిడైజ్డ్ హౌస్టల్స్ యొక్క సూపర్ విజన్ జిల్లా పరిషత్, పంచాయితీ సమితులలోని స్టాండింగ్ కమిటీవారు చూస్తున్నారు. సబ్సిడైజ్డ్ హౌస్టల్స్ యొక్క ఆధ్వర్యము కాదండి.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : సూపర్ విజన్ కూడ లేదండి.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు : సూపర్ విజన్ ఉన్నది.

HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION LOW INCOME HOUSES

1695---

2877 Q: *Shri Krishna Ram Bhupal (Gadwal)* : Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

a) whether it is a fact that according to the rules of the Low Income Group Housing scheme, 1/5th of the cost should be recovered from the allottees towards first instalment at the time of allotment of the quarters on hire-purchase basis.

b) if so, why the Municipal Corporation of Hyderabad has allocated Rs. 1,300/- instead of 1,100/- (1/5th of the cost price) from the allottees of Two Room Tenements of the Low income group houses at Malakpet ; and

c) Will the Government arrange to refund the said excess collection of Rs. 200/- to the allottees concerned?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkataramayya) :

a) The answer is in the affirmative.

b) The Municipal Corporation of Hyderabad constructed 75 tenements at an average estimated cost of Rs. 5,550 - per tenement. Out of this the Corporation inves-

ted Rs. 1,300 - from its own funds and the remaining from the loan advanced to it by the State Government. The Corporation collected the amount (Rs. 1300 -) invested by it from the allottees as initial deposit as per the conditions of notification published by it at the time of calling for applications for purchase of the houses.

ఎ) నిజమే.

బి) ప్రొడరాబాడ్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ సగటున ఇంటికి 5,500 రు.లు చొప్పున అంచనా ఖర్చుతో 75 ఇండ్లు నిర్మించినది. ఈ మొత్తములో 1,300 రు.లు కార్పొరేషన్ తన స్వంత నిధులచే పెట్టుబడి పెట్టింది. మిగిలినదానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అప్పునుండి పెట్టుబడి పెట్టినది. ఇండ్లు కొనుక్కోటానికి దరఖాస్తులు కోరిన సందర్భంలో ప్రకటనలోని షరతులకనుగుణ్యముగా కార్పొరేషన్ తాను పెట్టుబడి పెట్టిన మొత్తాన్ని 1,300 రు.లు మొదటి డిపాజిట్ గా, ఇండ్లు లభించినవారివద్దనుండి వసూలు చేసినది.

సి) లేదు.

శ్రీ కృష్ణరాంభూపాల్ : ఆ ఎక్సెస్ ఎయింట్ ప్రభుత్వం రిఫండ్ చేస్తుందా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : కార్పొరేషన్ వారు తన స్వంత నిధులనుండి ఖర్చు పెట్టిన ధనాన్ని వారు ప్రధమంలోనే వసూలుచేశారు.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి : ఆ ఇండ్లు కేటాయించే విధానం చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : అవి కార్పొరేషన్ వారు నిర్మించిన గృహములు. ఆరువేల రు.ల లోపు ఇన్ కమ్ వచ్చేవారిదగ్గరనుండి అప్లికేషన్స్ తీసుకొని, అవుట్ ఫై డర్స్ కు, ఎంప్లాయిస్ కుకూడ కేటాయింపు జరిగింది.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : ఆ ఇండ్లు కేటాయించబడి ఒకటి రెండు సంవత్సరాలైనప్పటికీ, ఆ కేటాయించబడినవారికి పొజిషన్ రాకుండా, ఆ ఇళ్లలో ఉంటున్నవారు ట్రాన్స్ ఫర్ అయినప్పటికీ, ఆ ఇండ్లు అట్టి పెట్టుకొని ఇతరులకు అద్దెకిచ్చుకొంటున్న ఘటనలు ఉన్నవి. వాటి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏదన్నా చర్య తీసుకొంటున్నదా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : అలాంటివి ప్రభుత్వదృష్టిలో ఏమీ లేవండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ బిల్లు ఇచ్చేటప్పుడు అసెంబ్లీ మెంబర్స్ కాకపోతే Assembly members యొక్క సంతకం ఉండితీరాలని, Assembly members దరఖాస్తు చేస్తే ఏ Minister మీకు recommend చేశాడు ? అట్లా అయితే యిస్తాము అని అంటున్నారట. అది ఏదైనా చూస్తారా ? అప్పుడు ఈ minister అయినా recommend చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : అది గౌరవసభ్యుల దృష్టిలో ఉన్నదేమో ప్రభుత్వ దృష్టికి అసెంబ్లీ సభ్యులు అని, యింకొకరు అనే విషయం లేదు. అలాంటి అవకాశాలు కూడా ఎక్కడా లేవు అని వారికి తెలుసు. ఆ విషయం మరల మనవి చేస్తున్నాను.

BHEEMUNIPATNAM MUNICIPALITY

1696--

2918 Q: *Sri B. Sriramamurthy (Vijayanagram)* : Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

a) whether it is a fact that (1) Sangivalsa and (2) Kummaripalem panchayats in Bheemunipatnam taluk were proposed to be merged with Bheemunipatnam municipality ;

b) If so, whether orders were issued in this regard;

c) the reasons therefor ;

d) what is the population, income and distance of these villages from Bheemunipatnam ;

e) whether it is a fact that villages namely Mula-kuddu group of villages, within a distance of 3 furlongs to $1\frac{1}{2}$ miles from the Municipal limits are not included in the said municipality ;

f) whether it is also a fact that the above two village panchayats and the panchayat samithi, Bheemunipatnam passed resolutions against the said proposal; and

g) if so, the action taken finally.

Sri A. Venkataramayya :—

(a) and (b) :— The answer is in the affirmative.

(c) (1) These villages are fairly contiguous to Bheemunipatnam.

(2) It conduces to better development of the area.

(3) It serves to augment the revenues of the Municipality and to provide efficient civic administration to Bheemunipatnam Municipality.

(d) *Sangivalsa*

Population ... 2,490

Income ... Rs. 485/-

Distance ... About $3\frac{1}{2}$ miles by trunk road and $2\frac{1}{2}$ miles by cart track.

Kummaripalem

Population ... 916

Income ... Rs. 500/-

Distance ... About $\frac{1}{2}$ to 1 mile

(e) They are not included in the municipal limits.

(f) A petition from the President Sangivalasa Panachayat only was received; but it was received after the confirmation of the inclusion of the villages within the Municipal limits.

(g) It was not considered necessary to comply with the request.

(ఎ), (బి) వాస్తవమే. ఉత్తరువులు కూడ జారీ అయినవి.

(సి) ఈ గ్రామములు భీమునిపట్టణమునకు దగ్గరగా ఉండుట, అవిధంగా చేర్చడంవల్ల ఆ ప్రాంతం బాగుగా అభివృద్ధి చెందడానికి వీలు అగుట. అందువల్ల

మునిసిపాలిటీ ఆదాయము పెరుగుట, భీమునిపట్టణం మునిసిపాలిటీకి సమర్థవంతమైన పరిపాలన ఏర్పడుట, యివియే కారణములు.

(డి) జనసంఖ్య : సంగివలస జనసంఖ్య 2,490. ఆదాయము రు 485 లు.
 దూరము : ట్రంకురోడ్డుమీదుగా షుమారు 2½ మైళ్లు. బళ్ళదారి : షుమారు 2½ మైళ్లు. కుమ్మరిపాలెం జనసంఖ్య : 1916. ఆదాయం రు 500. దూరం : షుమారు 1½ మైలునుంచి ఒక మైలువరకు ఉంటుంది.

(ఇ) మునిసిపల్ సరిహద్దులోపల చేర్చబడలేదు.

(ఎఫ్) సంగివలస President నుంచి ఒక అర్జీ వచ్చినది. కాని అది ఆ గ్రామములను మునిసిపల్ సరిహద్దులో చేరుస్తూ ఉత్తరువు జారీచేసిన తరువాత చేరినది.

(జి) ఈ కోరికను ప్రభుత్వం సమర్థించ నవసరంలేదని భావించబడుతున్నది.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : కనీసం దీనిని గురించి పునరాలోచన చేసే అభిప్రాయమైనా ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా?

శ్రీ ఏ. వెంకట్రామయ్య : గౌరవసభ్యులు యిచ్చిన అర్జీపైన ఆ విషయం పునరాలోచింపబడుతున్నది.

T. B. SANATORIUM IN KURNOOL DISTRICT

1538---

996 Q.---Sri P. O. Satyanarayana Raju (Kosigi) : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to open a T. B. Sanatorium in Kurnool district ; and

(b) if so, the place selected ?

(a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

ANNOUNCEMENT

re; Report of the Krishna-Gadovari Commission.

Mr. Speaker : I am to announce to the House that two copies of the report of the Krishna-Godavari Commission together with annexures thereto are kept on the Table of the House for the use of the hon. Members.

A copy of the statement given by the Union Minister for Irrigation and Power in Lok Sabha on 23-3-1963 is distributed to all members as desired by hon. the Chief Minister.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) : మాకు ఎవరికి యింకా రాలేదు.

Mr. Speaker: I will ask them to be distributed.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఈ copies యిస్తున్నారు. దీని మీద రెండు రోజులయినా చర్చకు ఏర్పాటు చేస్తున్నారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : దాని విషయం Leaders of the Opposition parties, Leader of the House కలిసి మాట్లాడుకొని ఒక నిర్ణయానికి వస్తే ఆ విధంగా మనం ఎప్పుడయిన discussion పెట్టుకోవచ్చు.

In another half-an-hour or one hour, I will send for the Leader of the House, and Leaders of Opposition Parties and we will come to a decision. That would be better, I think.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Central Government Minister ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు మా అందరికీ copies యివ్వమని అడిగాము. తప్పకుండా యిస్తాము అన్నారు. గుల్జాతీ Commission Report publish చేసి ఈ రోజున రెండు కాపీలు table మీద పెడితే ఎంతమంది చదువుతారు ?

Mr. Speaker : So far as we are concerned, we have received only two copies. Later on, we might receive more copies and every Member will be given a copy.

25th March, 1963 re: Report of the Krishna-Godavari Commission

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : గుల్జాతీ కమిషన్ report లో ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సమస్య కూడ ఉన్నది. చాలాప్రధానమైన సమస్యగా ఉంటూ వచ్చింది. Memorandums యిచ్చాము. ఒక report దీని విషయంలో publish చేయడం జరిగింది. అనేక పర్యాయములు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా కూడా తెలియపరిచాము. ఆ పెద్ద report కాకపోయినా recommendation part అయినా యిస్తాము అని చెప్పారు. మొన్నకూడ తెప్పిస్తాము ప్రయత్నం చేస్తాము అనే ధోరణిలో చెప్పారు. అవన్నీ అందిన తరువాత మనం చర్చిస్తాము అని చెప్పారు. ఇప్పుడు యిది ఒక్కటే report యిచ్చారు. దీని విషయంలో చర్చించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ రోజున మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున దీనిమీద అభిప్రాయం ప్రకటిస్తూ statement యిచ్చినట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది. అసెంబ్లీ జరుగుతున్న రోజులలో యంత ముఖ్యమైన ప్రకటన — అసెంబ్లీలో చర్చించాలని కోరిన సంవర్ధంకూడ యున్నది. అసెంబ్లీని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా బైట పత్రికా ప్రతినిధులకే ముఖ్యమంత్రిగారు statement యివ్వడం జరిగినట్లుగా పత్రికలలో చూశాము. ఇంత ముఖ్యమైన విషయం అసెంబ్లీలో చర్చించాలని, అసెంబ్లీని confidence లోకి తీసుకున్న తరువాతనే దీని విషయంలో ఆలోచించి నిర్ణయం చేస్తామని ప్రభుత్వం అనేక పర్యాయములు ఈ గింజ మీద సభ్యులకు హామీ యివ్వడం జరిగిఉన్నది. దానికి భిన్నంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనిమీద ప్రకటన చేయడం, దాని పైన ప్రభుత్వం వమ అభిప్రాయాన్ని పత్రికాముఖంగా ప్రకటించడం ఇట్లాంటివన్నీ జరిగిపోయినాయి. దీని పైన రెండు రోజులు చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని మొన్ననే మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. రెండు రోజులు చర్చకు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : గుల్జాతీ కమిషన్ report 2 కాపీలు ప్రస్తుతంవచ్చాయి. అంతకంటే మన ప్రభుత్వం చేయగలిగిందేమీ లేదు.

Shri N. Sanjiva Reddy : We will have to print them. It is a big report. For the present, immediately we have placed them in the library. Later on, we will print them.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఇదివరకు యిక్కడకు కేంద్ర మంత్రిగారు దయచేసి నవ్వుడు విశ్వనాథంగారు వగయిరాలు రాయశార సందర్భంలో మేము ప్రతివారికి ఒక copy పంపిస్తామని వారు వాగ్దానం యిచ్చారు. ఆ వాగ్దానాన్ని పురస్కరించుకొని ప్రభుత్వంవారు మళ్ళీ అచ్చువేసి సరఫరాచేసే బదులు, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు అచ్చువేసే ఉన్నారు కాబట్టి మనకు 800 కాపీలు తొందరగా తెప్పించి అందజేస్తే బాగా ఉంటుంది. అందరు వెళ్ళి చదువుకోవచ్చును అంటే queue లో నిలబడి ఒకరి తరువాత ఒకరు ఒక పేజీ తరువాత ఒక పేజీ 800 మంది చదువుకోవడం అంటే సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ఇది చాల ప్రధానమైన సమస్య. ప్రతి సభ్యుడు కూడా దానిని పరిశీలించుకోడానికి తన దగ్గర document గా ఉంచుకోడానికి కూడా యిది అవసరమైన విషయం. అందువల్ల ప్రతివారికి ఒక copy సరఫరా చేయాలి. ఇవ్వాలి పత్రికలలో చూస్తే మన ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఉన్న award సంతృప్తికరంగా ఉన్నదని అంగీకరించినట్లు కనపడుతున్నది.

Mr. Speaker : Do not enter into discussion. So far as the supply of copies of the Gulhati Commission Report is concerned, you have made a representation. So far as copies of the other thing, i. e., Union Minister's statement in the Lok Sabha is concerned, it is being distributed to all the Members. Better you do not enter into merits of the case, because we might have discussion in a day or two. We will decide about it in an hour or two.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఈ పెద్ద report గాక recommendations కొన్ని relevant tables కలిపి ఒక పుస్తకం Government of India వారు అచ్చువేశారు. అది అయినా వెంటనే telegram యిచ్చి 400 కాపీలు తెప్పించి అందరికి యిస్తే బాగావుంటుంది. అది ఏంతో లేదు. చాలా చిన్నది. 10 పేజీలు; 12 పేజీలు relevant గా ఉంటుంది useful గా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అధ్యక్ష మహాశయా, నాకేమీ ఆక్షేపణ లేదు. మొన్న యిక్కడ నేను announcement చేసిన తరువాత యింటికి పోయేసరికి వచ్చింది. వెంటనే office కు పంపించి circulate చేయమన్నాను. అవి ready గానే ఉన్నాయి. గుల్హాతీ report, పెద్ద report పంపించడం, లచ్చన్నగారు

25th March, 1963 re: Report of the Krishna-Godavari Commission

చెవుతున్నారు Central Minister హామీ యిచ్చారని, ప్రభుత్వానికి తెలియదు. వారికి ఏమైనా హామీ యిచ్చివుంటే వారు వ్రాయవచ్చు. నేను వ్రాస్తాను—ఈ రకంగా హామీ యిచ్చారట, ఆ హామీ ప్రకారం 400 కాపీలు పంపితే సంతోషిస్తామని తప్పుకుండా పంపిస్తారు. After all it is no more secret document. Summary ఒకటి ఉన్నది. ఇది చిన్నది. 4, 5 కాపీలు ఉన్నాయి. అవి Library లో పెడతాము. మనమే cyclostyle చేసుకున్నా, అచ్చువేసుకున్నా, ఫరవాలేదు. ఒకటి రెండు రోజులలో ఆ పని చేయించడానికి తామే steps తీసుకోవచ్చు లేదా ప్రభుత్వం assistance కావాలి అంటే కూడ ఆ టేపణ లేదు. Central Government తీసుకున్న decision ఇది. ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న decision కాదు మన ప్రభుత్వం permission గాని, మన అసెంబ్లీ permission గాని తీసుకోవలసిన అవసరం లేకుండా వాళ్ళు తీసుకున్న decision. దానిని ఆ టేపించడం లేదు. మన opinions express చేయడానికి మనకు అవకాశం ఉన్నది. అధ్యక్షులవారు రెండు గంటలు సేపు దీనిని గురించి చర్చించడానికి సమయం నిర్ణయించేస్తే నాకేమీ ఆ టేపణ లేదు. 30వ తేదీవరకు మనకు budget కార్యక్రమం ఉన్నదని సభ్యులందరికీ తెలుసు. చాలామంది సభ్యులు ఎక్కడిక్కడికో పోవడానికి ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. కొందరు భద్రాచలం పోవాలి అనుకున్నారు. 31న అక్కడకు పోవడానికి బస్సులు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఎప్పుడయినా ఒక దినం afternoon ఏర్పాటుచేస్తే convenient గా ఉంటుంది. Discuss చేస్తే దానికి ఆ టేపణ లేదు. Opinions express చేయడానికి వీలు అవుతుంది. Government of India వారు యిచ్చిన decision కాబట్టి difference of opinion ఉండడానికి వీలు అవుతుంది. But we can convey our reactions to the Government of India decision వారు తీసుకున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డిషన్ అంటున్నారు. అంతకంటే హెచ్చుగా లేదు అంటున్నారు. అందులో కొంచెం difference of opinion వుండనుకోండి. అసలు యీ విషయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ఏమైనా అధికారం వుందా; అలా డిషన్ యివ్వడానికి స్టేటు గవర్నమెంటుకు సెంట్రల్ వారికి అలా యివ్వడానికి అధికారం వస్తుంది - ఆ కన్ సెంటువల్ల. కాని లా ప్రకారంగా లేదు, కాబట్టి అందులో difference of opinion వుంటుంది. ఇప్పుడు ఆ చర్చలోకి నేను వెళ్ళను ఆ కాపీలన్నీ మాకు నవ్వయ్ చేయండి. కాస్త ఆ భద్రాచలం ప్రోగ్రామును రెండు రోజులు వాయిదా వేయవచ్చుననుకుంటాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా. ఇది చాలా important issue అని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఈ issue యిప్పుడు వస్తుందని

అనుకోక కొంతమంది భద్రాచలప్రోగ్రామును వేసుకునివుండవచ్చును. ఈయిస్కూపై నభ్యులంతా చాలా anxious గా వుండి వుంటారనుకుంటాను. కనుక తప్పకుండా అంతా యిక్కడ వుండి దానిని చర్చించడం అవసరం. మన చర్చల వివరాలను సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపితే వుపయోగకరంగా వుంటుంది. ఇదివరకు మనం అనేక issues పై ఆ విధంగా చేశాము. ఈ issue పై కూడ అదే విధానాన్ని అవలంబిస్తే బాగుంటుంది. 'ఏదో ఒక సాయంత్రం రెండు గంటలు మాట్లాడుకోండి' అంటే—దానివలన ప్రయోజనమేమీ వుండదని మనవి జేస్తున్నాను,

Mr. Speaker : Please tell this to your Leader.

Shri Pillalamarri Venkateswarlu : Our Leader is ready, Sir. All the Opposition Leaders are almost drafting a petition to you, Sir. Hon. Shri Vavilala Gopala Krishnayya has agreed to this and we think the hon. Chief Minister also has agreed to this, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, మాకు యీ కాపీలన్నీ అందజేసిన తరువాతనే తాము decision తీసుకుంటామని హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు మాతో అన్నారు. ఆవిధంగా కాపీలను మాకు అందజేసిన తరువాత తమ డెసిషన్ ప్రకటించివుంటే బాగుండేది. కాని మమ్ములను ignore చేసి వారివిధంగా చేశారు. ఇదివరకు యీ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తే నైమల్ తేని యన్ గా రిలీజ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామన్నారు. వారు తమ ప్రయత్నంలో వెనకడుగు వేశారా, ముందడుగు వేశారా అనేదేమీలేదు. కాని, యీ సమ్మరీ కాపీలవల్ల మాత్రం వుపయోగమేమీలేదు. ఆ కాపీ నావద్ద వున్నది. దీనికి దానికి చాలా తేడా వుంది. కనుక యిది ఏమీ మాకు వుపయోగపడదు. కనుక ఆ full copies మాకు అందజేయవలసివుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను. రెండవది మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీనుండి వచ్చిన information పై వారు ఒకవిషయం చెప్పారు. మనకు 80 డిపెండబిలిటీపైన వాటర్ యిస్తున్నారు అని చెప్పారు. కాని మాకు యిచ్చిన పేపర్సులో 81 వ పేజీ చూడండి, 75 డిపెండబిలిటీపై యిది ఆధారపడి వుందని వారు చెబుతున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. అందువలన వారివచ్చిన ఇన్ ఫర్ మేషన్—

Sri N. Sanjiva Reddy : The whole merits are being discussed, Sir. Then there is no question of having separate discussion.

Sri Vavilala Gopalakrishniah : No, Sir.....

Sri N. Sanjeeva Reddy : When they want discussion, let us fix up a date for that. డిస్కషన్ కోరకు ఒక date fix up చేస్తారు. అప్పుడు అన్ని విషయాలు వారు మాట్లాడవచ్చును.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : దానికి ముందు ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి. దానికోరకే వేనీవిషయాన్ని చెబుతున్నాను. ముందు వారు డి పెండలిటి అన్నారు. ఇప్పుడు 75 డి పెండలిటి అంటున్నారు. ఏది యిందులో సరియైనది, మనకు యిక్కడ ప్రధానమైనది. సెంట్రల్ గవర్న మెంటులోని స్టేట్ మెంటుకాదు, చీఫ్ మినిస్టర్స్ స్టేట్ మెంట్. ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారు తమ స్టేట్ మెంట్ లో 80 డి పెండలిటి అంటున్నారు.

Mr. Speaker : Why do you go into the merits—The question now is whether we should have a discussion and if so when should we have it : before the copies of the report of the Gulhati Commission are supplied or after they are supplied. Once we decide on that, then we can discuss merits.

Sri Vavilala Gopalakrishniah : I am not going into the merits of the report. మేము రేపు దీనిని డిస్కస్ చేయాలిగదా, అందువలన యీ క్లారిఫికేషన్ కోరకు అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker : For that you want a copy of the Gulhati Commission's report.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : The hon. Chief Minister said 80% dependability and then 800, 600 and 400 Tmc. Ft. are being allotted. Which is correct out of these ? That is my point.

Mr. Speaker : You can ask for that later. If the hon. member insists that we should have the discussion only after a copy of the report is supplied.....

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : That is not a condition, Sir. To facilitate full discussion, we want a copy of the full report, Sir.

Mr. Speaker : If that is so.....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఒక ప్రిసిడెంటు చెబుతాను. భోస్లా కమిటీ రిపోర్టు వచ్చినప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆ కాపీలన్నీ అన్ని ప్లేటు గవర్నమెంటుకు పంపింది—

Mr. Speaker : I heard you, let me hear other Members too—

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన దానిలో పాయింట్ వున్నదనుకోండి. ఆప్రోప్రియేషన్ బిల్లు అయిపోయిన తరువాత మనం రెండరోజులపాటు కూర్చోని దీనినిగూర్చి డిస్కస్ చేయాలి. ఈలోపల ఆ కాపీలను తెప్పించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి, లేకపోతే మాకువున్న—available material తోనే మేము డిస్కస్ చేయవలసి వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఇది చాలా important issue. దీనిని చర్చించకుండా వాయిదా వేయడం సరియైన విధానంకాదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఒక నిర్ణయాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. బహుశా రేపు మంగళవారంనాడు ఢిల్లీలో దీనిపై చర్చించబోతున్నారని తెలుస్తున్నది. కనుక యిప్పుడు మనం దానిపై చర్చించి మన నిర్ణయం చెప్పకపోవడం న్యాయంకాదు. ఈ విషయమై ప్రతి సందర్భంలోకూడ మాకు వాగ్దానం చేశారు. ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకోబోయేముందు యీ శాసనసభను కాన్ఫిడెన్సులోకి తీసుకుని, చర్చించిన తరువాత చేస్తామని మంత్రిగారు అనేకసార్లు చెప్పారు. కాని అటువంటి దేమీ జరగలేదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు నన్ను ఒక ప్రకటన చేయడం జరిగింది. ఆ విషయాలన్నీ చర్చించే నిమిత్తం మా కీ పుస్తకాలు అందజేయడానికి ప్రయత్నించవలసిందని, అది సాధ్యం కాకపోతే యీ సమస్యరీ ఆఫ్ ది రిపోర్టుపై నా తెప్పించడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎవరైనా అపోజిషన్ పార్టీ నుండి ఒకరు మాట్లాడితే వారు చెప్పే సలహాలు వినడానికి సాధ్యమవుతుంది. అంతా లేచి మాట్లాడడం మొదలుపెడితే కన్ఫ్యూజన్ తప్ప మరేమీ వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈవిధంగా అంటున్నందుకు ఊహించండి. పార్లమెంటులో కూడ గుల్లాతీ కమిషన్ రిపోర్టు అందరికీ సప్లయ్ చేయలేదట, లైబ్రరీలో పెట్టారట. అవి వచ్చేవరకు ఆగుతామంటే నాకేమీ ఆతేవణలేదు. అచ్చు కొట్టించమంటే అన్నీ కొట్టిస్తాను. అవి ఏ జులై సెషన్ లోనో అచ్చుఅయి వస్తాయి. అప్పుడే చర్చిస్తామంటే అందుకు నాకేమీ ఆతేవణలేదు. లచ్చన్నగారు హాఫీజ్ ఇబ్రహీంగారికి వ్రాయమన్నట్లుగా వ్రాయమన్నా అందుకు అభ్యంతరం లేదు. 'మీ ప్రామిస్ ను కీపవ్ చేసుకోండి' అని ఒక తెలిగ్రాం

కొట్టమంటే వెంటనే ఎక్స్ప్రెస్ తెలిగ్రాం కొడతాను. అందుకు నాకు ఆక్షేపణ ఏమీ లేదు. I am not objecting to any suggestion that is made.

హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు యిచ్చిన స్టేట్ మెంటు యిప్పుడు సర్క్యులేట్ చేస్తున్నాం. ఇంకా మిగిలిన కాగితాలు, అవన్నీ చదువుకుని డిస్కషన్ మొదలు పెడతామంటే నాకు అభ్యంతరం ఏమీలేదు. I leave it to the Speaker to fix up time. లేక రిమైండర్ యివ్వమంటే వెంటనే కాపీలు పంపవలసిందిగా తెలిగ్రాం యిస్తాము. కాపీలు వస్తే వాటిని సర్క్యులేట్ చేస్తాం. అప్పుడే మాట్లాడుకోవచ్చు నన్నా నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. Let there be some finality about it. నా ఉద్దేశం అడిగితే—ఈ బిల్క్ కాపీలకొరకు wait చేస్తే—అవి ఎప్పుడు వస్తాయో, ఏమో! అప్పటికి యిదంతా పాతపడిపోతుంది. అప్పుడది నిరుపయోగం అయి పోతుంది. మనకిప్పుడు available అయిన material ను ఒక రివర్యూత ఒకరు వెళ్ళి చదువుకుని, డిస్కస్ చేస్తే బాగుంటుంది. I do not think that all the 300 hon. Members are going to scan through the whole report. It is not as though the other hon. Members who have spoken represent the whole House. The other hon. Members also have a voice and they are in large numbers also. కాబట్టి మనం వెంటనే వీలైతే, తాము అనుమతి యిస్తే చర్చించుకొనడం మంచిదేమోనని నేను భావిస్తున్నాను. అందుకు నాకు ఏమీ ఆక్షేపణ లేదు. ఒకరోజు fix up చేసుకుని చర్చించుకొనవచ్చు. మిగిలిన మెంబర్స్ కూడా తమ ప్రోగ్రాం కాన్సిల్ చేసుకోవసరంలేదు. మెంబర్స్ అందరి అభిప్రాయాల్ని వినాలిగదా! ఇప్పుడు వారి ప్రోగ్రామును కాన్సిల్ చేసుకోమని చెప్పే మెంబర్స్ అందరి అభిప్రాయాల్ని రిప్రజెంటే చేస్తున్నారని అనుకోలేముగదా. కనుక ఈ విషయంపై అందరి అభిప్రాయాలను వినడం అవసరం. Their voice also must be heard. 31 వ తేదీ ఆదివారం అయినప్పటికీ కూర్చుందాం. The other Members may not want to postpone their programme. They may want the discussion on some day for half a day or so. We shall sit on Sunday also for half a day i.e. on 31st March, if necessary. I leave it to you to consult the opinion of the House and then take a decision.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : ఈ మొత్తం రిపోర్టు వచ్చేవరకు ఆగాలా, లేదా అనేది తరువాత ఆలోచించవచ్చు. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రానికి లాభమో, నష్టమో కొంత జరిగి ఒక నిర్ణయం మనముందు వున్నది. దానిపై మనం చర్చ జరుపుకొనకుండా యీ సమావేశాన్ని వాయిదా వేసుకుని వెళ్ళిపోవడంవలన మన ఆంధ్రజాతికే మేలుచేసిన వారంకాము. ఇప్పుడు యీ సీరియస్ యిస్యూ మనముందుకు వస్తుందని అనుకోలేదు కాబట్టి కొందరు 31 నే వెళ్ళిపోవడానికి ప్రోగ్రాం వేసుకున్నారు. దానిని వాయిదా వేసుకొనడానికి అటంకం వుండకూడదని కోరడంతప్పు యిప్పుడు మరేమీలేదు. వారిని నిర్బంధంగా ఆదేశించడంకాదు. మన రాష్ట్రానికి

సంబంధించిన చాలా సీరియస్ యిష్యూ కాబట్టి రెండురోజులపాటు దీనిని మనం చర్చించడం అవసరమని మనవి జేస్తున్నాను.

Mr. Speaker: I am not prepared to hear any more suggestions. What I have decided is this. I am prepared to allow discussion so far as this subject is concerned. But with regard to the date and time and duration of the debate I will decide in consultation with the hon. Leader of the House and the hon. Opposition Leaders. I will announce the decision later on.

Calling attention to a matter of urgent Public Importance re: Fire accidents in the state.

Mr. Speaker:- There is one matter under Rule 74 given notice of by a number of hon. Members with regard to a series of fire accidents which have taken place in the State. I have combined all of them and asked the hon. Minister for Revenue to make a general statement with regard to the relief that the Government is providing. Since there are eight or nine members who have given notices it won't be possible to allow every one of them to speak. But I would do one thing. So far as the Communist Party is concerned, I will ask one of them to speak. From Independents, hon. Sri Vavilala Gopalakrishnayya will speak and so far as the Congress Party is concerned one member will speak and some body on behalf of the Swatantra party will speak. Each member will speak for two minutes.

శ్రీ కె. యశ్. సరసింహారావు : అధ్యక్షా, పూల సబ్బయ్యగారు కర్నూలులో జరిగిన ఫైర్ యాక్సిడెంట్ గురించి, వంకా సత్యనారాయణగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో జరిగినదాని గురించి యిచ్చారు. వీరందరూ యిచ్చినది ఫైర్ యాక్సిడెంట్స్ కు సంబంధించినది కాబట్టి మీరు క్లబ్ చేశారు. కాని ఇది మంత్రిగారు చేసే స్టేటుమెంటుమీద కూడ ఆధారపడి వుంటుంది. కాబట్టి ఒక టైమ్ లిమిట్ పెట్టి ఇందులో పేరున్నవారందరికీ కొద్దో గొప్పో అవకాశం యివ్వడం న్యాయమవుతుంది. ఎందుచేతనంటే — వంకా సత్యనారాయణగారు కర్నూలు జిల్లా విషయం

చెప్పలేరు. అందువల్ల పార్టీ జేసిన్ మీద కాకుండా అందరికీ కొద్దో గొప్పో అవకాశం యివ్వాలనేది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker : Yes.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (పొదిలి) : అధ్యక్షా, 27-2-1963 వ తేదీ సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు పొదిలి కాటూరివారిపాలెం అనే గ్రామంలో అకస్మాత్తుగా నిప్పు అంటుకున్నందువల్ల సుమారు 80 కుటుంబాలకు సంబంధించిన యిళ్ళు, పశువుల మేత, దొడ్లు, ధాన్యంతోసహా యావదాస్తి నాశనం అవడం జరిగింది. ఒంగోలులో తప్ప ఫైర్ ఇంజన్స్ ఆక్కడ లేవు. ఒంగోలుకు 5 గంటలకు ఫోన్ చేస్తే అది నెల్లూరు జిల్లా - జిల్లా ఆఫీసరుల పర్మిషన్ లేనిదే రావడానికి వీలులేదని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతలో 8 గంటలయింది. జిల్లా ఆఫీసరులకు ఫోను చేస్తే వుంటారో, వుండరొనని ఆ ప్రయత్నం మానుకోవడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం పల్లెటూళ్ళలో యిటువంటి ఫైర్ యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నాయి. సంవత్సరం పొడుగునా కట్టించి, శ్రద్ధతో పనిచేసి పండించుకున్న గింజలు - యావదాస్తి యిండ్లలో వుంటుంది. ఎండా కాలంలో యీ అగ్నిప్రమాదాలు సంభవించి నష్టపడుతున్నారు. పశువుల మేతకూడ లేకుండా ఆ 80 యిళ్ళవారికి సర్వనాశనం అయిపోయింది కాబట్టి పశువులమేత, ధాన్యం వగైరాలు కొనుక్కోటానికి కొంత ధనం అప్పుగా ప్రభుత్వం మంజూరు చేయాలని, ధాన్యం నిలువచేసుకోడానికి ఫైర్ పూప్ అయిన జింకు షీట్స్ ఖరీదుకు సబ్సిడీ చేయవలసిందని కోరుతున్నాను.

(**Mr. Deputy Speaker in the Chair.**)

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ (పాతపట్నం) : అధ్యక్షా, ఈనెల 8 వ తేదీన పాత పట్టణంలో అగ్నిప్రమాదం జరిగింది. 159 యిళ్ళు, 150 పశువులశాలలు, 200 ధాన్యపుకొట్లు దగ్ధమైనాయి. ఒరిస్సా ప్రభుత్వంవారు ఆక్కడినుంచి ఫైర్ ఇంజన్లు పంపించారు. నిజంగా వారికి అభినందనలర్పించాలి. అవి వచ్చి కొంతవరకు ఆర్పడానికి తోడ్పడినాయి. లేకపోతే తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ గా వున్న పాత పట్టణం సంపూర్ణంగా కాలిపోయేది. ఈ ప్రమాదంవల్ల రైతులు, రైతులమీద ఆధారపడ్డ కూలీలు విపరీతంగా నష్టపడ్డారు. వారి యిళ్ళు ఆస్తులు పూర్తిగా నాశనమైనవరువాత ప్రభుత్వం యింటికి యింత అని కొంత సహాయం యిచ్చింది. కాని, అది చాలదు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా యీ పరిస్థితినిగురించి ఆలోచించి ఇళ్ళు కాలిపోయినవారికి జింకు షీటులిచ్చి, లోన్నుకూడ యివ్వవలసివుంటుంది. లేకపోతే మూడు నాలుగు సంవత్సరాలవరకు యీ పరిస్థితినుంచి వారు బయటపడలేరు. రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో యీ ప్రమాదాలు జరుగుతుంటాయి. కొట్లకొలిది నేపనల్ ప్రావర్టీ నాశనమైపోతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనికి ప్రత్యేకంగా ఒక మార్గం కనిపెట్టాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అధ్యక్షా, రాష్ట్రానికి వున్న పెద్ద ప్రమాదమైన సంఘటన లో అగ్ని ప్రమాదములు ఒకటిగా వున్నది. దీనినిగురించి ప్రభుత్వంలో అనేక ప్రతి పాదనలు జరిగాయి. ప్రభుత్వంవారు ఫైర్ రిలిఫ్ కోసం యింటికి 30 రూపాయలు యిస్తుండేవారు. పది రూపాయలకంటే తక్కువ లాండ్ రెవిన్యూ యిచ్చేవారిని పేదవారుగా గమనించి యీ సహాయం చేసేవారు. దానిమీద ఆందోళన చేసినతరు వాత 50 రూపాయలవరకు యివ్వవచ్చుగాని, ఆ పై 20 రూపాయలు మరి షి యితరమైన కలస సరఫరా చేయడానికి అవకాశం లేనప్పుడు, కలెక్టరు యిష్ట పడితే యివ్వవచ్చుననే క్లాజు పెట్టారు, ఆ కండిషనల్ క్లాజు పెట్టడంవల్ల కలెక్టరు గారు ఒకటిరెండు కేసులలో యివ్వగలరుగాని చాలాకేసులలో యివ్వడం లేదు. పేదవారందరికికూడ లాండ్ రెవిన్యూ పెరిగింది. లాండ్ రెవిన్యూ అదనంగా రెండుమూడురెట్లకు పెరిగింది. అందువల్ల యీ 20 రూపాయల క్లాజ్ న్యాయ మైనదికాదు. అడిషనల్ లాండ్ రెవిన్యూ పెరిగిన ప్రాప్తికి యీ ప్రాపర్టీ క్లాజ్ ను నిర్ణయించే లిమిటేషనుకూడ పెంచవలసివుంటుంది. అందువల్ల, యీ 20 రూపాయ లను 50 రూపాయలకు పెంచవలసిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక సారి ప్రభుత్వం సహాయంచేసినా అదే యిల్లు మళ్లా సంవత్సరం కాలడం, ప్రభుత్వం మళ్ళా డబ్బు యివ్వడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వంనుండి మూడురోజులక్రిందట నాకు వచ్చిన జవాబులో 'అత్యవసర పరిస్థితులుండడంవల్ల దీనినిగురించి ప్రత్యేకంగా ఆలో చించలేం' అన్నారు. అత్యవసర పరిస్థితి వున్నది కాబట్టే ఆలోచించాలని నా మనవి. ప్రతియేటా వృధాగా తగలబెట్టడానికి లక్షలకొలది రూపాయలు గ్రాంటు చేస్తు న్నారు. ఖర్చు అవుతోంది. ఇళ్లు మళ్లా కాలుతున్నాయి, మళ్లా యిస్తున్నారు అట్లాకాకుండా యిళ్ళు తగులబడిపోయినవారికి యింటి ఆస్తిమీద సబ్సిడీలు, లాంగ్ టరం లోన్సు యిస్తే జాగుంటుంది. డిసెంబరు 24 నుంచి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సుమారు 24-26 ఫైర్ యాక్సిడెంట్లు జరిగాయి. వాటిలో మిశ్రుడు లక్షమీద దాసుగారు చెప్పినట్లుగా పాతపట్టణం అగ్ని ప్రమాదం చాలా ప్రమాదకరమైనది. జారువ ప్రాంతంలో ప్రత్యేకంగా మస్జిద్ వారి క్రామికులకు చెందిన 80 యిళ్లు కాలిపోవడం, ఒక ఆడపిల్ల చనిపోవడంకూడ జరిగింది. అత్యవసర పరిస్థితి వున్నది కాబట్టి ఎక్కువ ఖర్చుచేయలేము అంటున్నారు. కాని ఖర్చు ఎక్కువ జరుగుతోంది యిప్పుడు వున్న పాలీసీ ప్రకారం. అత్యవసర పరిస్థితులను దృష్టిలోపెట్టుకొని ప్రభుత్వం యిచ్చిన సహాయం వృధాగా పోకుండా, అగ్నికి ఆహుతికాకుండా, ఒక వర్మనెంట్ బేసిస్ మీద రిలిఫ్ కోసం ఖర్చుయ్యేవిధానం వెంటనే అవలంబించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) : అధ్యక్షా, 8-3-1963 వ తేదీన విజయనగరం తాలూకా బూతలాంగ్రామం పూర్తిగా దగ్ధమైనది. అంతటి ఘోర మైన అగ్ని ప్రమాదం చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడా సంభవించి ఉండలేదు. 550 ఇండ్లు కాలిపోయాయి. రెండు లక్షలు నష్టం ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది. వ్యవసాయ

పనిముట్లు వగైరాలు పూర్తిగా కాలిపోయిన సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి వడ్రంగులవద్ద రై తాంగం నిలువచేసుకున్న కలప మూడు నాలుగువేల ధూపాయిలు కాలి పోవడం జరిగింది. కమ్మరి, కుమ్మరి, చాకలి, మంగలి, ఇతర హరిజనులు ఇటువంటి పేదప్రజలు తాలూకు ఇండ్లు పూర్తిగా నాశనమైపోయాయి. ఇండ్లలోవున్న ఆహార ధాన్యాలు సర్వం అగ్నిలో దగ్ధం అయిపోయాయి. చేనేతపారిశ్రామికులు పదిమంది తాలూకు మగ్గాలు పూర్తిగా కాలిపోయాయి. సుమారు అయిదారు వందల కోట్ల దగ్ధమైపోయిన పరిస్థితి ఉన్నది. ముగ్గురు మనుష్యులు కాలిపోయారు. వారిని ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. ఇంకా అక్కడే ఉన్నారు. ఇటువంటి ఘోరమైన అగ్నిప్రమాదం సంభవించిన సందర్భంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతీసుకొని వారికి పన్నెనా ఉపకారం చేయాలని కోరుతున్నాను. అది rent reduction గ్రామం. Rent reduction statement ఆ గ్రామానికి ప్రత్యేకంగా తయారు చేయలేదు. పూర్వం ఉన్న లెక్కలను అనుసరించి పాచ్చరేట్లలో కట్టినట్లయితే వారికి కావలసిన సదుపాయాలు జరుగవు. పది మాసాలక్రితం ఈ గ్రామం కాలిపోయినపుడు ఏరకమైన ప్రయోజనం చేకూరలేదు. ప్రక్కనున్న గ్రామంలోని రేటును ఈ గ్రామానికి వర్తింపచేసి తద్వారా ఈ సౌకర్యం కలిగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అధ్యక్షా, సత్తెనపల్లి తాలూకా హాస్పెటాదా గ్రామం taken over estate. మొన్ననే భూములు వచ్చాయని సంతోషించాము. ఈ రోజున పంటలు అనుభవించవచ్చుసరికి ఫిబ్రవరి ఆఖరువారంలో 70 ఇండ్లు ఒక్కసారిగా తగులబడిపోయాయి. దాదాపు ధాన్యం లెక్కవేస్తే ఒక్కొక్క ఇంటికి 15 వందలవరకైనా ఉంటుంది. తగులబడిపోవడంవల్ల నిస్సహాయులుగా ఉన్నారు. Tax చెల్లించాలని ప్రభుత్వం వత్తిడి చేస్తోంది. తినడానికి ఏమీలేకుండా ఉన్నది. వెంటనే relief ఇచ్చేట్లు, వారికి సంబంధించినంతవరకైనా ఈ సంవత్సరానికి land revenue collection ఆపుచేసేట్లుచేస్తే కొంచెం తట్టుకోగలుగుతారు. ఈరకంగా సహాయం చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సన్యాసి నాయుడు (గజపతివగరం): అధ్యక్షా, విజయవగరం తాలూకా లక్కిడం, బిళ్లలవలస గ్రామాలలో అగ్నిప్రమాదాలు జరిగాయి. 11-3-1963 వ తేదీన లక్కిడం గ్రామంలో 392 గృహాలు కాలిపోయాయి. అదే వారంలో బిళ్లలవలస గ్రామంలో 392 గృహాలు కాలిపోయాయి. పేదప్రజలైన హరిజనులు, ఎరుకలు, గొల్లలు మొదలైనవారి గృహాలు రెండు ప్రాంతాలలోను కాలిపోయాయి. శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పినట్లు, వడ్రంగులవి 8 ఇండ్లు కాలిపోయాయి. అయిదువేల రూపాయలువరకు విలువగల రైతుల బంధనామూస్తు మొదలైనవి అందులో ఉన్నాయి. నలుగురు మనుష్యులు అగ్నిప్రమాదంలో కాలి

పోవడం జరిగింది. లక్షరూపాయిలువరకు ఆస్తి నష్టంవచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ సందర్భంలో వారికి ప్రత్యేకమైన సౌకర్యాలు కలిగించాలి. Zinc sheets, loans మొదలైనవిచ్చి సహాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ): అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కానూరు, దువ్వ, పలూరు, పోలవరం, జంగారెడ్డిగూడెం గ్రామాలలో గత రెండు మాసాలలో అయిదువందల ఇండ్లు కాలిపోయాయి. ఘనమారు వెయ్యి కుటుంబాలు ఏమీ లేకుండాపోయాయి. జి. ఎం. 1741 ప్రకారం రు 20 లు లోపు రివెన్యూ కడు తున్నవారే ఇంటికి రు 50 లు చొప్పున enhance చేసిన సౌకర్యానికి అర్హులని అందులో వరకు పెట్టారు. వారందరు ఈ లోపులోనికి వస్తారు. నెంటు భూమి లేనివారే ఆ వెయ్యి కుటుంబాలవారు. వీరికి రు 50 లు ఇవ్వడం కాకుండా పాత జి. ఎం. ప్రకారం రు 30 కే ఇస్తున్నారు. లాండ్ రివెన్యూను పెంచాము కాబట్టి లాండ్ రివెన్యూ ఈ విషయంలో తీసివేస్తే రు 50 లు శాంక్షన్ అయే అవకాశం వుంటుంది. ఈ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం ఇలా జరుగుతూనే ఉంది. ఈసందర్భంలో Zinc sheets supply చేయకపోయినా ఆన్ బెస్టాన్ అయినా రైతులకు సప్లయ్ చేస్తే తరుచు నగలబడిపోతుండడం, డబ్బు ఖర్చు అవుతుండడం కాకుండా కొంత permanent measure గా ఉంటుంది. దీనిని serious గా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy); It is most unfortunate that so many fire accidents have taken place in various districts. I will first read out the statement and answer in general to the suggestions made by hon. Members.

Fire accidents are a common occurrence in Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari and Krishna Districts. It does not mean that no fire accidents occur in other districts; the frequency and incidence of occurrence are comparatively less in other districts. Till recently, Government extended monetary relief to the victims of fire accidents at Rs. 30/- per family whose houses were either burnt down or damaged. This relief included cost of any building material sanctioned. All victims who are paying an assessment of Rs. 10/- or less to the Government or drawing an income of Rs. 50/- or less per member were eligible to the relief. The Collectors were given discretion to give relief to victims who were paying assess-

ment upto Rs. 20/-. Recently the Government examined the question of adequacy of relief and enhanced the maximum limit upto Rs. 50- including cost of building material. The assessment limit for eligibility also has been raised to Rs. 20-. The Collectors are empowered to sanction relief in deserving cases to the victims who pay an assessment of more than Rs. 20- also. Further with a view to ensure speedy grant of relief, the Government have empowered the Collectors to sanction such relief without any limit but subject to availability of financial grant to the districts. The owners of houses which were pulled down to prevent spread of fire, are also eligible for the relief.

Sri G. Latchanna, M.L.A. has made a suggestion to the effect that sufficient financial aid be given to the victims to enable them to reconstruct their houses with tiled roofs on the security of the houses. The aid should be given not only in cases where fire accidents occurred; but also to all persons having thatched houses. The Government have examined a proposal of the Board of Revenue, for granting a sum of Rs. one lakh to each of the Zilla Parishads of Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari and West Godavari Districts to start with for advancing loans for the purpose, but due to paucity of funds it was dropped. The financial position is more acute now in view of the Emergency. I may however mention that the public can take loans for the purpose even now, under the normal Taccavi Rules and they should be encouraged to do so.

The following is a brief account of the details of the fire accidents which have occurred recently in the more vulnerable districts of the State, the damage done and the relief extended to the victims.

Srikakulam District.- There were in all 341 cases of fire accidents in Srikakulam District during the year 1962-63. The number of houses gutted was 6580 and the property lost was worth about Rs. 14.70 lakhs. A sum of

Rs. 1,77,007 was granted by way of monetary relief to the victims.

As regards the fire accident at Pathapatnam which Sri Lakshman Das, M.L.A. has brought to notice, the fire accident occurred on 6-3-63 involving a loss of 160 dwelling houses and 159 cattle-sheds. The total estimated loss of property is Rs. 93,605/-. Relief amounting to Rs. 4,200- was granted to 140 eligible families at Rs. 30/- per family. Further grant of relief by way of building material worth Rs. 20/- each is under consideration of the Collector. He has promised to grant it shortly. The D.A.O. and the Block Development Officer have been instructed by the Collector to make arrangements for the supply of adequate quantities of paddy seedlings and agricultural implements to the victims in particular.

Visakhapatnam District.- In all there were 72 fire accidents in the district since 1-1-1963 and 6324 houses were gutted involving a total loss of Rs. 8,46,360/-. Cash relief to a tune of Rs. 1,37,450 was provided in respect of 4638 cases and relief had yet to be provided in respect of 1,428 houses burnt down in two fire accidents that took place recently. Besides the monetary relief, a sum of Rs. 2,600/- was granted towards food and clothing to the victims in 5 cases of serious fire accidents.

As regards the fire accidents in Billavalasa, Lakidam and Gunkalam villages mentioned by Sri T. Sanyasi Naidu, M.L.A. and Sri B. Sreeramamurty, M.L.A. the following details are furnished.

The fire accident at Billavalasa occurred on 5th March 1963. 358 houses were gutted involving loss of property worth Rs. 40,000/- There was no loss of life or cattle. A sum of Rs. 9,940/- was granted for 339 eligible victims.

The fire accident at Lakidam occurred on 11th March, 1963, 420 houses were gutted. Four persons died and one was injured in the accident. The estimated loss of property is Rs. 60,000/-. The Collector has been taking steps

to grant monetary relief to a tune of Rs. 11, 000/- to the victims at the prescribed scale. He has granted Rs. 500 for food and clothing, besides the cash grant under consideration.

A fire accident occurred on 8-3-63 at Gunkalam village. 501 houses were gutted involving a loss of property worth about Rs. 30,000/-. There was no loss of life of any kind. A sum of Rs. 4,790 was granted by way of monetary relief.

3. *East Godavari District.*- There were 88 cases of fire accidents in the district as a result of which 1025 houses were either destroyed or damaged. The loss of property involved is estimated at Rs. 1.53 lakhs. A sum of Rs. 29,585/- was granted by the Collector by way of monetary relief.

4. *West Godavari District.*- Sri V. Satyanarayana, M.L.A. has referred to certain fire accidents which have occurred at Eluru, Jangareddigudem, Polavaram, Duvva and Konur villages of West Godavari District. The following are the details of the above accidents:

1. Eluru Town.	No. of families affected. ... 325
	No. of families found eligible for assistance. ... 324
	Amount of relief given on 19-2-63. ...
	Rs. 9,520/-

2. Jangareddigudem.	49 houses destroyed.
	83 families affected,
	75 families granted relief.
	Rs. 2,170/- given on 16-2-63.

3. Polavaram.	44 houses destroyed.
	44 families affected.

25th March, 1963

44 families given relief.
Rs. 1,320/- given as relief
on 25-2-63.

4. Kanur.   18 houses destroyed
                                     32 families affected.
                                     32 families given relief.
                                     Rs. 960/- granted as relief
                                     on 16-2-63.

5. Details about Duvva are being collected.

Collector scrutinised all cases. Though a maximum relief of Rs. 50/- per family is permitted, Collector by virtue of his discretionary powers found that no family is entitled to relief of more than Rs. 30/- per family. All eligible and deserving families have been given cash relief promptly.

5. *Krishna District* —38 cases of fire accidents occurred, since 1-11-62 in Krishna district as a result of which 263 houses, cattle-shed and a hayrick were gutted. The estimated loss of private property is Rs. 1,77 lakhs. There was no loss of life. A sum of Rs. 5,510/- was granted by the Collector, by way of each relief.

6. *Nellore District.* 58 cases of fire accidents occurred in the District since 1-12-62. In all 417 houses were gutted involving loss of property worth Rs. 2.16 lakhs. There was no loss of human life. One goat and one she-buffalo were lost. A sum of Rs. 13,365 - was granted by way of monetary relief to the victims besides a sum of Rs. 1,000 - in the shape of clothes and food-grains.

As regards the fire accident at Kothapalem referred to by Sri Katuri Narayanaswamy, M. L. A. it occurred on 27-2-63. Over 90 thatched huts were burnt down. There was no loss of life. The total loss sustained is estimated at Rs. 74,000- . Relief was granted to 86 affected families at Rs. 30 - in cash and Rs. 20 -, each in the shape

of building material. The relief granted is the maximum permissible under the existing rules.

7. *Kurnool District.*-- There were 53 cases of fire accidents in Kurnool district. 712 houses were gutted involving a loss of Rs. 3. 03 lakhs. A sum of Rs. 14,077- was granted by way of monetary relief to the victims. Besides, another sum of Rs. 2836.98 np. was granted by way of food and clothing.

Sri Poola Subbaiah, M. L. A. has referred to the fire accident which occurred at Narsayapalem. The fire accident occurred on 23-2-63. 66 houses were gutted. 5 goats and 4 buffaloes and a calf were lost in the accident and 9 hay-ricks were burnt down. Private property worth about Rs. 18,200 - was lost. A sum of Rs. 870 - was granted as monetary relief to the victims.

8. *Guntur District.*--- The particulars regarding the total number of fire accidents in this district have not yet been received from the Collector. Sri Vavilala Gopala krishnayya, M. L. A. has referred to the fire accident at Hasnabad village of Sattanapalli Taluk. The fire accident occurred on 17-2-63. 62 dwelling houses, a cattle-shed and six hay-ricks were gutted. The loss of private property is estimated at Rs. 33,000 -. A sum of Rs 1,860 - was granted by way of monetary relief to 62 families.

. అధ్యక్షా, రూలు 74 క్రింద Notice of Motion యిచ్చినవరువాత కలెక్టర్లకు తెలిగ్రాఫిక్ మెసేజెస్ పంపించి వివరాలు తెప్పించి యిప్పుడే గౌరవసభముందు ఉంచబడ్డాయి. సభ్యులు చాలమంది ప్రభుత్వదృష్టికి ఒక విషయమును తీసుకువచ్చినారు. దీనిలో పెర్మనెంటు రిలీఫుకొరకు కొన్ని సూచనలు చేయడం జరిగింది. శ్రీ లచ్చన్నగారు సెలవిచ్చినట్లు, తదితర సభ్యులు సెలవిచ్చినట్లు పర్మనెంటు రిలీఫు యిస్తే బాగానే ఉంటుంది. దానిని ఏవిధముగా ఏమేరకు యివ్వాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు అత్యవసర పరిస్థితులలో ఇది ఇంకా అత్యవసరముగా ఉందన్న విషయం ప్రభుత్వం వ్యతిరేకించడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. 50 రూపాయలకు లిమిటును ~~అమలు~~ చేయడం జరిగింది. దానిని కలెక్టర్లు

డిస్క్రిప్షనరీ పవరును సక్రమంగా ఉపయోగించడంలేదని శ్రీ లచ్చన్నగారు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. జి. ఓ.లో లోపంలేదు. కొన్ని ఇళ్ళు తగులబడుతూ ఉంటే ప్రక్కనున్న ఇంటికప్పులు లాగివేయడం జరుగుతుంది. కాలిన డామేజి లేకుండా ఆ విధముగా జరిగితే 50 రూపాయలు అవసరంలేదు, 30 రూపాయలు సరిపోతుందనే అభిప్రాయముతో ఇస్తున్నారేమో, కాని జి. ఓ.లో పొరపాటులేదు. కలెక్టర్లకు పూర్తిగా అధికారాలు ఇచ్చినాము. వీలున్నంతవరకు 50 రూపాయలు fire victims కి సహాయం చేయవలసినదని discretion యివ్వడం జరిగింది. బిల్డింగు మెటీరియల్ ఉంటే 50 రూపాయలు ఇవ్వవచ్చును లేకుంటే 30 రూపాయలకు restrict చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యంకాదు. Building material ఉంటే సప్లయ చేయవచ్చును, లేనప్పుడు 50 రూపాయలు యిచ్చే అధికారం కలెక్టరు discretion సక్రమంగా ఉపయోగించాలని మరల వ్రాసిపంపించుటకు ఎటువంటి అభ్యంతరము లేదు. దీర్ఘకాలపు ప్రణాళికలో పెర్మనెంటుగా జింకు పీట్లు, ఈజీ ఇన్ స్టాలుమెంట్సుపై లోన్సు యివ్వడానికి చాల finances involve అవుతాయి. Instalments, loans అనేటప్పటికీ సాలెస్మన్స్ ఉద్భవించుతుంది. కట్టబోయే ఇంటిని తనఖాపెట్టి, అప్పు యివ్వడం ఎట్లా సాధ్యపడుతుందో ఆలోచన చేయవలసి ఉంది. దానికి legal complications ఉంటాయేమో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. వీలయినంతవరకు కలెక్టరు డిస్క్రిప్షను ఉపయోగించి 50 రూపాయల రిలీఫు యిస్తున్నారు. Philanthropic Organizations డబ్బు వసూలుచేసి తాత్కాలికంగా ఆహారము, వస్త్రములు వరదలు పుచ్చినపుడు, కరువు పర్వదినప్పుడు యివ్వబడుచున్నవి. దురదృష్టం పడుంటే అగ్నిప్రమాదములు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో జరుగుచున్నవి. ఆ జిల్లాలలో గుడిశలు roofs క్రిందకు కడతారు. గాలికి ఎగిరిపోతాయని అవిధముగా కడతారు. అందుచేత అగ్నిప్రమాదములు హెచ్చుగా జరుగుతున్నవి. Precautionary measures గురించి ప్రచారం జరుగవలసి ఉంది. Fire Engines ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తూనే ఉంది. అయినప్పటికీ ప్రతిచోట fire engine ఏర్పాటు చేయడం సాధ్యముకాదు. ఎక్కడెక్కడైతే తరచు అగ్నిప్రమాదములు జరుగుచున్నవో ఆ ప్రాంతాలలో హెచ్చుగా phased programme ప్రకారం fire engines ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రభుత్వం చర్యగైకొంటున్నది. Instructions విషయం తొందరగాను, సక్రమంగాను discretion ఉపయోగించడానికి కలెక్టర్లకు ఆదేశములు యివ్వబడ్డాయని మనవి చేస్తున్నాను.

Annual Financial Statement (Budget) for the year 1963-64

Voting of Demands for Grants

Demand No. XXIII—Co-operation—Rs. 1,76,02,000.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అధ్యక్షా, కోఆపరేషన్ డిపార్టుమెంటుని Corporation of political corruption అని చెబితే బాగుంటుందేమోనని నా మనవి. ఆ లెవెలు లోకి దిగజారిపోయిందో లేదో గౌరవనీయులయిన మంత్రిగారికి స్వయంముగా తెలిసిన విషయమే. ఉదాహరణగా మనవి చేయాలంటే చిత్తూరు జిల్లా సెంట్రలు బ్యాంకు యొక్క చరిత్రగాని ఇటీవల ప్రైవోర్టు డిస్ట్రిబ్యూషన్ వ్రైట్ సందర్భముగా అనంత వరం జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీ చరిత్రగాని అనేక చరిత్రలు చెప్పాలంటే కాలం తక్కువ ఉంది. అందుచేత చట్టం యొక్క పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోకుండానే గౌరవమంత్రిగారు కొంచెం నిష్పక్షపాతముగా ఎన్ని ఆర్డర్లు తప్పదు ఆర్డర్లని ప్రైవోర్టువారు తీర్పు ఇచ్చారో పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రిజిస్ట్రారు కాదు అంటున్నా, రూల్సుకి వ్యతిరేకం అంటున్నా, మేము చెబుతాం కనుక మీరు చేయండి అని చెప్పడంగాని, గవర్నమెంటు స్వయంముగా ఆర్డర్లు చేయడంగాని ఈ ఘట్టాలను పరిశీలిస్తే మొత్తంమీద Corporation of political corruption అనిపిస్తుంది. Cooperation అంటే Operation అనే పాతమాట జరిగిపోయింది. ఇప్పుడు వాస్తవంగా Corporation of political corruption అని చెప్పడం సబబుగా ఉంటుందని నా మనవి. గౌరవమంత్రిగారు ఒక సవరణ చట్టం తయారు చేశారు. అది శాసనసభకు రాబోతున్నది. ఇప్పటికి పది సంవత్సరాలనుండి చట్టం మంచిదికాదు, మార్పు చేస్తున్నామని ప్రతి గవర్నమెంటు ఏర్పడినప్పుడు కోఆపరేషను మంత్రిగారు చెప్పడం, ఆ చెప్పినమాట మాటగానే ఉండిపోతూ మంత్రిగారు శలవు తీసుకొనడం జరుగుతూవచ్చింది. మన మంత్రిగారు తప్పకుండా చెప్పినమాట నిలబెట్టుకుంటానని సెలెక్టు కమిటీవేసి బిల్లు తయారు చేశారు. శాసనసభకు చర్చకు రాబోతున్నదన్నారు. Nomination పద్ధతి ఎంత త్వరగా తీసివేస్తే అంత త్వరగా Political corruption తగ్గడానికి వీలు అవుతుంది. గ్రహపాటునకాని, పౌరపాటునకాని నేను రేపు మంత్రిగా అయినా ఈ political corruption చేయవలసిన ధౌర్యాగ్ర్యము వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రస్తుతము దై నందిన పరిపాలనలో ఇమిడివున్నది కాబట్టి సాకల్యముగా పరిశీలించి ప్రభుత్వము జోక్యము లేకుండా చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక మార్కెటింగు సొసైటీలు black-marketing చేస్తున్నవని మహాజర్లు వస్తున్నవి. దానిపైన రిపోర్టు తెప్పిస్తామని అనడము, రిపోర్టు వచ్చినవిదవ “మాకు ఇది సక్రమముగానే వున్నదని మా అధికారుల నుంచి రిపోర్టు వచ్చింది ఈ మహాజరు ఇచ్చినవారిది తప్పు, అబద్ధము” అని తీర్పు చెప్పడము పరిపాటి అయిపోయినది. వాస్తవానికి మార్కెటింగు సొసైటీలందరూ

supply అవుతున్న ఎరువులు సొసైటీలకు వెళ్ళకుండానే రైల్వే జంక్షనులోనే మాయమయిపోతున్నవి. శ్రీకాకుళం మార్కెటింగు సొసైటీకి సప్లయ అయిన అమ్మోనియం సల్ఫేటు విజయవాడ, గుడివాడలలో అమ్ముడుపోయిన ఘటనలు వున్నవి. నిదర్శనాలు చూపించడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. దర్బాపు చేయించ గలిగిన దయ, దాక్షిణ్యము, రైల్వేము ప్రభుత్వానికి వుంటే నిదర్శనము చూపించ గలమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటివన్నీ కో-ఆపరేటివ్ పేరుతో జరుగుతున్నవి. కొత్తస్కీము ఒకటి తీసుకొని రాబోతున్నాము అని అంటున్నారు. Agricultural Co-operative Corporation అని పెట్టి వ్యవసాయముకూడ Co-operatives ద్వారానే చేస్తాము అని అంటున్నారు. అప్పుల విషయముతో మునిగిపోవడము జరుగుతున్నది. అప్పులకొరకు applications ఎవరి పేర్లతో వస్తాయో తెలియదు. కాని ఈ సొసైటీలను నడుపుతున్నవారు రు 1-8-0 లు ధర్మవర్షికి అప్పులు ఇస్తూ వ్యాపారము చేస్తున్నసంగతి అందరికీ తెలిసినదే. కాబట్టి తమ యిష్టమువచ్చినవారిని అర్హత లేకపోయినా nominate చేసుకొనడము; ఇష్టము లేనివారిని dismiss చేయడము సజబుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. తుంపాల మగర్ ఫ్యాక్టరీ డై రెక్టర్లు ఎలక్షనుకు order issue చేశారా అని గోవిందరావుగారు ప్రశ్నిస్తారాల సందర్భములో అడిగితే ఆలోచిస్తున్నాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు ఇచ్చారు. కాని ఎలక్షనుకొరకు order issue చేశారు అని, సంతకాలు అయినవని వినికిడి వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నాము అని అంటున్నారు. ప్రభుత్వము యొక్క share capital ఏమీలేదు. ప్రభుత్వము హామీవుండి State Finance Corporation చేత అప్పు ఇప్పించినది. కాబట్టి వారి యిష్టమువచ్చినవారిని nominate చేస్తామనే దృక్పథము వున్నదేమో అని సందేహము కలుగుతున్నది. తప్పుచేసినవారు ఎవరయినాసరే పార్టీభేదాలను పాటించకుండా తగిన చర్య తీసుకొని న్యాయము కలుగచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. సొసైటీలో ఒకరో, ఇద్దరో తప్పు చేస్తే వారి మీదవున్న కక్షకొద్ది సొసైటీని రద్దుచేసి, వారి అనుయాయులను nominate చేయడము, అందులో వున్న వందలకొలది share-holders కి అపచారము చేయడమవుతుంది అని చెప్పకతప్పదు. అది తప్పుపద్ధతి. Share-holders కు తమ ఇష్టమువచ్చిన డై రెక్టర్లను ఎన్నుకొనే అవకాశము ఇవ్వాలి. ఎన్నుకొనబడిన డై రెక్టర్లు తప్పు చేస్తే చట్టము ప్రకారము వారిపైన కఠినచర్య తీసుకొనే అవకాశము వుండాలని చెబుతూ, nomination పద్ధతి ముందు లేకుండా చూడాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి): అధ్యక్షా, కో-ఆపరేటివ్ ఉద్యమము చాల ప్రధానమయినది. ఏ వెనుకబడ్డ దేశమయినా అభివృద్ధి చెందడానికి కో-ఆపరేటివ్ రంగము ప్రధానమయినదిగా గుర్తించబడినట్లు మంత్రిగారు తమ note యొక్క

చివరిభాగములో చెప్పారు. కాని ఆచరణలో ఏవిధముగా వున్నదీ చూడవలసి వుంటుంది. Credit facilities కి సంబంధించి కొంత అభివృద్ధి చెందినమాట వాస్తవమయినప్పటికీ మిగిలిన రంగాలలో తగిన అభివృద్ధి జరగడములేదని, అనేక సొసైటీలు నామమాత్రముగానే మిగిలివున్నవని వేరుగా చెప్పవసరములేదు. కోఆపరేటివ్ ఫారమ్ నామకావాస్తవే వుంది. కేంద్రప్రభుత్వము చెబుతున్నది కాబట్టి మనము అంగీకరించాలని చెబుతున్నారు కాని ఆచరణలో తగిన అభివృద్ధి సాగడములేదు. ఆవిసీతి మొదలైన అనేక సమస్యలు వున్నవి. ఈ సమస్యలన్నీ యెందుకు వస్తున్నవీ ప్రభుత్వము ఆలోచించడములేదని నా మనవి. లోపాలను సవరించకపోతే బహుముఖముగా అభివృద్ధిచెందవలసిన కోఆపరేటివ్ ఉద్యమము దెబ్బతినే పరిస్థితులు రావచ్చును. నాకు వున్న కాలములో కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను గురించి చెప్పతాను. కోఆపరేటివ్ ఫోల్డ్లోకి తీసుకువచ్చిన షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు రి వున్నవి. మా విశాఖపట్టణము జిల్లాలోవున్న అయిదింటిలోను నాలుగు function చేస్తున్నవి. వీటి formation లో కొంత తేడా వున్నప్పటికీ content లో మాత్రము Private Limited Company లు పనిచేస్తున్న విధముగానే కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు పనిచేస్తున్నవని చెప్పడానికి విచారపడుతున్నాను. ఆ ఫ్యాక్టరీలలో లక్షల షేర్ హోల్డిర్లు వున్నారు. ఒక్కొక్క బస్తాకు రు 10/- లు లాభము వేసుకొన్నా కొన్ని లక్షల రూపాయలు లాభము రావడానికి అవకాశము వుంది. కాని వాటిల్లో చాల లోట్లు వున్నవని అర్థమవుతున్నది. మన మంత్రిగారు ఈ కోఆపరేటివ్ శాఖ గురించి అంత ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొనడములేదేమో అనే అనుమానము కలుగుతున్నది. అన్ని ఫ్యాక్టరీలలోను machinery ని కొనడం దగ్గరనుంచి sugar sale వరకు చెండు అక్కంటున్న maintain చేయడము జరుగుతున్నది. తై సెన్సుకోసము Private Companies అధికారులకు ముట్టచెబుతున్నట్లే ఇక్కడకూడ జరుగుతున్నది. డై రెక్టర్ల నామినేషను విషయము తీసుకొంటాను. కోఆపరేటివ్ ఉద్యమములో democracy ఎంతవరకు function అవుతున్నది చూడవలసి వుంది. సొసైటీల నిర్వహణలో share-holders కి చాల తక్కువ స్థానము వున్నది అని చెప్పవచ్చు. Share-holders తో నిమిత్తము లేకుండా తమకు తోచినరీతిగా నిర్ణయాలుచేస్తూ ఈ కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీలలో వున్న bosses వ్యవహరిస్తున్నారు. నిస్వార్థముగా నడుపుతున్న వారు లేరు అని అనను, Board of Directors విషయములో ప్రభుత్వమవలంబించే విధానము చూద్దాము. విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని 5 సొసైటీలకు సెంట్రల్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగారే చైర్ మన్ గా వున్నారు. ఇది ఏమైన పోయిన జమీందారులకు పారి తోపికమా? ఇది సరియైన పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకమైన కోఆపరేటివ్ మోనోపలిస్టమ్ గా దీనిని తయారుచేస్తే మనం ఆశించిన ఫలితాలు రావని విశ్వసిస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఒక board ను nominate చేసినప్పుడు ప్రభుత్వానికి

తెలిసో తెలియకో దానిలో ఒక జ్యోతిషశాస్త్రజ్ఞుణ్ణి వేశారు. దాని గురించి కొంత రాజకీయాలు వుండవని నేను అనుకోవటంలేదు. డబ్బు కోటానుకోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నమాట వాస్తవమే. దానితోపాటు కొద్దికాలంపాటు nominations చేయటంకూడా వాస్తవమే. కాని nominations చేసేటప్పుడు కనీసం అర్హతలు వుండాలా అక్కరలేదా, ఈ factory గురించి ఆసక్తి వున్నదా లేదా అనే విషయాలతో నిమిత్తం లేకుండా మనంచేస్తే అనేక దుష్ఫలితాలు వస్తాయని చెప్పటానికి ఇలా చెప్పాను. వ్యాయంగా ఈనాడు కోఆపరేటివ్ సంస్థలలో లాభాలుచూస్తే ఈకోసం వున్న పరిస్థితులలో పంచదారపై net profit 10 లక్షలకు తక్కువలేకుండా వుంది. Share-holders కు 10 లక్షలు వస్తే వారు 30 లక్షలు లాభం వచ్చిందని చూపించి మిగిలినది చూపించకపోయినా సంతృప్తిపడటానికి అవకాశం వుంటుంది. పంచదార తీపివస్తువు, చీమలు కొంత తిన్నా మిగులుతుంది దానిలోని లోట్లు సవరించటానికి. ఇది ప్రజలకు సంబంధించింది కాబట్టి అవసరమైతే యాక్టులో మార్పులు తీసుకువచ్చి షిల్లింగ్ ఎక్స్‌క్లూజ్ కమిటీక్రిందకు తీసుకురావాలి. లేకపోతే అది బాగుపడుతుందనే నమ్మకం కుదరటంలేదు. దీనికి సంబంధించిన ఉద్యోగులను వేసేటప్పుడుకూడ నిపుణులు అవునా కాదా అనే విషయం చూడకుండా ఎవరు nomination board లో వున్నారో వారి తరపువారినే తీసుకొంటున్నారు కాని అక్కడ నైపుణ్యానికి కాని, అనుభవానికికాని తావు లేకుండాపోతున్నది. మిషనరీ కొనటంలోకూడ కొంత అన్యాయం జరుగుతున్నది. దానివల్ల దొరికే 10% కమీషన్ సొసైటీకి రాదు. అది వ్యక్తులచేతుల్లోనికి పోతుంది, ఈ వద్దతి సాగవలసినదేనా అని అడుగుతున్నాను. Sugar sales విషయంలో—ఒక సంగతి తమ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. మార్కెట్ కు ఒక బస్తా 110 రూపాయలు వుంటే 107 రూపాయలకు ఒక బ్రోకర్ కు 8 వేల బస్తాలను అమ్మటం జరిగింది. బస్తాకు 30 రూపాయల చొప్పున దాదాపు 24 వేలు రూపాయలు సొసైటీకి రావలసింది పోయింది. ప్రభుత్వం వీటిని ఏమీ పట్టించుకోకపోతే అవినీతి పెరిగి సొసైటీలకు నష్టం వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక లై సెన్స్ పొందేటప్పుడు Boiler Inspector కు Income Tax Officers కు యంకా కొందరి Officers కు ఎంచాలు ఇచ్చుకోవలసి వుంటున్నది. దీనికోసం 2 వేల రూపాయలను ఎంటర్ ప్రైస్ మెంట్ అనే పేరుపెట్టి ఒక తీర్మానంచేసి రిజిస్ట్రారు దగ్గరకు తీసుకువెడితే ఆయన ఆమోదిస్తారు. మొత్తంమీద ఆవిధంగా జరుగుతోంది.

శ్రీ కె. ఆప్పడుదొర (భోగాపురం): అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన కోఆపరేషన్ శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును సంపూర్ణంగా ఖలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను మనవిచేయడలచాను. గ్రామాలలో పరపతి సంఘాలు వున్నాయి. ఆ సం

ఘాలలో ఋణాలు ఇచ్చేటప్పుడు స్వల్పవాయిదాలమీద మాత్రమే ఇస్తున్నారు. దీర్ఘ వాయిదాలని చెబుతూ దానిని అమలు జరుపకుండా స్వల్పకాల వాయిదాలకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఈ సంఘములలో 100, 200 మంది సభ్యులు వుంటారు. వారిలో సగంమంది loans తీసుకొంటారు. వీరు తీసుకొన్న డబ్బు సకాలంలో చెల్లించకపోవటంవల్ల వాయిదాను చెల్లించినవారికి తిరిగి ఋణములు ఇవ్వటం నిలుపుచేస్తున్నారు. అటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా, ఋణములు చెల్లించినవారిపై ఎటువంటి అంక్ష లేకుండా వారికి సకాలంలో ఋణములు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. వాయిదా కాలం 5-10 సంవత్సరముల మధ్య వుంటే వారు ఎక్కువ ఇబ్బంది పడకుండా చెల్లించటానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక అలాంటి అవకాశం వారికి కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, ఎరువులు సెంట్రల్ స్టోర్స్ ద్వారా రిటైల్ పంపకం సక్రమంగా జరగటం లేదు. దానిలో ఆనేక పొరబాట్లు జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల గ్రామాలలో వుండే పరపతిసంఘాలద్వారా పంపకము జరుపుట అత్యంతావశ్యకమై వున్నది. అక్కడ వచ్చే లాభనష్టాలలో సెంట్రల్ స్టోర్స్ కు, పరపతిసంఘాలకు సమభాగం వుండాలి కాని వ్యత్యాసం వుండకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. వ్యత్యాసం వుండటంవల్ల పరపతిసంఘాలకు లాభం లేకపోవటంవల్ల అవి సరిగా సాగలేకపోతున్నవి. అందువల్ల సమభాగంలో పరపతిసంఘాలకు సెంట్రల్ స్టోర్స్ ద్వారా ఎక్కువ ఎరువులు అంద చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. వల్లెలలో ప్రజలు ఇండ్లు కట్టుకొనటానికి, పశుశాలలు కట్టుకోవటానికి, ఇతర అభివృద్ధి పనులు చేసుకొనటానికి పరపతి సంఘములద్వారా ఋణములు ఇప్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, ప్రభుత్వం ఇచ్చే కంట్రాక్టు పనులు లేబర్ సొసైటీలకు ఇచ్చేటట్లుగా ముందు వాటికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. భూమి తనఖాబాంకుల పేర్లు మార్పు చేసే ఉద్దేశం వున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. అట్లా మార్పుచేస్తే రైతులకు అన్యాయం కలుగునని తమద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కనుక అట్లు మార్పు లేకుండా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. భూమి తనఖాకు సంబంధించి ఋణములు ఇవ్వటంలో చాలా ఆలస్యం జరుగుతున్నది. గ్రామాధికారులు ఇచ్చే భోగట్టలో, సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో ఎన్ కమ్ బ్రెన్స్ విషయాలలో చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. వాటిని కట్టుదిట్టంగా సకాలంలో అందచేసేటట్లు ఉత్తర్వు జారీచేయాలని కోరుతున్నాను. లాండ్ మార్బ్ గేజ్ బాంకు నూతులు త్రవ్వకొనటానికి, మెషినులు, తెప్పించుకోవటానికి తప్పించి ఇతరత్రా లోన్స్ అప్పు చేసినట్లు తెలుస్తోంది. దానివల్ల రైతులు చాలా నష్టపడతారు. కనుక రైతులకు భూమి లేకుండాపోయే పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు నూతులు వుండికూడా ప్రయోజనంలేదు. కనుక రైతుల సహకార

లకు, భూములకు యొక్కవ ప్రాధాన్యం యివ్వాలని కోరుతూ సెలవు తీసి కొంటున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ Co-operation Demand చాలా పెద్దది. ప్రజానీకానికి, ముఖ్యంగా రైతులకు, కావలసినది. ఈ సహకారోద్యమము వివిధ రంగాలలో క్రమాభివృద్ధిని చెందుతూ ఉన్నవని మంత్రిగారు మొట్టమొదటే చెప్పినారు. కాని దీనిని మరొక రూపములోకూడా చూడవలసి యున్నది. ఇది రైతాంగానికి ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతున్నది, ప్రణాళికా కార్యక్రమాల ప్రకారం ఇది అమలు జరుగుతున్నదా లేదా అని మొట్టమొదట చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఒకమాట క్రింద వ్రాసేటప్పుడు చెప్పారు. మూడవ ప్రణాళికలో 65 కోట్ల రూపాయలు రైతాంగానికి Co-operative రంగములో అప్పులు అందజేయాలని చెప్పారు. కాని ఇది మొత్తం అప్పులలో చూస్తే, 66 per cent అని చెప్పారు. మూడవ ప్రణాళికలో అప్పుడే మూడు సంవత్సరాలు అయిపోయింది. అయినప్పటికీ ఇప్పటివరకు ఎంత శాతము ముందుకు వెళ్లగలిగాము, ఎంత సభ్యత్వం సేకరించాము అంటే చాలా తక్కువ. 25 లక్షల సభ్యత్వం చేర్చిస్తామని, 12 లక్షలు, ఆపైబడివరకు మాత్రం ఉన్నది. ఇది గ్రామీణ కుటుంబాలలో 38 per cent. ఈ సంవత్సరం మొత్తం సభ్యత్వం 21 లక్షలవరకు పెరుగుతుందని ఆశించబడుతుందని చెప్పారు. 66 ఎక్కడా, 86 ఎక్కడా. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఇంకొక 80 శాతం చేరగలుగుతామని మంత్రిగారికి విశ్వాసం ఉన్నదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ Co-operative శాఖద్వారా రైతులకు వ్యవసాయ పెట్టుబడులు పెట్టాలని ఒక ప్రక్క చెప్పడం జరుగుతున్నది గాని, ఈ targets reach అవడానికి, ఈ సహకార రంగము, మంత్రిగారు ప్రజలు ఆశించినంతగా, ఇది విస్తృతం చెందడంలేదు. కాని ఈమధ్యనే ఈ targets అన్నీ తగ్గించాలని, 35 కోట్లకు తగ్గిస్తామని, అవిధంగా తిరిగి revise చేసినట్లుగా చెప్పారు. నిన్న దళరథరామరెడ్డిగారు చాల విపులంగా చెప్పారు. ఈ 35 కోట్లకూడా reach కావడం సందేహంగా ఉన్నది. ఈవేళ డబ్బు సంగతిచూస్తే, 20 కోట్లవరకు ఇప్పుడు ఇచ్చాము, ఇంక 22 కోట్లవరకు రుణాలు ఇవ్వబడుతాయని ఆశించబడుతున్నదని చెప్పారు. ఇదికూడా మన కోరిక. 23 కోట్ల వరకు మనము ఇస్తే, ఇక రెండు సంవత్సరాలలో 18 కోట్లు పెంచగలుగుతామా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఒకవేళ ఈ సంవత్సరానికి 25 కోట్లు అయినప్పటికీకూడా తిరిగి రెండు సంవత్సరాలలో 10 కోట్లు పెరగవలసి యుంటుంది. అందువల్ల ఈ targets reach కాలేకపోతున్నాము. తరువాత Central Banks క్రింద ఉన్న societies ను ఎన్నిటిని పునరుద్ధరిస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. నాకు time లేదు కాబట్టి కొన్ని instances మాత్రమే ఇస్తాను. వాటివిషయమంత్రిగారు note చేసుకొని ఆ Department తో మాట్లాడతారని అనుకొంటాను. విజయవాడ

Central Bank లోనే ఎన్ని societies పనిచేయకుండా ఉన్నాయి, ఎన్ని management క్రింద ఉన్నాయని అడుగుతున్నాను. ఒక విజయవాడ బ్యాంకుక్రింద బాగా పనిచేసేటటువంటి A class Bank క్రింద అన్ని ఉంటే, జిల్లా బ్యాంకులక్రింద ఎన్ని గ్రామాలలో societies పనిచేయకుండా మూలపడినాయి, వాటిని revive చేయడానికి తీసుకొనే చర్యలు ఏమిటి? కొన్ని సొసైటీలు సంవత్సరములకొలది పని చేయకుండా ఉన్నాయి. వాటిని పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి? వాటిని పునరుద్ధరించడానికి గట్టిప్రయత్నం చేశారా అంటే లేదనే చెప్పాలి. క్రిష్ణాజిల్లాలో గొల్లపల్లి, తూర్పుమాధవరం, పోడిచెర్ల సొసైటీలు ఉన్నాయి. ఇంకా చెప్పాలంటే 50, 60 సొసైటీల పేర్లు చెప్పగలను. వాటిని పునరుద్ధరించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకొన్నారా? వచ్చును గోదావరిలో కత్తెయపాలెం సొసైటీలో అధ్యక్షులు 30 వేలు తీసేసిపోయారు. అతనిమీద ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. Department వారుగాని, బ్యాంకువారుగాని అది వసూలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయడంలేదు. ప్రజలు మాత్రం బాధపడుతున్నారు. వారికి అప్పులు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడంలేదు. అదేవిధంగా తుమ్మెద (వచ్చును గోదావరి) సొసైటీలో లక్ష రూపాయలు ఆ ప్రెసిడెంటుక్రింద ఉండిపోయింది. దానికి ప్రభుత్వముగాని, Bank గాని ఏమైనా చర్య తీసుకొన్నదా? ఈవిధంగా సొసైటీలు ఒకటి తరువాత ఒకటి మూల పడిపోతూఉంటే, వాటిని పునరుద్ధరించడానికి ఏమీ చర్యలు తీసుకోకపోతే, ఈ విరహతి కార్యక్రమాన్ని - గ్రామీణ ప్రజాసేవానికి ఏవిధంగా అందజేయగలుగుతారు? అదేవిధంగా తెలంగాణాలో కొన్ని సొసైటీలు ఉన్నాయి. ఆంధ్రలో అప్పులు ఇచ్చే విధానం ఒకటి అవలంబిస్తున్నాడు. తెలంగాణాలో అప్పులు ఇచ్చేటటువంటి వద్దతి ఒకటి అవలంబిస్తున్నారు. తెలంగాణాలో ఖామికిస్తుకు ఇన్ని చెట్లు అనేవిధంగా జరుగుతున్నది. ఈ ఖామికిస్తు చాలాతక్కువ. ఇప్పుడిప్పుడే దాన్ని పెంచడం జరిగింది. ఈ పెంచినదానికి 4 శాతం ఇచ్చినప్పటికీ వ్యవసాయ ఖర్చులు సరిపోవు అనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఆంధ్ర వద్దకు లోలో తెలంగాణాలోకూడా ఇవ్వాలని అనేక కార్యాయాలు చెప్పకొన్నప్పటికీ దానిని ఇక్కడ అమలుపరిచడంలేదు, మార్చడంలేదు. ఈమధ్యనే ఒక కొత్తవద్దతి తీసుకొని వచ్చారు. వ్యవసాయ ఖర్చులకు మాత్రం అప్పులు ఇవ్వవచ్చు, కుటుంబ ఖర్చులకు ఇవ్వడానికి వీలులేదని, అది చాలా విచిత్రంగా ఉన్నది. వ్యవసాయాన్ని manage చేసేటటువంటివారికి 'managerial ఖర్చుకు ఇవ్వడానికి వీలు లేదంటున్నారు. ఈ managerial ఖర్చుకు ఇతర పరిశ్రమల industries లో గాని దొరుకుతుంది. కాని వ్యవసాయానికి సంబంధించినంతవరకు ఈ managerial ఖర్చులకు ఇవ్వకూడదని అంటున్నారు. తన స్వంత వ్యవసాయాన్ని చేసుకొంటూనే తన కుటుంబానికి ఖర్చు అవుతుంది. దానికి ఇవ్వకూడదని అంటున్నామని ఏవిధంగా ఇచ్చే Reserve Bank వాటికి హామీ ఉండడంలేదని చెప్పడం సరిఅయినది కాదు. ఈ వద్దతిలో మార్పు

తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. దీనిని మార్పు చేయకపోతే, గ్రామీణప్రజానీకం బాగుపడదని చెప్పక తప్పదు. తరువాత Land mortgage Banks తాలూకాకు ఒకటి స్థాపించాలనుకొన్నామని చెప్పారు. ఈమధ్య 3, 4 రోజులక్రింద పుంగనూరు సొసైటీ విషయం మాట్లాడారు. వారు కావాలని అన్నారు కాని అక్కడ ఉండే మదనపల్లి వారు ఇదివరకే ఒకటి స్థాపించబడి ఉన్నది కాబట్టి తమక్రింద ఉన్నటువంటి రెండు ఫిర్యాజును మార్చడానికి అంగీకరించలేదు అని మొదట చెప్పారు, తరువాత వారు ఒప్పుకొన్నారు, వెడతామని చెప్పారు. అప్పుడే మేము చెప్పాము, అది వరస్పర నిరుద్ధంగా ఉన్నదని, ఏమైనప్పటికీ తాలూకాకు ఒకటి నెలకొల్పడానికి పూనుకొంటున్నది. అయితే దానికి nominate చేయడం అనే కొత్తపద్ధతి ప్రవేశ పెట్టారు. ఎవరికి తెలియకుండా, తమకు ఇష్టంవచ్చినవారిని, తమ ఆశ్రితులను, తమ పార్టీవారిని, ఈవిధంగా పక్షపాతంతో nominate చేయడం జరుగుతున్నది. అనేక చోట్ల ఈవిధంగా జరుగుతున్నది. ఈ land mortgage banks ప్రజానీకానికి బాగా ఉపయోగపడాలని చెప్పుకొంటూ ఉన్నప్పుడు, ఈవిధంగా వాటిని ఇంత కుదించి చేయడం ఎందుకో నాకు అర్థంకావడంలేదు. ఇప్పుడు ఒక కొత్త order కూడా పంపించారు. వీటిలో అప్పులు ప్రత్యేకించి కొత్త అభివృద్ధికార్యక్రమాలకే అప్పులు ఇవ్వాలని, పాతవాటికి ఇవ్వకూడదని అన్నారు. అనేక loans primary societiesకి sanction చేసి వాటిని రాష్ట్ర బ్యాంకుకు పంపించినప్పుడు, అది వాటన్నింటిని అమలు జరపడంలేదని అక్కడనే అవి ఉండిపోతున్నాయని చెప్పారు. Land Mortgage Bank debentures float చేయడానికి, కేంద్రప్రభుత్వముయొక్క అనుమతి ఉంచేనేగాని సాధ్యంకాదనే కారణంతో ఈ అప్పులు మంజూరు కావడంలేదు అని చెప్పడం జరుగుతున్నది. రైతాంగం పాతఅప్పులు అన్నీ తీర్చుకొని తన కాళ్ల మీద తాను నిలబడి పంటలను ఎక్కువగా అభివృద్ధిచేసుకొనేదానికి ఉపయోగపడే దానికి వీలుగా long term loans ఇదివరకు land mortgage banks ఇస్తూ ఉండేవి. ఆవిధంగా అవి రైతాంగానికి ఉపయోగపడుతూ వచ్చినాయి. అటువంటి బ్యాంకులను ఈనాడు కుదించుచేసి పాతఅప్పులు తీర్చడానికి అప్పులు ఇవ్వడంలేదని అంటున్నారు. పాతఅప్పుదార్లు కళ్లలోనే వచ్చి వండిన పంటకూడా వేలం వేసుకొని పోతున్నటువంటి పరిస్థితులు ప్రభుత్వంవారికి తెలుసు. అందుకొరకు రైతులకు రక్షణ కలిగేటట్లు చేయాలి. అందువల్ల ప్రభుత్వము మొట్టమొదట చెప్పినట్లుగా నాలుగు నెలలలో కనీసం one-third పాతఅప్పులుతీర్చడానికిని, మిగిలిన two-thirds కొత్త అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఉపయోగపడేటట్లు ఇచ్చేవిధంగా చూడవలసిందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఆవిధంగా instructions ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు ఈ land mortgage banks పని చాలా క్లుంఠుపడుతున్నది. గత ఆరు నెలలుగా కార్యకలాపాలు చాలా కుంటున్నాయి. అవి అభివృద్ధిలోకి రావడం లేదని అర్థం అవుతున్నది. ఇక marketing societies, processing societies

ఉన్నాయి. ప్రతి జిల్లాలో ఈ marketing societies పెట్టారు. ఇవి నిజంగా కొందరి చేతుల్లో గుత్తసామ్రాజ్యం అనేరకంగా ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో కరీంనగర్ జిల్లాలో ఉప్పలలో ఒక marketing societyకి ఒక rice mill కొన్నారు. ఆ మిల్లు కొనేటప్పుడే మొట్టమొదటే చెప్పారు, ఆ మిల్లు యజమానికి దానికి 75 horse power పెట్టాలని. Registrar ఆ condition పెట్టారు. ఆ విధంగా ప్రభుత్వము permission ఇచ్చింది. ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాలైనా, 75 H.P. పెట్టలేదు. ఆ మిల్లు యజమాని అడబ్బు అంతా తీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు. ఈరోజున marketing society, processing society తనదగ్గర ఉన్న boilerను అమ్మి 5, 6 H.P. పెట్టి నడుపుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. దీనికి మళ్ళీ తిరిగి కో.ఆపరేటివ్ సొసైటీ అప్పు తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఎందువల్ల ఇటువంటి పరిస్థితు లేర్పడుతున్నవి? డిపార్ట్ మెంటు చెక్ చేయటంలేదా? దీనికి డిపార్ట్ మెంటుపై బాధ్యతలేదా? అని అడుగుతున్నాను. దానికి బాధ్యులయిన నాన్ అఫీషియల్స్ పై ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశారా అని అడుగుతున్నాను. దానివల్ల మాకునష్టం రాలేదని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. నష్టం వచ్చిందో లేదో ప్రభుత్వం ఒక విచారణసంఘాన్ని వేసి విచారిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. కృష్ణామార్కెటింగ్ సొసైటీ సంగతి మరి విచిత్రంగా ఉంది. కొంతమంది వ్యాపారస్థులు చేరి దానిని తమ స్వంత వ్యాపారం కొరకు వినియోగించుకొంటున్నారు. నేను ఆ జిల్లాకు సంబంధించినవాడిని. మార్కెటింగ్ సొసైటీకి ఎరువులు పంచిపెట్టాలనే కార్యక్రమం ఉన్నప్పటికీ, ఎరువులు సక్రమంగా పంచి పెట్టడంలేదు; అని ఎరువుల వ్యాపారంచేసేవారు 110 మంది సమావేశమై ఒక తీర్మానం చేసి పంపించారు. ఈ సొసైటీలో ఉన్న డైరెక్టర్స్ ఆ సొసైటీ ప్రెసిడెంటుకు తెలియకుండానే కొన్నికొన్ని లారీల సరుకు తీసుకువెళ్ళి అమ్ముకొంటున్నారు. గుడివాడ తాలూకా కోదాడ అనే గ్రామంలో కో.ఆపరేటివ్ సొసైటీ అధ్యక్షునికి తెలియకుండానే, ఆ సొసైటీ పేరుతో కొన్ని లారీల సరుకు తీసుకు వెళ్ళటం జరిగింది. అదే విధంగా నూజివీడు తాలూకాలో ఉన్నటువంటి ఉమామహేశ్వరపురం అనే చిన్న పల్లె పేరుతో 11 లారీల అమోనియమ్ సల్ఫేటు తీసుకువెళ్ళారు. అక్కడి డైరెక్టర్స్ యే ఇది తీసుకువెళ్ళినట్లు తెలుస్తున్నది. వీరిపై ఖచ్చితమైన చర్యలు ఎందుకు తీసుకోవటంలేదో నాకు అర్థం కావటంలేదు. ఈ డైరెక్టర్స్ యొక్క ఎన్నికలకు ముందు ఆఖరు నిమిషంతో ప్రభుత్వం కలుగజేసుకొని ఆరు నెలలవరకు తైం పొడిగించారు కాని, మళ్ళీ తిరిగి ఎన్నికలు పెడితే వారే ఎన్నుకోబడ్డారు. ప్రజల విశ్వాసం ఉండి వారు ఎన్నుకోబడ్డారని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చును. కాని వారి తైమును ఎందుకు పొడిగించారు? అటువంటి డైరెక్టర్స్ ఉన్నారని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన తర్వాత ఎన్నికలు తిరిగి ఎందుకు పొడిగించవలసి వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఎరువుల డిస్ట్రిబ్యూషన్

మార్కెటింగ్ సొసైటీలకు ఇస్తున్నారు. ఎరువుల డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో జిల్లా పరిషత్ తీర్మానం చేయాలి. పంచాయితీ సమితి తీర్మానం చేయాలి. అప్పుడు మార్కెటింగ్ కమిటీలో ఎరువులు డిస్ట్రిబ్యూటు చేయాలి. కాని, యీ పంచాయితీ సమితులు; జిల్లా పరిషత్ చేసిన తీర్మానాలు సకాలంలో అందలేదనో, 15 రోజుల లోపల అందలేదనో చెప్పి, యీ మార్కెటింగ్ కమిటీవారు తమంతట తాము ఆ స్థానంతా తీసుకువెళ్ళి బజారులో అమ్ముకోవటం జరుగుతున్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యీ ఎరువుల పరఫరా విషయంలో కేంద్రపూల్ అని ఒకటి పెట్టి అన్ని రాష్ట్రాలకు (అవి ఏ మారుమూల ఉన్నప్పటికీ) ఒకే రేటుకు అందజేయాలని ఒక తీర్మానం చేశారు. అదే విధంగా రాష్ట్రంలోని ఏ మారుమూల ప్రదేశానికయినా, ఒకే రేటుతో ఎరువులు సప్లయ్ చేయటానికి రాష్ట్ర పూల్ పెట్టారు. మొత్తం జిల్లాలలో ప్రతిచోటుకు మార్కెటింగు సొసైటీలు ఎరువులు అందజేయాలని, అట్లా అందజేసినందుక 24 గూ. లు మార్కెటింగు సొసైటీలు తీసుకోవాలని, 6 రూ. లు గ్రామ సొసైటీలకు ఇవ్వాలని అన్నారు. కాని జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీవారు—వారే ప్రతి గ్రామానికి సరుకు సప్లయ్ చేయాలంటే, వారికి తగిన లాభం రాదనే ఉద్దేశ్యంతో గ్రామ సొసైటీలకు అదనంగా రెండు రూపాయలు—ఆరు రూపాయలకు బదులు ఎనిమిది రూపాయలు యిస్తామని, ఆ గ్రామ సొసైటీలవారే జిల్లాలనుండి ఆ సరుకు తీసుకువెళ్ళాలని చెప్పారు. ఇప్పుడు గ్రామ సొసైటీలు 119 పనిచేస్తుంటే, అందులో 81 సొసైటీలకు నష్టం వస్తున్నట్లు ఆడిటరిపోర్ట్ బట్టి మనకు తెలుస్తున్నది. ఆ గ్రామ సొసైటీలు అటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు ఆ స్టాక్ ను బెజవాడనుండి తీసుకు వెళ్ళాలంటే ఎంత కష్టమో ఆలోచించండి. కాబట్టి మార్కెటింగు సొసైటీవారు చేసిన తీర్మానం ప్రాథమిక సొసైటీలను దెబ్బతీసే విధానంగా ఉన్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే కలుగజేసుకోవాలి. జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీ ఎరువులు అమ్మే విషయంలో, ఇనుము, జింక్ పీట్లు అమ్మే విషయంలో జరుగుతున్న అవకతవకలను ప్రభుత్వం దర్యాప్తు చేయించాలని కోరుతున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మార్కెటింగు కమిటీ వుంది. తాడేపల్లి గూడెంలో మిక్చర్ ప్లాంటు ఉంది. అది సక్రమంగా మిక్చర్ చేసి, సక్రమమైన ఎరువులు రైతాంగానికి అందజేస్తున్నదా అనేది ప్రభుత్వం ఎప్పుడయినా విచారించిందా అని అడుగుతున్నాను. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి? వీరు శాంపిల్స్ నూత్రం మంచివి ఉంచుతారు. కాని అమ్మేవి నూత్రం సక్రమంగా ఉండవు. దానిని గురించి ప్రభుత్వానికి అనేకసార్లు ఫిర్యాదు చేయటం జరిగింది. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంతవరకు చర్యలు తీసుకోలేదు. లేబర్ కాంట్రాక్ట్ సొసైటీల సంగతి చెబుతాను. మనది కో-ఆపరేటివ్ కామన్ వెల్తు స్టేటు అని, కో-ఆపరేటువు

ద్వారానే అన్ని పనులు జరగాలని, కో-ఆపరేటివ్ సంఘాలు పెంచటమే, వాటిని ప్రోత్సహించటమే మా ధ్యేయం, ఉద్దేశ్యం, అశయము అని ప్రభుత్వంవారు చెబుతారు. గన్నవరం తాలూకాలో గొల్లనపల్లిలో లేబరు కాంట్రాక్టు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ కావాలని 7-9-60 వ తారీఖున పిటిషన్ పెట్టుకొన్నారు. ఆ పిటిషన్ లో 70 మంది సంతకాలు పెట్టారు. గన్నవరం పంచాయితీ సమితివారు 3-10-60 న తీర్మానంచేసి పంపించారు. రిజిస్ట్రార్ గారు డబ్బు కట్టమని 8-10-60 న వ్రాశారు. అప్పటికి ఐదు నెలల పదిహేను రోజులు అయిపోయిన తర్వాత 22-2-61 వ తారీఖున ఆ గ్రామంలో ఉన్న పెత్తందార్లు కొంతమంది కలిసి “మేమంతా దాంట్లో చేరలేదు; ఆ సంఘాన్ని కాదు; మరొక సంఘాన్ని రిజిస్టర్ చేయమని” పిటిషన్ పెట్టారు. చివరకు ప్రభుత్వంవారు నాన్ని నాన్ని 1962 వ సంవత్సరంలో - ఆఖరు రోజులలో - మొట్టమొదట పెట్టబడిన పిటిషన్ను ఖాతర్ చేయకుండా, డిపార్టుమెంటువారు చేసిన సూచనలు అనులు జరుపకుండా రెండవ పిటిషన్ పెట్టినవారి సంఘాన్ని రిజిస్టర్ చేశారు మొదటి పిటిషన్ విషయమే మేము ఆలోచనలోకి తీసుకొంటామని ప్రభుత్వం అనేక పర్యాయాలు చెప్పారు. కాని, ఇక్కడ మొదటి పిటిషన్ పనులనదో తెలియదు. మొదటి పిటిషన్ ఇచ్చినవారికి - మీ సొసైటీ రిజిస్టరు చేయటానికి వీలులేదని ప్రభుత్వం తెలియజేసింది. రెండవ సొసైటీని ఆటోమాటిక్ గా రిజిస్టరు చేశారు. ఇది ఎవరి ప్రమేయంవల్ల జరిగింది? ఇది డిపార్టుమెంటు వత్తిడివల్ల జరిగిందా? ఎందువల్ల మొదటి పిటిషన్ ను ఖాతర్ చేయకుండా, రెండవ సొసైటీని ఎందుకు రిజిస్టర్ చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది? నేను మినిస్టర్ గారిని కలిశాను, డిపార్టుమెంటు వారిని కలిశాను. అవసరమయితే రెండూకూడ రిజిస్టర్ చేస్తామని చెప్పారు. కాని నాకు చెప్పినదానికి విరుద్ధంగా, మొదటిదానిని రిజిస్టర్ చేయకుండా, రెండవ దానిని మాత్రమే రిజిస్టర్ చేశారు. ఇట్లా ఎందుకు జరిగింది? ఈ విధంగా చేయటం కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుయొక్క ఆచారమా? సాంప్రదాయమా? ఫరిమెంటేషన్ లో 15-1-62 న ఒక సొసైటీ కావాలని పిటిషన్ పెట్టుకొన్నారు. పంచాయితీ సమితివారుకూడ అది రికమెండుచేసి పంపించారు. కాని అది రిజిస్టర్ కాలేదు. దాని తర్వాత ఎప్పుడో 24-4-62 తారీఖున పెట్టుకోన్న పిటిషన్ మీద వేరే సొసైటీని రిజిస్టర్ చేయటం జరిగింది. కో-ఆపరేటివ్ లేబర్ కాంట్రాక్ట్ సొసైటీన్ విషయంలో ప్రభుత్వం పాక్షికదృష్టి అవలంబిస్తున్నది. విజయవాడలో రిక్వాడ్రయివర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ కావాలని కోరగా - 1958-59 వ సంవత్సరంలో నెల్రల్ గవర్నమెంటు స్కీము క్రింద డిపార్టుమెంటు చొరవతో దానిని ప్రారంభించారు. అక్కడ ఉన్న రిక్వాడ్రయివర్స్ అం.తా. కష్టపడి రోజుకో రూపాయి చొప్పున ప్రోగుచేసి, 2,800 రూ.లు డిపాజిట్ కట్టారు. కాని

దానిని ఇంతవరకు రిజిస్టర్ చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోలేదు. ఈ మధ్య భాగ్యవంతుల సహకారంతో మరొక సొసైటీ వెళ్ళి “మా దగ్గర డబ్బు వుంది ; ఇదిగో మీకు కావాలంటే 5 వేల రూ.లు ఇస్తాము ; 8 వేలు ఇస్తాము; ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు ; ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మా సొసైటీని ముందు రిజిస్టర్ చేయమని” కోరటము, ఆ సొసైటీని రిజిస్టర్ చేయమని ప్రభుత్వందగ్గర నుండి, డిపార్టుమెంటు దగ్గరనుండి తాజీదులు వెళ్ళటం జరిగింది. ప్రభుత్వం స్పాన్సర్ చేసినటువంటి మొదటి సొసైటీ ఏమయినది? వారి పిటిషన్ ఎమైనది? మొదటి పిటిషన్ విషయంలో ఎలాంటి ఆలోచనలేదు, రెండవ సొసైటీ-భాగ్య వంతుల సొసైటీని వెంటనే రిజిస్టర్ చేసే స్థితిలో ప్రభుత్వం తయారయినది.

ఇప్పుడిప్పుడే Consumer Co-operative Societies అని పెట్టారు, దేశంలో emergency ప్రారంభం అయింది. ధరలను నిర్ణయించడానికి, అదుపులో పెట్టడానికి emergency పేరుతో Consumer Societies పెట్టారు. విజయ వాడలో కూడ పెట్టాలని ప్రయత్నం చేశారు. హైదరాబాద్ తరువాత విజయ వాడ రెండో పట్టణం. ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నారు కాని ఇంతవరకు సొసైటీ Register కాలేదు. Share Capital వసూలు చేసిన వారికందరికి ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని, Share Capital వసూలు చేయడంలో పాల్గొన్న వారందరు రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉండాలని కొంతమంది యువకులు ఉత్సాహవంతులు 4 Primary Societies కావాలని ముందుకువచ్చి 9 వేల రూపాయలవరకు Share Capital వసూలు చేశారు. వాళ్ళకుకూడ న్యాయమైన ప్రాతినిధ్యం యివ్వాలని, ఆ 4 ప్రాథమిక సంఘాలకూడా యిచ్చినప్పుడే ఆ Consumer Co-operative Society బాగా పనిచేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. Co-operative farming లెక్కలు తీసినప్పుడల్లా నష్టం వస్తున్నది. మీరు ఎందుకు co-operative farming పెడతారని మిశ్రతులు చెప్పారు. అసలు ప్రభుత్వమే దీనికి కారణమని నేను నిందిస్తున్నాను. ఒక ప్రక్కన co-operative farming అభివృద్ధి పరచాలని మాటలు చెబుతున్నారు. ఆచరణలో తగిన ప్రోత్సాహం యివ్వడానికి ఇంత వరకు ఏమీ ప్రయత్నం చేయలేదు. ఎక్కడో శంఖు చక్రాపురంలోనో, భుజిబిల పట్టణంలోనో ఒకటి రెండు సొసైటీలు రిజిస్టర్ చేయడం, అవి సరిగా పనిచేయడానికి తగిన ప్రోత్సాహం తగిన ఆర్థిక స్తోమత సకాలంలో కలుగ జేయక పోవడం వల్ల co-operative farming societies కు నష్టంవస్తున్నది కాని మరేమీ కాదు. అక్కడ ఉత్పత్తి పెరగడానికి అవకాశం ఉన్నది. ప్రతి బ్లాకులోను ఒకటి పెట్టాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Weavers co-operative societies విషయం కూడ ఒకమాట చెప్పక తప్పదు. జనగాం co-operative society విషయం నిన్న మితులు చెప్పారు. మంత్రిగారికి మీద్యారా కరపత్రం,

memorandum కూడ అందజేశారు. దాని విషయం మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాము. ఆంధ్రరాష్ట్ర చీఫ్ సలహాదాత, తెలంగాణా చీఫ్ సలహాదాత అని రెండు ఉన్నాయి. వీటిపైన గత శాసన సభలో చాల తీవ్రమైన చర్చలు జరిగినాయి. అప్పుడు ఉన్నటువంటి కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ గారికి ప్రగడ కోటయ్య గారికి మధ్య చాల తీవ్రమైన వాగ్వాదం జరిగింది. వాటన్నిటినీ విచారిస్తాము అని ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేశారు. ఏమైనది? విచారించారా? Handlooms Director గారికి తీరిక లేకపోతే వారికి సహాయంగా మరొకరిని పంపించి ఆయినా విచారించారా? విచారిస్తే ఆ report శాసనసభ ముందు పెడతారా? వాటిలో నష్టం వస్తున్నదని కొంతమంది చెబుతున్నారు. లాభం వస్తున్నదని కొందరు అంటున్నారు. కొందరు విలీనం చేయమని కోరుతున్నారు. విలీనం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? అదేమి చేయరు. అకస్మాత్తుగా ఒకనాడు వారికి thought వచ్చినదో లేకపోతే efficiency నిరూపించు కోవడానికో జనగాం వెళ్ళిపోయి ఆ society ని supersede చేస్తాము అని వెంటనే supersede చేయడానికి తగిన వాతావరణం సృష్టించుకొని విచారణ ప్రారంభించి supersession notice కూడ ఇచ్చినారు ఇంక ఒకడొకడి తమ నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించ గలిగిన department ఆంధ్ర తెలంగాణా చీఫ్ సలహాదాత సంఘాలను విలీనం చేయడానికి తగిన చర్య ఎందుకు తీసుకోలేదని అడుగుతున్నాను. నన్ను మిత్రులు మాట్లాడేటప్పుడు department లో ఖర్చులు చాల ఎక్కువ అవుతున్నాయి తగ్గించాలని చెప్పారు. 49% department ఖర్చుల క్రింద అయిపోయింది. ప్రజల కొరకు 51% అవుతున్నది. ప్లానింగ్ మంత్రిగారు కూడా ఒకటి చెప్పారు. Extension Blocksకు Co-operative Sub-Registrarను చేశారు. ఎప్పుడైనా సరే. వా ఎంతసేనీ చేశారు, ఎన్ని సార్లు టీలను పువరద్దరించారు, ఎంతమంది సభ్యత్వం చేర్పించారు, సంచాయితీ సమీక్షలకు పీరి అవసరం ఉన్నదని ఆలోచించారా? ఒక్కొక్క Block లో Co-operative department వారి ఓటాల్ క్రింద ఖరీదు 2,9000 ల పైన ఖర్చు పెడుతున్నాము దాని యొక్క ఫలితాలు మనకు ఏమైనా వస్తున్నాయో ఇదంతా వృధా ఎందుకకాదా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను అడుగుతున్నాను. ఆ department సరిగా పని చేసేటట్లు చూడాలి. మంత్రిగారి report లో మేము చాల సహాయం చేస్తున్నాము. గ్యాంగ్ లు యిస్తున్నాము concessions యిస్తున్నాము. అభివృద్ధి చేస్తున్నాము అనే మాట మాత్రం ఉన్నది. కాని ఈ co-operative societies, ఈ వ్యవహారం అంతా చూస్తే “మేడిపండు చూడ మేలిమై రుండు” పొట్ట విచ్చిచూడ..... అనే పద్ధతిగా ఉన్నది. Co-operation మాటలలో మాత్రం చాల చక్కగా కనబడుతుందే గాని ఆచరణలో చూస్తే మేడిపండు కన్న ఇదేమి దిగజారి పోలేదని చెబుతూ నేను తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ఈ demand ను ప్రవేశపెడుతూ ఒక comprehensive note ను supply చేశాను. దానిలో మొత్తంపైన credit విషయం, land mortgage bank విషయం, revitalization programme గురించి housing విషయం, Co-operative farming విషయం consumers విషయం మొత్తంపైన co-operative department లో ఏవైతే అంశాలు ఉన్నాయో వాటిని న్నిటిని గూర్చి, మన ఆశయాలను మనం ఎక్కడెక్కడ targets ను అందలేక పోయామో అటువంటి failures నన్నిటిని గూర్చి ఒక సమగ్రమైన report యిచ్చి నేను మొట్టమొదటనే మనవి చేశాను. ఈ చర్చ సందర్భంలో general విషయాలను గూర్చి నేను సమాధానం చెప్పాలి అనుకుంటున్నాను. అక్కడక్కడ కొంత సభ్యులు తెలియకుండా వాస్తవ పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకోకుండా కొంత అనవసరమైన భాషను ఉపయోగించినారు. Individual cases చెప్పేటప్పుడు వారివారి పార్టీ దృక్పథాలను అనుసరించి చెపుతున్నారేమోననే అనుమానం కలుగుతూ ఉంటుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : మంత్రిగారు కూడ 'అదే చేస్తున్నారని అనుకోవలసి యుంటుంది గదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : నేను చెప్పేదాకా కొంచెం ఓపిక పట్టాలి. వారి యిష్టంవచ్చినట్లు వారు ఏదో తిట్టి నాలుగు మాటలు చెప్పేస్తే సరిపోతుందనుకోవడానికి పిలువేదు నేను చెప్పే సమాధానం కూడ దయచేసి వినాలి. ఒక సానైటిని register చేయలేదు అంటే ఏదైన పార్టీకి సంబంధించిఉంది, యింకొకటి register చేస్తే యింకొకసందర్భాన్ని అనుసరించి ఎందుకు register చేశారు అనేది, action తీసుకోవడంలేదు అనేది, action తీసుకుంటే ఎందుకు తీసుకుంటున్నారు అనేది ఇటువంటి మాటలు చూస్తే నిలకడగా ఆలోచించనట్లు తెలుస్తున్నది. కేవలం దాని merits పైన ఆలోచించాల్సిందే తప్ప కాంగ్రెసు పార్టీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ, స్వతంత్ర పార్టీ, లేక చేసిన వ్యక్తులు ఎవరు అనే మాటను పట్టుకోకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. Co-operative movement అనేది peoples movement అని అందరము చెపుతూ ఉన్నాము. అట్లా ఉండాలని అంటున్నాము. 100కి 100 పాళ్ళు ప్రజా ఉద్యమంగా చేయాలనే మా అందరి ఆశ. దానిలో ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. అయితే మనం యింకొకటికూడ గమనించాలి. మన State లోనే మనం కొన్ని అనుకున్నటువంటి targets reach కాలేకపోతున్నాం. కాలేకపోయినప్పటికీ మొత్తంపైన co-operative movement in Andhra Pradesh is quiet satisfactory. All India level లో ఆలోచించినప్పటికీ దేశంమొత్తంలో మనది మొదటి రెండు రాష్ట్రాలలోనే ఉన్నదనేమాట మనం మరచిపోరాదు.

ఆ కార్యక్రమానికి మనం అశించినంత credit దొరికిందా లేదా అని ఆలోచిస్తే నిజంగా మనం అశించినంతగా దొరకలేదు. రాష్ట్రంలో $3\frac{1}{2}$ కోట్ల ప్రజలు ఉన్నారు అందులో రెండుకోట్ల ప్రజలకు పాతనిధ్యం వహిస్తూ 36 లక్షల మందికితైగా సభ్యులు ఉన్నారు. ఈ సొసైటీస్ యొక్క working capital 145 కోట్ల రూపాయలు పైచిల్లర ఉన్నది. రాష్ట్రం మొత్తంపైన కొన్నివేల సొసైటీలు 28 వేల గ్రామాలు ఉంటే దాదాపు 92 percent coverage మనకు దొరికిందని అనుకుంటున్నాము. ప్రజా ప్రతినిధులు elect చేసుకున్నచారే ఈ సంస్థలను manage చేసుకుంటున్నారు. గవర్నమెంటు interference అనేదానికి తరువాత వస్తాను. Sugar factories కు ఎందుకు nominate చేస్తున్నారన్నారు. మొత్తంమీద గమనించినట్లయితే వీటిని అక్కడ ఉన్న ప్రజాప్రతినిధులు manage చేసుకుంటున్నారు తప్ప Government interference ఏమాత్రంలేదని నేను గట్టిగామనవిచేయగలను. ఇట్లా పరిస్థితులు వున్నప్పుడు సాధారణంగా కొన్ని లోపాలు జరుగుతూవుంటాయి అని అనుకోవడంలో కూడా తప్పేమీలేదు. వాటిని గమనించే మనం ఆ లోపాలను సరిదిద్దుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తూ వుంటాము. వారికి తగు సలహాలు యిస్తూవుంటాము. ప్రతి చిన్నసొసైటీకి సంబంధించిన ప్రతి చిన్నవిషయాలలోను ప్రభుత్వం జోక్యం కల్పించుకొనడం అంత మంచిపనికాదు. ఒకవేళ ఏదైనా కాస్తా కూస్తా లోపంవుంటే దానిని అక్కడనే సరిదిద్దుకోవాలి. అందుకొరకే ఏవిధమైన మార్ ప్రాక్టీ సెస్కు, డిఫెక్టుకు అకారం లేకుండా చేయడానికి బిల్లులో ప్రయత్నిస్తున్నామనే విషయం సెలెక్టు కమిటీలోని గౌరవసభ్యులందరికీ తెలిసివుంటుంది. ఆవిధంగా చేయడానికి బిల్లులో ఆలోచిస్తూన్నాం. జాయింట్ సెలెక్టు కమిటీవారి రిపోర్టుకూడా తయారైంది. రేపు వచ్చే రెండు మూడు రోజులలోనే నేను సభకు దానిని నివేదించగలను. ఆ తరువాత రిజియన్ కమిటీకి పంపవలసివుంటుంది. వచ్చే బూన్, జులై సెషన్ లో మనం దానిని చట్టం చేసుకుంటామని మనవిజేస్తున్నాను. గత పది సంవత్సరాలుగా అది ఆలోచనలో వున్నదో, లేదో నాకు తెలియమగాని, నేను యీ కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంట్ తీసుకున్న తరువాత విషయాలను మాత్రం చెప్పగలను. అసలు యీ సెషన్ లోనే దానిని తీసుకురావలసివది. బడ్జెటు సెషన్ కావడంవలన, మనకు తైము లేకపోవడంవలన యిది రావడంలేదు. ఇది ప్రజలందరికీ సంబంధించిన బిల్లు. గౌరవ శాసనసభ్యులు చాలామంది దీనిలో పాల్గొనవలసిన అవసరముంటుంది. ప్రతిక్లాజుపై చర్చ జరగవలసివుంటుంది. సుమారు 4, 5 రోజులపాటు అంతా చర్చ చేస్తేనేతర్ప యిది చట్టం కావడానికి అవకాశంలేదు. అందువలన యీ బడ్జెటు సెషన్ లో అవకాశం దొరకలేదు. జాయింట్ సెలెక్టు కమిటీయొక్క రిపోర్టు తయారుగా వున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. ఈ సమయంలో కొన్ని విషయాలు దృష్టిలో వుంచుకోవాలి. ఇది ప్రజాఉద్యమం అనేది గుర్తుంచుకోవాలి. ఇది రెండుకోట్ల జనాభాను కవర్ చేసేది అనుకోవాలి 80 లక్షల పైచిల్లర సభ్యత్వంవున్నది ఆనుకోవాలి.

25 వేల జనాభాతో ప్రతి గ్రామానికి సంబంధించిన కార్యక్రమం అనుకోవాలి. రు. 145 కోట్లు కాపిటల్ యిందులో వున్నది అనుకోవాలి. ఇందులో ఎక్కడైనా చిన్న పొరకాటువుంటే దానిని సరిదిద్దడానికే ప్రయత్నము జరుగుతూ వుంటుంది. అంతేగాని, దానివల్ల మొత్తం కో-ఆపరేటివ్ ఉద్యమం చెడిపోతున్నదని అనుకోదానికి వీలేదు. రవణగారు, లచ్చన్నగారు చెప్పారు. ఆవిధంగా ఆనుకొనడం సబబు కాదని మనవిజేస్తున్నాను.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం. ఈ కో-ఆపరేటివ్ కార్యక్రమంలో క్రెడిట్ ఫెసిలిటీ చాలా ప్రధానం అంశం. విశ్వేశ్వరరావుగారు, యితర పెద్దలు యిప్పుడే చెప్పినట్లుగా, మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికాంతానికి 60, 61 కోట్లవరకు క్రెడిట్ లిమిట్స్ కు reach కావలయునని మన ఆశయం. కాని కాలేకపోతున్నాం. ఇప్పుడే రివైజ్డ్ టార్గెట్ 45 కోట్లకు పోవాలనుకుంటున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఆ టార్గెట్ కు రీచ్ కావాలన్నా కూడా యింకా ఎన్నో కార్యక్రమాలు జరగాలి. మనకున్న సొసైటీలలో మెంబర్ షిప్ యింకా పెరగాలి. షేర్ కాపిటల్ ఎక్కువ కావాలి. డిపాజిట్స్ ఎక్కువ కావాలి. ఇవి పెరిగినప్పుడే క్రెడిట్ లిమిట్ పెరగడానికి, రైతాంగానికి సకాలంలో సహాయం అందడానికి అవకాశముంటుంది. లేకపోతే లేదనే విషయం తమకందరికీ తెలుసు. అలాగే ABC వారిగా, Aకి యిన్ని రెట్లు, Bకి యిన్ని రెట్లు, Cకి యిన్ని రెట్లుగా రిజర్వు బ్యాంకివారు అప్పులు యిస్తారనే విషయం తమకీ తెలుసు. ఈమధ్య కేంద్రంనుండి డెప్యూటీ మినిస్టర్ గారు వచ్చినప్పుడు వారిదృష్టికి యీ విషయం తీసుకురావడం జరిగింది. రిజర్వు బ్యాంకుతో కూడా యీ క్రెడిట్ లిమిట్స్ పెంచడానికి అవకాశం వున్నదా, లేదా, అనే విషయం ఆలోచించాము. సకాలంలో యిది అందడంవలన ఫలితం వుంటుందనే విషయం కూడా అప్పుడు వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలోనే మిత్రులు దశరథ రామిరెడ్డిగారు, వారు కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షులు గనుక వాస్తవంగా అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో వివరంగా చెప్పగలిగారు. మనకు యిన్ని కోట్లు కావలయునని ఆశించినంతమాత్రాన సరిపోదు. ఆమెరకు ప్రాథమికంగా మనం చేసుకొనవలసిన కార్యక్రమాలు కొన్ని వున్నాయి. మెంబర్ షిప్ ను పెంచుకోవాలి. షేర్ కాపిటల్, డిపాజిట్స్ పెంచుకోవాలి. అలాగే యితరంగా యిన్ వెస్ట్ చేసే మొత్తాల విషయంలో కూడా ways and means చూసుకోవాలి. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వదృష్టిలో వున్నాయి. మన కెపాసిటీస్ యింక్రిజ్ అయినప్పుడే యీ సౌకర్యం కూడా పెరుగుతుందని మరొకసారి మనవిజేస్తున్నాను. మూడవ ప్రణాళికాంతానికి 45 కోట్ల టార్గెట్ కు రీచ్ కావడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని కూడా మనవిజేస్తున్నాను. రవణగారు, యితర స్నేహితులు రిజర్వు బ్యాంకునుండి కన్ సెషనల్ ఫినిన్స్ చివరికి 7% వడ్డీ అవుతుందని చెప్పారు. పలుమారులు ఆ విషయం

యాలను కాబినెట్ లో పరిశీలించడం జరిగింది. మనం three tier system వుండా లనుకున్నాం. అవి, సెంట్రల్ బ్యాంకు, అపెక్సు బ్యాంకు, పరపతి సంఘం. దీనిలో 7% కు reduce చేయడానికి ఏమాత్రం అవకాశంవున్నా ప్రయత్నించవచ్చు. Turnover ఎక్కువ అయితే యీ 7% కట్టంకాదు, Large scale societies కు సంబంధించి మనం అనుకున్న కార్యక్రమాలు అన్నీ చేయలేకపోయినాయని రమణ గారుకూడ చెప్పారు. అదికూడ కొంతవరకు నిజమే. 1959-60 సంవత్సరంలో పాలసీలో కొంత మార్పు వచ్చింది. Large scale society లను ప్రాత్నహించడం కూడా వెయ్యి జనాభాకు తక్కువ గాకుండా, మూడువేల జనాభాకు పెరగకుండా ప్రతి గ్రామంలో ఒక సొసైటీ వుండాలని. అక్కడ ప్రజలందరికీ అది తెలియవలయు నని వుద్దేశం. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు, ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఆలోచించి చేసిన నిర్ణయం యిది. అందువలన మనం large scale societies ఎక్కువ చేసుకొన డానికి అవకాశం లేకపోయింది.

సెంట్రల్ లాండ్ మార్ట్ గేజ్ బ్యాంకుకు విషయంలోకూడ నేను చెప్పే దేమంటే—ఇండియాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ యీ విషయంలో నంబరు I గా వున్నది అని మనవి జేస్తున్నాను. 1960-61 అంతకుముందు సవత్సరాలను గమనించినట్లయితే యీ విషయంలో మన ప్రోగ్రెస్ ఏమిటో తెలుస్తుంది. అప్పులు రావడం కొంచెం ఆలస్యం అవుతున్నదని చెప్పారు. ఇది లాంగ్ టర్మ్ పై యిచ్చే క్రెడిట్ కాబట్టి అనేక విషయాలు గమనించి యివ్వవలసివుంటుంది. వారికి ప్రావర్తీ ఎంత వుంది, సెక్యూరిటీ ఏమిటి, యీ మొదలైన విషయాలన్నీ గమనించవలసి వుంటుంది. ఆ విచారణ జరిపి యివ్వడంలో కొంత ఆలస్యం జరుగుతున్నది. ఇదికూడ కొంత వరకు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి జేస్తున్నాను. 1961-62 లో టార్గెట్ 2 కోట్ల 85 లక్షలు అయితే వారు 3 కోట్లవరకు reach అయ్యారు. 1962-63 లో 3 కోట్లకు reach అయినారు. మూడవ ప్రణాళికాంతానికి 5 కోట్ల వరకు reach కావాలని వారు అంచనావేసుకుని సాగిపోతున్నారు. తప్పకుండా reach కాగలరని నా ఆశ. వారు float చేసే debentures కు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీస్ యిస్తున్నది. కుంపరగిగా వారికి అడ్వాన్స్ చేయడంకూడా జరుగు తున్నది. ప్రభుత్వం వారికి అన్నివిధాల సహాయం చేస్తున్నదని మనవి జేస్తున్నాను.

అయ్యపు రెడ్డిగారు మరికొంతమంది కూడ రిగరస్ లా ఎఫ్ ఫర్స్ చేయడం లేదన్నారు. మరి రిగరస్ గా వుండడంకూడ అంత మంచిది కాదు. ఇవి ప్రభుత్వం సంబంధించిన పంప్టు. జడిట్ వగైరా విషయాలలో ప్రభుత్వం తగ్గినట్లు తీసుకుంటున్న పుటికీకూడ — ఏదో కొంచెం లాస్ట్ మైన్ టెన్షన్ గా వుంటుంది. చేస్తే చాల యిబ్బంది కలుగుతుంది. దీనిపై టెన్షన్ ఉన్నప్పుడు, ముగ్గులూకూడ వుంది. అను

కున్న ప్రకారం టార్గెట్స్‌రీచ్ కాలేదనే మాటకూడ నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. మనం బాడ్ డెడ్ రిజర్వుకూడ క్రియేట్ చేసుకున్నాము అని ఇదివరకే మనవి చేశాను. అనేక సొసైటీలకు పాల్స్ చేస్తున్నాము. డార్మెంటుగావున్న పాల సొసైటీలకు లైఫ్ పంప్ ఇన్ చేయడానికి ప్రయత్నాలుకూడ జరుగుతున్నాయి. అయ్యపు రెడ్డిగారు యింకా కొంతమంది గౌరవ సభ్యులుకూడ ఎవరైనా ఒకసారి అభ్యుక్తుడై తే—షన్స్ ఎవమార్గేజి ఆల్టేన్ ఎవమార్గేజి అన్నట్లుగా — ఎప్పుడూ ఆయనే వుంటున్నారు అన్నారు. చట్టంలో మార్పులు తేబోతున్నాము. కో—ఆపరేటివ్ సంస్థలగురించి కంట్రీలో ఒక స్ట్రాంగుబినియన్ వున్నది. ఈ సంస్థ లలో ఏమాత్రంకూడ అఫీషియల్ ఇంటర్ ఫెరెన్సు వుండకూడదనేమాట పెద్దల నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి సహకార రంగంలో పనిచేస్తున్న వారందరినుంచి వస్తూనే వుంది. దీనిని గురించి జాయింటు సెలెక్టు కమిటీలో కూడ దీర్ఘంగా చర్చించడం జరిగింది. కొన్ని తప్పులు వుంటే వుండవచ్చు గాక, కో—ఆపరేటివ్ సంస్థలు పారంతట వారే ఎలక్షనులు జరుపుకోవాలి. పీపుల్స్ మూవ్ మెంటుగానే ప్రోగ్రెస్ కావాలి. తప్పులువుంటే సర్దుబాటు చేసుకోవాలి తప్ప అఫీషియల్ జోక్యం వుండకూడదనే అభిప్రాయం బలవత్తరంగా వున్నదనే సంగతికూడ అర్థం చేసుకోవాలి. లచ్చన్నగారు మాట్లాడుతూ నామినేషనుల పద్ధతి అని చెప్పారు. ఒక్క శ్రీకాకుళంలో తప్పితే ఏజిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీ కూడ నామినేషనులో లేదని అనుకొంటున్నాను. ఏజిల్లా బ్యాంకు కూడా నామినేషన్‌లో లేదు. ప్రభుత్వ పాలసీ ప్రకారం క్రింద సొసైటీలుగాని, జిల్లా సంఘాలుగాని, తాలూకా సంఘాలుగాని, నామినేషనులు వుండకూడదనే. ఏదైనా కొత్త సంఘాన్ని ప్రోత్సహించే ఏర్పాటు చేసినప్పుడుతప్ప నామినేషనులు వుండకూడదని వుంది. అదికూడ జిల్లా లెవెల్‌లో వుండవలసిందే తప్ప విలేజీ లెవెల్‌లో వుండటానికి వీలు లేదని పాలసీ నిర్ణయం చేశాము. జి. ఓ. కూడ యిస్యూ చేశాము. కో—ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు, కో—ఆపరేటివ్ సినింగుమిల్స్‌కు ప్రభుత్వ ధనం అయినా ఎల్. ఐ. సి. నుంచి వచ్చినా, కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినా, పబ్లిక్ మనీ వున్నచోట 80 పర్సెంటు వున్నచోట ఫభుత్వం గ్యారంటీ యిస్తుంది కాబట్టి అంతవరకు తప్ప కుండా నామినేషన్స్ చేయాలనే నా సంకల్పంకూడ వుంది. అదికూడ ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసుకుంది. అట్లా వుండడం అవసరం కూడాను. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానాలు చెప్పడంలో అనేకమార్లు యీ విషయం చెప్పారు. కో—ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి 180-150 లక్షలు ఆయినప్పుడు వారి షేరుధనం పది పదిహేను లక్షలుంటే మిగతాది కేంద్ర ప్రభుత్వానిది గాని, మనదిగాని—పబ్లిక్ మనీ అయినప్పుడు సెక్యూర్ గా వుంచుకోడానికి నామినేషన్ను వుండి తీరాలనే నిర్ణయం కూడ ప్రభుత్వం తీసుకుంది. జి. ఓ. ఇస్యూ చేశాము. కో—ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, సినింగు మిల్స్, ట్రైబల్ ఏరియాలోని యితర సంస్థలు—వీటికి

సంబంధించి ప్రభుత్వ పాలసీ అందరికీ అందే వుంటుంది. గమనించే వుంటారు. గోవిందరావుగారు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో మెషినరీ వర్కేజ్ చేయడంలో రాకెట్ జరుగుతోందన్నారు. కాని అసలు మెషినరీ వర్కేజ్ చేసేది పీరుకాదు.

(Mr. Speaker in the Chair)

సెంట్రలు గవర్నమెంటులో లై సెన్సింగు అథారిటీ, ఇంజనీరు వుండి నిర్ణయిస్తారు. వీరికి గోడలు కట్టుకోడం తప్ప మరేమీ లేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు : స్పేర్ పార్ట్స్, సెకండ్ హ్యాండ్ మిషనరీ కొన్ని ఫ్యాక్టరీలలో కొనడం జరుగుతోంది. వాటి సంగతి ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : అట్లా జనరలైజ్ చేసుకోడం పొరపాటవుతుంది. స్పేర్ పార్ట్స్ కొనాలన్నా, రిపేర్లు చేయాలన్నా అక్కడ పెద్దమనుషులతో కూడిన డై రెక్టరేటును నమ్మకపోతే మనం సెంట్రల్ గవర్నమెంటులోని ఒకరిని ఎట్లా నమ్ముతాము? కాబట్టి అది మంచిదికాదు. కొన్ని ఊల రూపాయల మెషినరీ సెంట్రల్ గవర్నమెంటులోని లై సెన్సింగు అథారిటీనీ, ఇంజనీరు నిర్ణయం చేసిన ప్రకారం తీసుకుంటారు తప్ప వీరు ఆర్డర్లు వేసి చేసే కార్యక్రమం లేదు. అర్డినరీ పార్ట్స్, రిపేర్లు విషయంలో వారికి అధికారం వుండి తీరాలి. లేకపోతే యీ సెంట్రలైజ్ అథారిటీ ఏమిటి అని, చిన్న ప్రేమ పోయినా సెంట్రలు గవర్నమెంటువైపు చూస్తూ రీ నెలలపాటు ఆ ఫ్యాక్టరీలు మూసేయాలా అనికూడా తప్పుకుండా వారడుగుతారు. ఇన్ సఫిషియంట్ ఇన్ వర్మెషను వైన జనరలైజ్ చేస్తే పొరపాటవుతుంది. ఫర్టిలైజర్స్ విషయంలో జ్ఞాకు మార్కెటింగు జరిగిందన్నారు. చేపులలోనే పోతోంది, రైల్వే ప్రేషములలోనే పోతోంది అన్నారు. ఎంత అన్యాయమైన మాట. డిస్ట్రిబ్యూషను జిల్లా పరిషత్తులకు ఇచ్చాము కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగు సొసైటీలు ఒక వర్సంటో, అర వర్సంటో వుంచుకోడము, జిల్లా పరిషత్తుల స్వాధీనం చేయడం తప్ప మరేమీ లేదు. మల్లా కొన్ని సొసైటీలకు యిచ్చిన తరువాత వారు అక్కడక్కడ పొరపాటు చేశారేమోకాని ఫర్టిలైజర్లు జిల్లా పరిషత్తులకే రావడం జరుగుతోంది. అసలు జిల్లా పరిషత్తులకే రావడం లేదు. శ్రీకాకుళం ఫర్టిలైజర్లు అన్నీ గుడివాడలోనో, బెజవాడలోనో వున్నాయి అంటే దీనికి సమాధానం చెప్పడం చాల కష్టం. సత్యానికి ఎంతోదూరం, వాస్తవ పరిస్థితులకు దూరం. అక్కడ ఏదో పెద్దగా చెప్పినంత మాత్రాన — పెద్ద ఇన్క్వయరీ చేయరు. — కొంపొతగ్గిస్తే మంచిది. ప్రభుత్వోద్యోగస్థులకు పెట్టిన కో-ఆపరేటివ్ కన్సూమర్స్ సొసైటీలున్నాయి. అవి చాలాబాగా, సక్రమంగా పనిచేస్తున్నాయి. డై రెక్టరేట్

అంతా వారే చూసుకుంటున్నారు. మొన్న సెంట్రలు డిప్యూటీ మంత్రిగారు కూడ చూచి చాల సంతోషించి జయప్రదంగా జరుగుతున్నదని చెప్పినందుకు చాల సంతోషం. వచ్చే సంవత్సరాలలో యింకా కొన్ని పరియాలకు ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలనే సంకల్పం కూడ వున్నది. జనరల్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ సొసైటీలు స్థాపిస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం హైదరాబాదు, విజయవాడ, వరంగల్, కర్నూలు, విశాఖ పట్టణం, — 5 ప్రాంతాలలో మట్టుకే. ఇందులో పాలిటిక్స్‌లేవు, జెజవాడలో సొసైటీ ఫారం చేస్తే అక్కడ వున్న పెద్దలందరికీ ప్రాతినిధ్యం వస్తుంది. కమ్యూనిషు పార్టీ వారుకూడ ఇంటరెస్టు తీసుకుంటే ప్రాతినిధ్యం వుంటుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : షేరు కాపిటల్ కలెక్షను దామాషా ప్రకారం ప్రాతినిధ్యం యిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : షేరు కాపిటల్ యిచ్చినవారెవరు, ఎంత యిచ్చారు, వారి యాన్‌టిసిడెంటుస్ పమిటి, వారు కమ్యూనిస్టులా, కాంగ్రెసు వారా ఇవన్నీ చూడాలంటే యూడు ఏండ్లయినా ఎంక్వయిర్ చేయాలి. ఇది ఇప్పుడు జరిగే పనికాదు. కాని ఆల్‌షేడ్స్ ఆఫ్ ఒపినియన్ చూస్తారు. ఒక వ్యక్తి సంస్థ అనేభావం లేకుండా, ఒక పార్టీ సంస్థ అనేభావం లేకుండా ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకునే స్నేహితులందరికీ ప్రాతినిధ్యం వుంటుంది. జనరల్ కన్సమ్మర్సు స్టోర్సు కూడ కన్సమ్‌పుల్ గా వర్కు చేయాలనేది ప్రభుత్వ సంకల్పం.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : సిటీ జనాభాలో వున్న దామాషాను బట్టి. లేక షేరు కాపిటలును బట్టి లేక అక్కడవున్న కాంపొజిషన్ ఆఫ్ మునిసిపల్ రిస్క్ తెంలేషను బట్టి అయినా తగిన ప్రాతినిధ్యం యిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : మునిసిపల్ పాలిటిక్సు ఇందులోనికి వద్దు. మొత్తంపై హైదరాబాదులో కాని మరే town లో కాని all shades of opinion వచ్చేటట్లు చూసుకోవడంతప్ప దామాషాలు ఇందులో లేవు. విశ్వేశ్వరరావుగారు చెప్పినారు. పి. వి. రమణగారుకూడా చెప్పినారు. విజయవాడలో రిక్సా ఫుల్లర్స్ సొసైటీ రిజిస్టర్ చేయాలని అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే చేయలేదని ఎవరికో భాగ్యవంతులకు చేశారని అన్నారు. భాగ్యవంతులు రిక్సా ఫుల్లర్స్ గా ఉండరు. సభ్యుడుగా ఉండేవాడు రిక్సా ఫుల్లర్ అయివుండాలి. విశ్వేశ్వరరావుగారు, నేను చేరడానికి అవకాశం లేదు ! ఏ సంస్థను రిజిస్టర్ చేసినా తప్పకుండా రిక్సా ఫుల్లర్స్ కే benefit వస్తుంది. నాకు వచ్చిన సమాచారంబట్టి మనవిచేస్తాను. మొదట వారిని మూడువేల రూపాయలు కట్టాలని అడిగారు, రెండు సంవత్సరాలవరకు కట్టిందిలేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : I take objection to that. రెండు సంవత్సరాల వరకు కట్టలేదనడం నిజం కాదు. ఇది Government sponsored scheme. కట్ట మన్నది వెంటనే కట్టారు. మొదటనే మూడువేల రూపాయలు కట్టాలని చెప్పడం జరుగలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నన్ను చెప్పనివ్వండి అని మొదటనే చెప్పాను రెండు సంవత్సరాలవరకు కట్టలేదని అంతలోనికి వేరే association సుమారు రు 9,800 లు share capital వసూలుచేసి, కట్టగా దానిని రిజిస్టర్ చేశారని, తరువాత మొదటివారుకూడా రెండు సంవత్సరాలు మూడువేలు కట్టకపోయినా తరువాత ఆ మూడువేలు కట్టినప్పుడు వారికికూడా రిజిస్టర్ చేయాలని ఉత్తరువులు ఇచ్చారని నావద్ద సమాచారం ఉంటే అట్లా చెబితే ఎట్లా? మూడువేల పేరు ధనం వసూలు చేయాలంటే ఎంతో కొంత వసూలుచేసి; మిగిలినదానికి శ్రద్ధతీసుకోకుండా కొన్నాళ్లు అట్లాగే ఉండి మూడువేలు పూర్తిచేసిన తరువాత దానినికూడా రిజిస్టర్ చేశారు. మొదటివారు మూడువేలు పూర్తిచేసేవరకు మరొక యూనియన్ రావడానికి వీలులేదు అని మరొకరు శ్రద్ధతీసుకొని పదివేలు కట్టినాకూడా వారికి రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వకుండా refuse చేస్తే అది ప్రభుత్వానికి కాని, డిపార్టుమెంటుకు కాని న్యాయం కాదు. వారు అడుగవచ్చు—మేము పదివేలు కట్టాము; మాకు సొసైటీ ఎందుకు రిజిస్టర్ చేయరు, రిజిస్ట్రేషన్ లాగుకొని వాడు బ్రతుకుతున్నాడు. ఇలా ఎందుకు discriminate చేస్తున్నారని అడిగితే సమాధానం చెప్పడం కష్టం. ఇదీ అదీ రెండూ రిజిస్టర్ చేశారు. వారికి benefit జరుగుతుందనే ఆశిస్తున్నాను. విశ్వేశ్వరరావుగారు చురల చెప్పినారు తెలంగాణా పరియోలోకూడా ఆంధ్ర system ప్రకారం surety loans ఇవ్వాలని, ఆ కార్యక్రమం అమలుచేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఈమధ్య సెంట్రల్ బ్యాంకులు conference చేసుకొని తెలంగాణాలో surety loans విషయంలో ఆంధ్ర సిస్టమ్ అమలుచేయాలని తీర్మానం చేశారు హైదరాబాద్ కోఆపరేటివ్ ఎవెన్ బ్యాంకువారు రు 250 లు per member surety loans ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొన్నారు Individual credit limits etc, merger of two banks అయిన తరువాత మిగతా సౌకర్యం కలుగజేయడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. గొల్లనిపల్లె తేబర్ కంట్రాక్టు సొసైటీ గురించి ప్రత్యేకంగా విశ్వేశ్వరరావు నాదృష్టికి తెచ్చారు. ఇదివరకుకూడా unofficial గా నాతో చెప్పారు. నాకు ఉన్న సమాచారం ఏమిటంటే—a group of labourers అక్కడ రిజిస్ట్రేషన్ కు పెట్టుకున్నారు, గన్నవరం పంచాయతీ సమితి అనుకుంటాను. పంచాయతీ సమితి com position కూడా చూచుకోవాలి

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అది కాంగ్రెసువారి చేతులలో లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అదే నేను చెప్పాలనుకుంటూంటే మీరే చెప్పారు. వారు మొదట అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నదానిని forward చేయలేదు. తరువాత మరి కొంతమంది labourers పెట్టుకున్నారు. పంచాయతీ సమితివారు దీనిని రికమెండు చేశారు. మొదట సంఘం పెట్టుకున్నవారిని తరువాత పెట్టుకున్నవారు చేర్చుకోవడానికికూడా ఇష్టపడలేదు. అందుకని అప్లికేషన్ reject చేశారు. తరువాత మరొక పిటిషన్ డిపార్టుమెంటుకు వచ్చింది. ఇది అంతా auction చేయబోతున్నారు, auction జరిగితే quarry labourers కు నష్టం అవుతుంది. సొసైటీ రిజిస్టర్ కాకపోతే ప్రైవేట్ ఇన్ డివిడ్యుయల్స్, కంట్రాక్టర్లు చేపలలోనికి పోతుంది. వెంటనే రిజిస్టర్ చేయవలసిందని పెట్టుకుంటే దానినికూడా రిజిస్టర్ చేసినారుట, చేసినారనుకోండి. ఏ labourer అయినా, మొదట పెట్టుకున్నవాడైనా, రెండవవాడైనా, మూడవవాడైనా, labourer అయి quarry లో పనిచేసుకునే వాడెవడైనా membership కావాలంటే తప్పకుండా he is entitled to membership. He cannot be refused, Sir, I am saying this after taking information. ఎంతమందైనా లక్షణంగా అందులో చేరవచ్చును. ఏదైనా benefit వస్తే మేముందరమూ సంఘోషిస్తాము. జనగాను వీవర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ గురించి చెప్పారు క్రొత్తగా వచ్చిన సభ్యులు రాఖువులుగారు. అది ఏ affiliation లో వుందో నాకు తెలియదు కాని వారు సూపర్ సీడ్ కేయడానికి పిలువలేదని చెప్పారు కాని నా information ఏమిటంటే serious irregularities చేయడమే కాకుండా housing scheme ను sabotage చేశారని నాలుగు లక్షల రూపాయలు ఖరీదయే housing colony—weaving implements, accessories ఉన్నది — అక్కడనుంచి work లేక వెళ్ళిపోయారని serious allegations ఉండడంవల్ల దానిని సూపర్ సీడ్ చేశారనిచెప్పే సమాచారం నావద్ద ఉంది. ఇంకా అనేకమైన చిన్న స్థానికవిషయాలు అనుగురించి చాలామంది చెప్పినారు. రామచంద్రరావుగారు జహీరాబాదు గురించి ఇతర విషయాలు చెప్పారు. ఎన్నో సంస్థలతో కూడిన విషయమైనపుడు అక్కడక్కడ ఏమైనా లోపాలుఉంటే సర్దుకోవాలి. గౌరవసభ్యులు తమ పరియాలలో ఉండే సంస్థలను జాగ్రత్తగా చూస్తూ rectify చేయడానికి తగు శ్రద్ధ తీసుకుంటే ఇంకా develop చేసుకోవానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. పోతరాజు : సత్యమేవ జయతే అనే అక్షరాలు ధగధగ మండుతున్నాయి. పరిశ్రమగారు చెప్పినవిషయాలుమాత్రం సత్కారానికి దూరంగా ఉన్నాయని చెప్పవలసినవస్తున్నది. మొదట కేంద్రప్రభుత్వం sponsor చేసినపుడు విజయవాడ పట్టణంలో రిక్వా ఫుల్లర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ organise చేయడం అవసరమని రిజిస్ట్రారుగారు, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారు వత్తిడిచేశారు. వారు మమ్ములను కబురుచేసి పిలిపించారు.

చారు. అక్కడ ఒకేఒక రిక్వైర్మెంట్ ప్రేమ యూనియన్ ఉంది. నేను దానికి Chief promoter ను. వెంటనే ఆలస్యం లేకుండా రు 2,800 లు వసూలుచేసి preliminaries పూర్తిచేసి సంవదం జరిగింది. రెండు వందల రూపాయలు తక్కువగా ఉన్నదనే కారణంచేత సెలెక్షన్ కమిటీతో పదివేల రూపాయలు డిపాజిట్ చేసిన కారణంచేత దానిని రిజిస్టర్ చేశారంటే ఈ రెండు సంవత్సరాల కాలంలో అనేక reminders వ్రాశాముకదా, పై డిపార్టుమెంటునుంచి మూడువేలు పూర్తిగా కట్టలేదని రెండు వందలు తక్కువ కట్టారని అది కడితే వెంటనే రిజిస్ట్రేషన్ అవుతుందని ఏమైనా చెప్పారా? ఎలాంటి సమాధానం మాకు ఎప్పుడూ రాలేదు. ఆరు మాసాలక్రితం మంత్రిగారిని interview చేశాముకదా. సెలెక్షన్ కమిటీతో ఈ సమస్య వచ్చింది. మూడు వేలకు రెండు వందలు తక్కువ అని అది కట్టాలని మాద్యష్టికి తెచ్చారా అంటే అలాగా తేలేదు. ఎవరైతే రిక్వైర్మెంట్ పూర్తి చేస్తారో వారే సొసైటీలను organize చేయాలనేది ప్రధానలక్ష్యంగా పెట్టుకున్నప్పుడు వారిని ignore చేయడం ఏమిటి, ఈ లెక్సికన్ కారణం మీద్యష్టికి తీసుకురావడం ఏమిటి, ఇది అంతా మంత్రిగారు పరిశీలించారా, లేక తెలిసే అలాగ చెబుతున్నారని అనుకోవాలా? మేము sponsor చేసినతరువాత కొన్ని సొసైటీలను register చేయడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది?

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : లోపాలు జరిగినమాట వాస్తవమే. వాటిని సర్దుకోవాలన్నట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. సర్దుకోవడం అంటే లోపాలతో adjust అయిపోవడం అవుతుంది, సవరిస్తామని చెప్పాలి; అందుకు ప్రయత్నం చేయాలి. సర్దుకోవాలని ప్రతిపాది అంటూనే ఉంటారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో Package Scheme ఉన్నది. దానితరపున రైతులకు మిశ్రమ ఎరువులను సప్లయ్ చేస్తున్నాము. ఆ విషయం విశ్వేశ్వరరావుగారు ప్రభుత్వద్యష్టికి తెచ్చారు. జిల్లా కోఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ వారు బస్తాకు 8 రూపాయలు మొదలు 8 రూపాయలు మార్జిను తీసుకుంటున్నారు. Inferior మందులు కలుపుతారు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులు వచ్చినవి. ఎక్కువ మార్జిను తీసుకోకుండా సక్రమంగా ఎరువులు యిచ్చేటట్లు మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, నేను గొల్లపల్లి గురించి తారీఖులతో సహా చెప్పాను. తారీఖులను డిపార్టుమెంటువారు మరచిపోయారేమో తెలియదు. తారీఖులు చూస్తే తెలుస్తుంది. వాతో చెప్పినది ఏమిటో తెలియదని ఏమిటో మంత్రి

గారికి తెలుసును. చెప్పేది ఒకటి, చేసేది ఒకటూ అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇదే సందర్భములో వారి దృష్టికి కొన్ని సొసైటీల విషయం తీసుకువచ్చాను. చాల సొసైటీలను re-vitalization చేయడానికి డిపార్టుమెంటువారు పూనుకొనడంలేదు. జ్ఞాకు తెవెలులో C. S. R. చేసే పనిని follow up చేయాలి. అది వట్టి దండుగని చెబుతూనే ఉన్నాను. దాని విషయం చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. రాఘవులు : అధ్యక్షా, జనగాంలో కాలనీ కట్టించారు. అది కాంగ్రెసువారి మేనేజింగు కమిటీ ఉన్నప్పుడు కట్టడం జరిగినది. అది కూలిపోయినది. దానియొక్క ఫోటోలు అసెంబ్లీలో చూపించాను. ఎవరూ ఉండే పరిస్థితిలేక వెళ్ళి పోయారు. గుత్తదారు కాంగ్రెసు శైక్రటరీ. వారు కట్టించిన ఇంట్లు కూలినవి. కూలిపోయిన ఇంట్లలో ఏ శ్రామికుడు చావడానికి రారు. నాలుగు లక్షలు వృధా అయినది, ఆ డబ్బు ఎవరినుండి రికవరు చేస్తారని అడిగాను. ఇంజనీరువైన, గుత్తదారువైన చర్య తీసుకోలేదని చెప్పడమే కాని నాలుగు లక్షలు వృధాగా పోవాలనికాదు. దాని గురించి అడిగినందుకు సంఘాన్ని సూపర్ సీడు చేయడం జరిగింది. జరిగిన గోటాలా అంతా కాంగ్రెసువారు ఉన్నప్పుడే జరిగినది. కమ్యూనిస్టువారు ఉండగా కాదు. సూపర్ సీడు చేయడం న్యాయంకాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా, కోఆపరేషన్ చట్టం చూస్తే గవర్నమెంటుకి ఏమీ సంబంధంలేదు. చట్టప్రకారం రిజిస్టరు చేయాలన్నా, సూపర్ సీడు చేసినా, ఏ కార్యక్రమం చేసుకున్నప్పటికీ Registrar of Co-operative Societies చేస్తారు తప్ప ప్రభుత్వం జోక్యం వుచ్చుకోదు. ప్రభుత్వం వుచ్చుకోకూడదు. అది న్యాయంగా ఉంటుంది. జనగాం విషయం చెప్పారు. కావాలంటే పైలు తెప్పించి చూస్తాను. కేవలం ఏదో ఒక కమ్యూనిస్టు వచ్చినంతమాత్రాన చేశారంటే ఒప్పుకోను. Prima facie it is unbelievable. అనేకమయిన సొసైటీలు ఏ పార్టీల చేతులలో ఉన్నాయో ఎవరూ చెప్పడానికి అవకాశంలేదు. వారు ఆ పార్టీలో ఎంతకాలం ఉంటారో ఉండరో తెలియదు. పార్టీదృష్టి అనికాదు. After all పంచాయతీ బోర్డులలో, సహకార సంస్థలలో large number of people తో ప్రజా ఉద్యమంతో సంబంధించి ఉంటుంది కాబట్టి చిన్న చిన్న defects ఉంటే ఎవరూ action తీసుకోరు. Ordinary defects గురించి, ordinary irregularities గురించి పెద్ద serious notice ప్రభుత్వము తీసుకోలేదు. శ్రీ విశ్వేశ్వరరావుగారు చెప్పిన మాట నిజమే. గొల్లనపల్లి విషయం ఇదివరకే మనవిచేశాను. నాతో చెప్పారు, పెట్టినదానిని రిజిస్టరు చేయలేదు. తరువాత ఇంకొకటి దరఖాస్తు పెడితే రిజిస్టరు చేశారన్నారు. ఎందుకు రిజిస్టరు చేశారో తెలియలేదు. వెళ్ళి Registrar of

Co-operative Societiesను Concerned Joint Registrar ను కనుక్కోండి. వివరాలు తీసుకోండి. రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అవకాశంగాని, అధికారంగాని ఉంటే రెక్టిఫై చేస్తాను తప్ప మామూలు రిజిస్ట్రేషనులో interfere కానవి మనవి చేశాను. శ్రీ పోతరాజుగారు చెప్పిన రిక్షా పుల్లర్లు విషయంలో వారి సొసైటీని కూడా రిజిస్టరు చేశారని మనవిచేశాను. నాలుగు నెలలక్రితం పెట్టినది రిజిస్టరు కాలేదంటే ఏమి defect ఉందో కనుక్కోవాలన్నాను. ఎందుకంటే ఇటువంటి రిజిస్ట్రేషను ఫైలుగాని ఏమీగాని గవర్నమెంటుదగ్గరకు రావు. ఏమీ జరుగుతూ ఉంటుందో తెలియదు. Registrar of Co-operative Societies చూస్తూ ఉంటారు. ఏదయినా defect ఉంటే రెక్టిఫై చేసుకుందామని మనవిచేశాను. ఇప్పుడు వాకు వచ్చిన భోగట్టా ఇది : అనుకున్న పేరు కేపిటలు రాలేదు అని ఆలస్యం అయినది. ఎవరు ఎప్పుడు చేసినప్పటికీ దానిని పక్షపాతముగా చూడాలనే అవసరం ప్రభుత్వానికి ఏమీలేదు. The intention is to help the rickshaw pullers. రెండుసొసైటీలున్నందువల్ల ప్రమాదం ఏమీలేదు. దానిగురించి scare కావలసినపనిలేదు. వారిని పనిచేసుకోనియండి. వచ్చిన ఇబ్బంది ఏమీలేదు. ప్రభుత్వసహాయం ఎంతవరకు చేయగలుగుతుందో సాధ్యమైనంతవరకు దామాషా ప్రకారం ఉన్నంతదానిలో రెండు సొసైటీలకు సహాయం చేస్తాము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : జనగాం సొసైటీని ఏకారణంచేత సూపర్ సిడు చేశారని అడిగితే చెప్పలేదు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆధిపత్యంలో ఉన్నదని చేశారంటే అది కాదంటే సరిపోదు. వివరాలు చెప్పాలి. It is a major issue. ఏడు రోజులలో నోటీసు ఇచ్చి సూపర్ సిడ్ చేశారు.

Mr. Speaker; The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

Having failed to provide ways and means to collect the dues of the Co-operative Societies to various sections.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker. The question is

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To express disagreement with the Government on the discriminating loan policy followed by the district Co-operative Central Banks in sanctioning loans to the societies and also their failure to provide credit facilities to the primary Co-operative societies.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To express disagreement with the Government for their policy of rejecting the organisation proposals of credit Co-operative societies without assigning any reasons and thus blocking the progress of organising new multi-purpose Co-operative Societies in the Districts.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To urge on Government to upgrade the Nellore Co-operative Central Bank immediately, as much inconvenience is being felt by the public for the same.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, కోవూరు తాలూకా, పాటూరు గ్రామ చేనేత సహకార సంఘ పాలక వర్గమువారు అనేకమంది చేనేతకార్మికులను సొసైటీలో చేర్చుకొనక నానా యిబ్బందులూ పెట్టుచుండగా, సదరు విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తేబడినప్పటికినీ ప్రభుత్వం సంవత్సరాల పర్యంతం జాప్యం చేస్తూ చేనేత కార్మికులకు జీవన సౌకర్యము కలిగించని ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To express disagreement with the Government on the failure of the district Co-operative Central Banks to provide Credit facilities to (1) Field labour Co-operative Societies (2) labour Contract societies (3) Fisherman Co-operative Societies and Multipurpose Co-operative Credit societies in the districts.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To urge on Government to provide credit facilities immediately to the Harijan Collective farming Co-operative Society, Suryapalli village Nellore taluk and the district.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

చిత్తూరుజిల్లా, కాళహస్తి తాలూకా, కాళహస్తి భూమి శనఖా బ్యాంకుకు 1962 సం. మార్చి నెలలో దాదాపు 30 వేల రూపాయలు, షేరు ధనమును, మూడు వేలమంది సభ్యులనుండి వసూలు చేసి పదమూడు వందల మంది సభ్యులను మాత్రం చేర్చుకొని మిగిలిన పదిపేడు వందల మంది సభ్యులను ఆ బ్యాంకులో చేర్చుకొనక, వారివద్ద వసూలు చేసిన షేరు ధనమును వారికి వాపసు యివ్వక ప్రభుత్వమునకు యీ విషయమై సంప్రతింపులు మహజర్లు పంపుకున్నా ఏ చర్య గైకొనని ప్రభుత్వ వైఖరిని విమర్శించుటకు, వెంటనే అందరి సభ్యులు చేర్చుకొనుటకున్నా.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker: The question is.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

For failing to allot funds to the Parchur House building Co-operative Society Parchur, Guntur District.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 11 measuring 252 of Devunikhandriage Village to the F.L.C. Society Vatambedu village, Sulerpet Taluk Nellore, after evicting the Madras Milk Supply Union.

The cut motion was negatived

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

సహకార సంఘాలలో రైతులకు అవసరము మేరకు ఋణాలు యివ్వని కారణమున.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

రూరల్ కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ స్కీముక్రింద కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు రిజిస్ట్రేషను ఆవు చేసిన కారణమున.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

విశాఖపట్టణం జిల్లా, అనకాపల్లి తాలుకా మునగపాక సహకార పరపతి సంఘము సర్వీసు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీగా మార్చబడినది. మోడలు సొసైటీగా ఎన్నుకోబడినది. వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తిగా గల పల్లపు గ్రామ చెరుకు అధి

కంగా ఉత్పత్తి చేయబడు చున్నది. వెదురు బండి పట్టాలు చెరుకు పెనములకు యినుప రేకులు, వ్యవసాయ పనిముట్లు, రసాయనికపురైరువులు ప్రజలకు సరఫరా చేయుటకు సొసైటీ కోరినా ప్రభుత్వం ఎలాంటి అవకాశము కలుగజేయలేదు దున్నుట, నూర్పుట, నీరు తోడుటకు ఉపయోగపడే ట్రాక్టరు కొనటాని సొసైటీ లోనుకాని, అనుమతి యివ్వడ లేదు. సర్వీసు కో-ఆపరేటివ్ గా మార్చిన తరువాత సర్వీసు చేయుటకు సొసైటీకి అవకాశము కలుగ జేయని కారణమును.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

త్యాగదు మార్బి గేజ్ బ్యాంకులలో, ఆప్సుల తీర్మానము నిమిత్తం యిచ్చే ఋణాలు ఆపు చేసిన కారణమున.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

సహకార వినిమయదారుల సంస్థల ద్వారా సరుకులను తక్కువ ధరకు అందించే ఏర్పాట్లు అతి నికృష్టంగా జీవిస్తున్న గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలకు చేయు ఆలోచనగాని ఏర్పాట్లుగాని లేనందుకు విచారము తెలుపుటకు.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

For the failure of the Co-operative Department in providing loans to the Kothagudem Collieries Co-opera-

tive Society, sanctioned by the Coal mines Welfare Fund Organisation, Dhanbad.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker. The question is.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

తణుకు తాలూకా అత్తిలి బ్లాకు పంచాయితీ సమితిలోనున్న కత్తవపాడు గ్రామ కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీ అధ్యక్షులు 30 వేలు అవహరించి అదృశ్యమైనా ఇంత వరకు అతనిపై చర్య తీసికోనందులకు

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation (b) Superintence by Rs. 100.

To bring home to the Government the failure of the departmental officials to check and supervise the working of the various societies at Narayankhed taluk proper of district Medak and most of them in Zahirabad taluk majority of which are quite defunct and almost extinct and have utilized huge amounts.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

Failure of the Government in introducing Co-operative farming Schemes.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is : To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To impress upon the Government to grant to land Forest Banjar formerly cultivated into Kamapalli Reserve Forest of Sattanapalli Range to the same poor Harijans and Scheduled Tribes who formed into the Bodan Cooperative farming society Bodan, Sattanapalli taluk.

To reduce the allotment of Rs. 1,76,02,000 for Co-operation by Rs. 100.

To criticise the Government for the partisan attitude to arbitrarily supervision the Cooperation or appoint committees as being done for to Sattanapalli Land Mortgage Bank.

The cut motions were negatived

Mr. Speaker : The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,76,02,000 under Demand No. XXIII-Co-operation”.

The motion was adopted and the Grant made.

Demand No. VIII—State Legislature Rs. 26,26,000/—

*Demand No. IX— Heads of State, Ministers and
Head quarters Staff Rs. 2,08,48,000—/*

Sri N. Sanjiva Reddy : Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 26,26,000 under Demand No. VIII – State Legislature.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,08,48,000 under Demand No. IX – Heads of State, Ministers and Head-quarters Staff.”

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri S. Vemayya : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100

To urge on government to make the State Legislature Department as a seperate and independent unit.

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100

To urge on the Government to evict the Members of Legislature Assembly who own houses in Hyderabad and Secunderabad city and who are allotted Government quarters in Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100

To urge on Government to provide accommodations to M. L. As. by providing permanent quarters in the city of Hyderabad.

Mr. Speaker : Cut motions moved

Sri Vanka Satyanarayana : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100

To discuss the failure of the Government to form the seperation of legislature from the Secretariat and giving Power to the legislature Secretariat.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri V. Vishweshwara Rao : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature by Rs. 100

Legislature Secretariat ను separate చేయనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature by Rs. 100

Assembly Proceedings ను upto-date గా తీసుకొని రాజకీయాలను దులకు

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature by Rs. 100

Legislature Library ని strengthen చేయుటకు పూనుకొననందుకు

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri A. Sarveshwara Rao : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100

వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రకటించే సమాచార పత్రికల్లో ఒక్కొక్క రాష్ట్రాన్నించి ఒక్కొక్క ప్రధాన పత్రికపై నా తెప్పించ నందుకూ, వెలవెల బోయే వాళిరకం తెటర్ పేపర్లు, ఎన్వైల్డ్ పేపర్ కాసన సభ్యులకు యిస్తూ వున్నందుకు, పరమ అసహ్యంగా వుండే "ఐడెంటిటీ" కార్డు కాసన సభ్యులకు అందజేసి నందుకూ.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100.

To criticise the Government not separation to State Legislature to Government sanction and make a separate Secretariat under article 187.

To reduce the allotment of Rs. 26,26,000 for State Legislature, by Rs. 100.

To criticise the Government for not implementing the recommendations of the Public Accounts Committee, Estimates Committee and Assurances Committees expeditiously.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Demand No. IX – Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff Rs. 2,08,48,000.

Sri Bh. Nagabushan Rao : I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Head Quarters Staff by Rs. 100.

To point out the growing corrupt practices in the administration of the state and the need for giving up the whole administrative machinery to suit the best interest of common man.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri S. Vemayya : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff. by Rs. 100.

To express disagreement for the failure of the Government to cut heavy expenditure in the State in respect of Ministers, Heads of the State, and Government.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers, and Headquarters Staff by Rs. 100.

For the failure of the Government to curb the practices of corruption, favouritism, nepotism, communalism that is prevalent in the administration.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

For the failure of the Cabinet to reduce their salaries to the tune of Rs. 500-00 P. M.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

To discuss the policy of the Government in Retrenching the personnel in lower cadres and increasing of much heavy supervisory staff in the name of economy and efficiency the result of which is nothing.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

For the failure of the Government to dispense with the maintenance of the confidential files of Government servants, which was invented and imposed by the Foreigners, and urge on Government to introduce open files in the place of the confidential files.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

For the failure of the Government to establish the Co-operation and Coordination among all the Departments in all day-to-day administration.

1267.

To reduce the allotment of Rs.2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

To urge on Government to frame liberal Rules regarding the relief measures to be given to the victims of Fire accidents in the State.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To urge on Government to take up the drainage Scheme of Vellore Municipality at once.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100/-

For failure of the Government to conduct Andhra Pradesh Public Service Commission exclusively to the Scheduled castes, in pursuence of its own publication last year.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government in appointing the newly Selected Service Commission candidates in the name of varification of anticedents of candidates.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

1271.

Sri S. Singiah : I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

For not giving up the proposal to construct new Secretariat buildings at Begumpet.

Mr. Speaker : Cut motion moved.

Sri P. Parvatha Reddy : I beg to move.

To reduce the allotment of 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

అత్యయిక పరిస్థితుల్లో మంత్రిమండలి సభ్యులను తగ్గించి ఆర్థిక పొదుపు చేయక పోవటం గురించి చర్చించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

రెవెన్యూబోర్డు ఎక్జివేయటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri S. Vamayya. I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

To impress upon the Government to refix the places of Scheduled castes in the Cycle of reservation of posts in the services so as to the advantage of Scheduled castes.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff. by Rs. 100.

ప్రతిపక్ష నాయకులు మందరయ్య, నాగిరెడ్డి, శాసనయ్య మొదలయిన కమ్యూనిస్టు శాసన సభ్యుల్ని, పార్లమెంటు సభ్యులు మాకివేలి బసవపున్నయ్య, కొల్లా వెంకయ్య, యల్లమందా రెడ్డి యింకా తదితర కమ్యూనిస్టు పార్టీ నేతలు, వ్యవసాయ కార్మిక నాయకుల్ని కైక్కులో అవ్యాయంగ నిర్బంధించిన ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Head quaters Staff by Rs. 100.

తైళ్ళలో నిర్బంధించ బడిన కమ్యూనిస్టు డిటెన్యూల కుటుంబాలకు జీవ నాధారానికి అవసరమైన అలవెన్సులు యివ్వడానికి సుముఖత కనవరచని ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

రాజమండ్రి, హైదరాబాదు తైళ్ళలో నిర్బంధించిన కమ్యూనిస్టు డిటెన్యూలను చూడడానికి శాసన సభ్యులను, పార్లమెంటు సభ్యులను ఇంటర్వ్యూస్ నిరాకరించిన ప్రభుత్వ విధానాలు విమర్శించుటకు.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri Pillalamarri Venkateshwarlu: I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2, 08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

To discuss the allotment of cars to Government servants.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To discuss the failure of the Government to take steps to run the administration in Regional Language at all levels.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To discuss the failure of the Government to release the Communist Detenues despite the changed situation in the Country.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State Ministers and Headquarters staff by Rs. 100.

Failure of the Government to pay family allowances to prisoners who were detained under Defence of India Rules.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff, by Rs. 100.

To discuss the failure of the Government to take the Communist Party representatives into the defence Committees and even removing them from village volunteer Corps.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff.

To disapprove the policy of detaining Communist Party leaders under Defence of India rules and urge upon the Government for their release.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To discuss the failure of the Government to make Telugu the Official Language in the State.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri N.Srinivasa Reddy: I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

దేశములోని రక్షణ బలాలకు సరిపోవునంత ఆహార ధాన్యాలు పండించుటకు గాను, రైతులకు వ్యవసాయ సంబంధ సాధన సదుపాయాలు సక్రమంగా సకాలములో అందించ నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

దేశానికి కల్గిన విపత్కర పరిస్థితిని తొలగించుటకుగాను, రక్షణ అవసరాలు రక్షణ బలాలను పెంచుటకుగాను డబ్బు సమకూర్చుటలో రాజ భరణాలు, మరియు జమించారులకు యిచ్చే నష్ట పరిహారమును వాయిదా వేయుటకు ప్రభుత్వము మొహమాట పడుచున్న దానిని చర్చించుటకుగాను,

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri Vanka. Satyanarayana: I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

కేంద్ర ప్రభుత్వం బంగారపు కంట్రోలు నిబంధన మూలంగా వేలకొలది స్వర్ణకారులు నిరుద్యోగమునకు గురియైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొని వారికి ప్రత్యామ్నాయ వృత్తి చూపుటలో ప్రభుత్వం విఫలమైన పరిస్థితిని చర్చించుటకు.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri D. Seetharamaiah : I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

To censor the attitude of the Director of Municipal Administration and his deputies in putting in cold storage the various complaints on the Public against the Madanapalli Municipal Administration and to urge the Govern-

ment to take immediate measures for redressing the same.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri V. Visweshwara Rao: I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100.

పంచాయతీ అడిటులు సకాలంలోను ప్రతి సంవత్సరం నిర్వహించుటలో విఫల మగుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

నేటి అత్యవసర పరిస్థితులలో గవర్నరు వారి సిబ్బంది ఖర్చులను తగ్గించక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

మంత్రిలు తమ జీత భత్యములను తగ్గించు కొనుటకు పూనుకోవందున.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

ప్రజలను పొదుపు చేయమని ఉపన్యాసాలు, మంత్రిలు ఆడంబరాలు, పర్యటనలు అరికట్టక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

పెద్ద ఉద్యోగస్తుల కీతాల తగ్గింపుకు తగిన చర్యలు తీసుకోక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

Public Service Commission పరీక్షలలో అభ్యర్థుల మార్కులను తెల్పక పోవుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

ప్రజల కిచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారం క్లీన్ పరిపాలనను నెలకొల్పుటను తగిన కృషి గావించక పోవుటను గురించి:

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

రెవెన్యూ బోర్డు రద్దును గురించి యింత వరకు నిర్ణయం తీసుకోకుండా కాలయాపన చేయుటను గురించి.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri A. Sarveshwara Rao: I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff by Rs. 100.

మంత్రుల ఉన్నతాధికార సంచార ప్రవాహంలో స్థానిక ఆఫీసులలో జరుగ వలసిన పనులు కొట్టకపోతూ వున్నందు వల్లనూ, రెడ్ టేపిజమ్ తగ్గనందు వల్లనూ, మద్యపాన నిషేధ చట్టాన్ని అమలు చేయవలసిన పనిని విద్యా శాఖకు బదిలీ చేయ నందుకు.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishniah : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To criticise the Government for not conducting the elections of the Guntur Municipality.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To criticise the Government for not appointing a Telugu known Director of Information and Public Relation suggested by Sri Nanda Committee, (2) and for giving the advertisements not considering the circulation of papers, while widely published papers not given advertisements.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To criticise the Government for allowing the promotion and cadre into other persons in the Directorate of Treasuries and accounts while exclusively it might go to the persons working in the department only.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To impress upon the Government to abolish the post of additional secretaries under secretaries and reorganise the whole Secretariat to achieve austerity and economy in view of the Emergency and hard finances.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To abolish the Revenue Board as an economy drive into Emergency and to avoid amusement, abusing the

power of the Members of the Revenue Board for their personal gain at the cost of lot of ordinary innocent people.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To impress upon the Government to reorganise the Civil Supply Department so as to cope up with food procurment and avoid waste and delay as being done previously which was mis-managed and caused a loss of three crores rupees.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To criticise the Government for not implementing the recommendations of the Unninathan Committee report by merging the Secretariat with Directorate.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To impress upon the Government to direct all the officers to send their tour programme by book post attesting Rs. 0.8 np only instead of sending them by closed envelope express delivery late fee paid, which will save above 10 to 15 lakhs for the year to the State Exchequer.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To impress upon the Government to allow only Rs. 500 per month to the Ministers as an austerity and economy drive.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To impress the Government to cut short Travelling allowances in the emergency which help economy also.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To criticise the Government to increase the special allowances of Rs. 250 to the officers who are drawing more than Rs. 600 per month which cutting ten percent. Non to lower ranks.

To reduce the allotment of Rs. 2,08,48,000 for Heads of State, Ministers and Headquarters Staff, by Rs. 100.

To criticise the Government in appointing Financial Advisers to every department which have become duplication and overburden of finances and as to purpose for which they were appointed is not served.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు (ఎల్లందు): అధ్యక్షా, State Legislature, Heads of State డిమాండ్సును ప్రవేశపెట్టారు. వాటికి సంబంధించిన *note ఇచ్చారనుకోండి. దానికి సంబంధించి చర్చించబోయేదానికిముందు మన అందరిని ఏదుర్కొంటున్న సమస్య, shock ను కల్గించిన సమస్య. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ House లో చెప్పిన విషయము నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు Press Conference పిలిచి వారికి చెప్పిన విషయము. కేంద్ర నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తిమంత్రి హాఫీజ్ మహమ్మదు ఇబ్రహీం కృష్ణా, గోదావరి నీటి పంపకానికి సంబంధించి, గుల్తాబీ కమీషను చేసిన రిపోర్టును దృష్టిలో పెట్టుకొని పార్లమెంటుకు ఒక ప్లేటుమెంటును submit చేయడము, తద్వారా కృష్ణా గోదావరి నీటికి సంబంధించిన రాష్ట్రాలకు

unilateral గా తమ ఇష్టమువచ్చిన పద్ధతిగా కొంత పోర్షను నీటిని పంచడము జరిగినది. తెలిఫోనులో మన ముఖ్యమంత్రిగారికి information రాగానే వారు ఆనాడే మనకు తెలియచేశారనుకొండి. ఆనాడు వారు inform చేసిన ధోరణిచూస్తే వీరి అంగీకారముతోనే పార్లమెంటులో టేబిల్ పైన పెట్టబడినదనే అనుమానము కలుగుతున్నది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది ఏమంటే స్టేట్స్మెంట్ అభిప్రాయం తీసుకొన్నతరువాత కేంద్రము ఈ తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ తీర్పుకు కట్టుబడి ఉండాలని అన్నారు. ఫలానా స్టేటుమెంటు టేబిల్ పైన పెట్టబోతున్నారని అని స్టేటు గవర్నమెంటుకు స్పష్టముగా తెలుసుననేది ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటు వల్ల అర్థమవుతున్నది. “ఈ నీటి పంపకమునకు సంబంధించి 1951 అగ్రిమెంటు ఏమాత్రము మార్చడానికి వీలులేదు, దానికి కట్టుబడి వుండాలి. దీనిని ఎవ్వరూ మార్చడానికి వీలులేదు” అని ఈ శాసనసభ తీర్మానము pass చేసినది. కాని ఈ సభకు ఆ information ఏమాత్రము ఇవ్వకుండానే హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీమ్ టేబిల్ పైన పెట్టిన స్టేటుమెంటుకు ముందుగానే okay చెప్పడము ఎంతవరకు భావ్యమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. వారు ఈ నీటిని ఎందుకు ఈ రకముగా పంపకము చేయవలసినవచ్చినది. 86% dependability పైన ఆధారపడి యిచ్చిన 983 T. M. C. water ని 800 t. m. c. కి ఎందుకు తగ్గించవలసి వచ్చింది? అట్లాగే మహారాష్ట్రకు, మైసూరుకు 75% dependability మీద ఆధారపడి కొంత పెంచడానికి ఎందుకు ప్రయత్నము చేశారు అనేదానిని వివరించడానికి వారు ప్రయత్నము చేశారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇస్తూ 86% dependability మీద ఆధారపడి ఈ పంపకము జరిగింది అన్నట్లుగా అవగాహన 86% కి 75% కి మధ్య వున్న 11% తేడాలో కొన్ని ప్రాజెక్టులు మునిగిపోయే ప్రమాదము ఉందనేది అర్థము చేసుకోవాలి. మహారాష్ట్రకు, మైసూరుకు పెంచారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కి తగ్గించారు. అది 75% dependability మీద ఆధారపడి తగ్గించారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు చాల సంతోషపడ్డారు. సంతోషపడడమేకాదు, నిన్న హడావుడిగా పత్రికా విలేఖరులను పిలిచి “నా కోరిక ఫలించినది” అని అన్నారు. వారి కోరిక ఇదేనా? నాగార్జునసాగర్, శ్రీకైలం, పోచంపాడు ప్రాజెక్టుల విషయములో ఆటంకము లేకుండా ముందుకుపోయే పూర్తి అవకాశము లభించినది అని అన్నారు. “నాగార్జునసాగర్ రెండవదశ వస్తుందనే విశ్వాసము నాకు వుంది. తప్పకుండా వచ్చితిరుతుంది” అనే ఆశను వ్యక్తపరిచారు. ఇవి పేపర్సులో వచ్చిన విషయాలు. హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీమ్ గారు చెప్పినది ఏమి? మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది ఏమి అనేది పరిశీలించవలసిన అవసరము వుంది. శ్రీకైలం, పోచంపాడు ప్రాజెక్టులకు అడ్డములేదు: పూర్తిగా ముందుకుపోయే అవకాశము లభించినది అనే భ్రమ

ముఖ్యమంత్రిగారి ప్లేటుమెంటువల్ల ప్రజలలో ఏర్పడే ప్రమాదమువుంది. శ్రీకైలం, పోచంపాడు, నాగార్జునసాగర్ మొదటి ఫేజ్ (phase) పూర్తి చేసుకోవడానికి, ప్లానింగు కమీషను, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు okay అన్నది అనే అభిప్రాయము వారి ప్లేటుమెంటు చెబుతున్నది. కాని హాఫీజ్ మహమ్మద్ ఇబ్రహీమ్ గారి ప్లేటు మెంటునుబట్టిచూస్తే ఈ పై ప్రాజెక్టుల విషయములో పిరు అనుకొన్నంత సులభ మయిన పద్ధతులలో లేదని చెప్పకతప్పదు. ఏమైనసరే ప్రాజెక్టులు ఏవయితే అమలులో వున్నవో, భవిష్యత్తులో అమలులోకి రాబోయివున్నవో అవన్నీ ప్లానింగు కమీషను యొక్క, C.W.P.C. యొక్క technical sanction బొందవలసిన అవసరము వుంటుంది. అది normal course లో వచ్చేదే అని అన్నారు. C.W.P.C. permission మైసూరుకు సులభముగా దొరకవచ్చు. మహారాష్ట్రకు సులభముగా దొరకవచ్చు. ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయము వచ్చేసరికి అది బ్రహ్మచర్యమునీ అడుగడుగున కన్పిస్తున్నదే, పరిశ్రమల విషయములోగాని, ఇతర సందర్భాలలోగాని మనయందు శీతకన్ను వేసినది. అనుకూలమయిన పద్ధతులలో proceed అవుతారని అనుకోవలసిన అవసరములేదు. శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు విషయములో ముందుకు పోవచ్చునని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. కాని వారి wording ఇలా వుంది:-
“The Srisailem Hydro-electric Project modified on the basis of the flow required for the sanction of Nagarjunasagar Project.....”
అంటే modified basis అన్నారన్నమాట. దీనినికూడ ఇదివరకువున్న పద్ధతులలో కాకుండా మరల మార్చవలసివుంటుంది. C.W.P.C. కి పంపి వారి permission తీసుకోవలసి వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నరసింహారావుగారూ, మనముందున్న Demands, State Legislature, Heads of State, Ministers and Head-Quarters staff. మీరు మాట్లాడేది చాల important issue.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : Heads of State ముఖ్యమంత్రిగారి demand కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కృష్ణా, గోదావరి తగాదాకి సంబంధించినదానిలోకి పోవున్నారు. I do not object to your speaking. I am bringing it to your notice. Business Advisory Committee లో ఒక విషయము decide చేసుకొన్నాము. 30th evening, అవసరమయితే 31st morning కూడా ఈ విషయము

యముపైన చర్చ చేయదలచుకొన్నాము. అప్పుడు ఈ విషయముపైన మాట్లాడదలచుకొన్నవారు మాట్లాడితే బాగుంటుంది. I leave it to your discretion.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : గుల్టాతీ కమీషను వ్యవహారముపైన లోతుగా చర్చించడములేదు కాని దానిపైన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించిన ఆభిప్రాయాన్ని ముట్టుకోకుండా వదిలిపెడితే అంత మర్యాదగా వుండదనే ఉద్దేశముతో దానినిగురించి మాత్రమే చెప్పదలచుకొన్నాను.

నాగార్జునసాగర్ సెకండ్ ఫేజ్ మనం నిర్మించుకోవచ్చునన్నారు. సెకండ్ ఫేజ్ కు వారు పెట్టిన షరతులు రెండు టన్నెల్స్.....

Mr. Speaker : You are going into details. ఆ రోజు డిస్కస్ చేయవచ్చు. కావలసినంత టైమ్ వుంటుంది.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : డిటైల్స్ క్లుప్తంగా చెప్పకుండా మాట్లాడటం సాధ్యం కాదు. వీరి యొక్క ఆభిప్రాయం ఆంధ్ర ప్రజానీకాన్ని మభ్యపెట్టేది గానూ, మోసం చేసేది గానూ వున్నదని చెప్పకుండా వున్నది వున్నట్లు చెప్పటం ఎలా? నాగార్జున సాగర్ రెండవ ఫేజ్ మనం వదులుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చిందనేది స్పష్టంగా కనబడుతున్న విషయం. గోదావరి నుండి కృష్ణకు రెండు కాల్వలు శ్రవ్వటం చేపడెదగు. అది ఎప్పుడూ సాధ్యం కాదని భోస్లాగారు ఎప్పుడో చెప్పారు. దానిలో 100 టి.ఎమ్.సి. దొరుకుతుంది; దానికొరకు అక్కడనుండి ఇక్కడకు కాలువ శ్రవ్వమనటం భావ్యం కాదు, అది సరైన ప్రపోజల్ కాదేమోనని వారు అన్నారు. వీరు 80 కోట్లలో రెండు కాల్వలు వస్తాయని అంటున్నారు. 200 కోట్లు అయితే తప్ప రావని కొంతమంది అంటున్నారు. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు తెలంగాణా ప్రాంతంలో అయిదు జిల్లాలకు ప్రధానమైన ప్రాజెక్టు. తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతమని అందరకూ తెలిసిందే. దానిలో ఖమ్మం, కరీంనగర్, నల్గొండ, వరంగల్లు, అదిలాబాద్ జిల్లాలలో 18 లక్షల ఎకరాలు సాగవుతుందని ఆశించాము. కాని ఇప్పుడది స్టోరేజ్ ప్రాజెక్టుగా మోడిఫైడ్ పద్ధతుల్లో కట్టుకొండి, అది కూడా సెంట్రల్ వాటర్ పవర్ కమిషన్ ఒప్పు కొంటేనే కట్టుకోవడం అన్నారు; కాని అంతగా అది అయ్యేట్లు కన్పించటంలేదు. అయినా మనం ఆశించినంతగా అంత ఘనంగా మనకు వీరు లాభం తీసుకురాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. మనం అనుకొన్న మేరకు వచ్చింది, మన రాష్ట్రానికి నష్టం లేదనే విషయం జనానికి అవగాహన కావటానికి అలా చెప్పటానికి ప్రయత్నించటం సబబు కాదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని ఇంతకుముందొకసారి శాసనసభలో

చర్చించుకొని తరువాత ఒక నియర్లం తీసుకొన్న తరువాత ప్రజలకు తెలియకుండా పరోక్షంగా మీరు కేంద్రప్రభుత్వంతో లాలోచి పడి రహస్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ను నష్టపరిచే పద్ధతులలో ఒక తీర్పును తీసుకురావటానికి మన కాబినెట్, ప్రధానంగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఎందుకు కృషి చేయవలసివచ్చిందో నాకు అర్థం కావటం లేదు. ఇక.....

Mr. Speaker: There I will object. Why do you say State Government ?

Sri N. Sanjeeva Reddy: It is 99% falsehood. Some may think here is a forum where people can speak in an irresponsible way. ఏదైనా మాట్లాడవచ్చు, నోటికి వచ్చింది మాట్లాడవచ్చు. ఒక్క పర్సంటు ట్రూత్ కూడా అవసరం లేదు.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఇక్కడ ఒప్పుకొన్నారు అది జ్ఞాపకం చేసుకొంటే బాగుంటుంది. ఈ ఫోరమ్ ను మేము దురుపయోగం. చేసుకొంటామని వారు భావించనక్కరలేదు. ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ లో వారే మీరు అప్పజిషన్ యొక్కవాదాన్ని విరివిగా వేస్తున్నారు, మీరు అట్లా చేయటం న్యాయం కాదేమో, సబబు కాదేమో, ధర్మం కాదేమో, అనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు కాని దురుపయోగం చేసుకొనే సమస్య ఎప్పుడూ ఉత్పన్నం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయంపై రెండు పూటలు డిస్కస్ చేయబోతున్నాము కనుక అప్పుడు ఏరకంగా పోచంపాడు ప్రొజెక్టు దగ్గర కాని లేక శ్రీకైలం ప్రొజెక్టు దగ్గర కాని 300 మెగావాట్స్ అంగీకరిస్తే మన రాష్ట్రానికి ఊమమని అనుకోవటం ఎంతవరకూ సబబో వివరంగా చెబుతాను.

నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ప్రెస్ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. దానిలో మన రాష్ట్రానికి నష్టం లేనట్లుగా చెప్పారు. దాని గురించి వారికి కోపం వస్తున్నది. ఇట్లా కోపపడటం ఒక రాష్ట్ర నాయకుడుగానూ, ముఖ్యమంత్రిగానూ వున్న ఒక పెద్దమనిషికి తగిన విషయం కాదేమోనని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఇతర విషయాలను గురించి మనవి చేస్తాను. ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టు పార్టీకి సంబంధించిన వారిని లీడర్ ఆఫ్ అప్పజిషన్ ను, డిప్యూటీ లీడర్ ఆఫ్ అప్పజిషన్ ను, చీఫ్ విప్ ను, కొంతమంది శాసనసభ్యులను, అసతా క్రేజ్ యూనియన్, కిపాన్ సభకు చెందిన అనేకమందిని, ముగ్గురు పార్లమెంట్ సభ్యులను, డి కెస్సె

ఆఫ్ ఇండియా చట్టం కింద అరెస్టు చేశారు. డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టాన్ని ఉపయోగించటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు పార్టీ ఇన్ పవర్ ఒక విధానాన్ని చేపట్టింది. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీని చీల్చటానికి మార్గం ఏమిటి అని ఆలోచించి చేసిందా అన్నట్లుగా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ చేసిన తీర్మానాన్ని ఆమోదించని వారిని తాను ఊహించి వారిని అరెస్టు చేసి డిటెన్యూస్ గా నిర్బంధించటం జరిగింది. నవంబర్ 21న సీక్స్ ఫైర్ జరుగుతుందని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అది తెలిసే అది చేస్తే కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ వారిని అరెస్టు చేసే అవకాశం మనచేయి దాటిపోతుందనే ఉద్దేశంతో అకస్మాత్తుగా నడిరాత్రి భారతదేశ వ్యాప్తంగా కమ్యూనిస్టులనందరిని అరెస్టు చేయటం ఏమిటో నాకు అర్థం కాని విషయం. సీక్స్ ఫైర్ డిక్లెర్ కావటమే కాక వారు వెనక్కుకూడా ఒక మేరకు పోయారు. ఇప్పుడు ప్రమాదం వుందని, లేదనే దానికి నెహ్రూగారు సమాధానం చెబుతున్నారనుకొండి. ఈ నాడు కమ్యూనిస్టులకొందరు జైళ్లలో వున్నారు. వారు దేశ రక్షణకు ఎట్లాభంగం కలుగ చేస్తారని ప్రభుత్వం అనుకొన్నదో నాకు అర్థం కాని విషయం. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఒక తీర్మానం చేసిన తరువాత ఇతర బూర్జువా ఆర్గనైజేషన్స్ మాదిరి కాకుండా కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారందరూ ఆ తీర్మానానికి కట్టుబడి వుంటారని, ఆ తీర్మానాన్ని అమలు జరుపుతూ వుంటారని, చర్చలలో మొదట అభిప్రాయజేధాలు వచ్చినా అమలు జరిపే సమయానికి నూటికి నూరుపాళ్లు అమలు జరపటానికి కృషి చేస్తారని కమ్యూనిస్టు పార్టీ యొక్క చరిత్ర. అది కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ విధానమయినప్పుడు లీడర్ ఆఫ్ అప్రోజిషన్ ను, డెప్యూటీ లీడర్ ఆఫ్ అప్రోజిషన్ ను జైల్లో వుంచటం ఏ మాత్రం సబబు కాదు. వారందరూ విడుదల చేయవలసి వుంది. లేదా జైలులో ఈనాడు వున్నవారు స్పష్టంగా నేరం చేసినట్లుగా, లేక దేశ రక్షణకు భంగం కలిగించే విధంగా ప్రవర్తించినట్లుగా గవర్నమెంటు దగ్గర రికార్డ్స్ వుంటే కోర్టుకు పంపించి, కేసు పెట్టి శిక్షించే విధానం అవలంబించాలి. అలాకాక ప్రజాస్వామ్య హక్కులను ఉపయోగించుకొంటున్న వారి యొక్క వాయిస్ ను అణచివేయటానికి డిటెన్యూలుగా జైలులో పెట్టటం సరైన పద్ధతి కాదని. వారిని వెంటనే విడుదల చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. వదిలిపెడతారా లేదా అనేది పార్టీ ఇన్ పవర్ కు ప్రధానంగా ప్రధానమంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం అనుకొండి. అయితే ఇండియా రక్షణ చట్టం క్రింద ఏ రూల్స్ పాస్ అయ్యాయో వాటిలో పెరోల్ కు సంబంధించిన భాగం వుంది. అది మొదట్లో లేకపోయినా తరువాత వచ్చింది. అత్యవసర పరిస్థితులలో పెరోల్ కు పెట్టుకొంటే అది లభించే పరిస్థితులు ఇక్కడ లేవని మనవిచేయదలచుకొన్నాను. నాకు తెలిసినంతవరకూ ఇప్పుడు జైల్లో వున్న నలుగురు డిటెన్యూస్ కు అస్తియులనుకొన్నవారు చనిపోవటం జరిగింది. కొల్లా వెంకయ్యగారి అత్త గారు చనిపోయింది. బసవ పున్నయ్యగారి భావ.

మరిది చనిపోయారు. బసవ పున్నయ్యగారి బావమరిది కుటుంబ వ్యవహారాలన్నీ బసవ పున్నయ్యగారే చూస్తూవుంటారు. అట్లాగే దేవులపల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారి బావమరిది చనిపోయారు. రామకోటయ్యగారి తల్లి చనిపోయారు, అయినప్పటికీ వారికి పెరోల్ దొరకటం గగనమయింది. కొల్లా వెంకయ్యగారు అత్తగారు చనిపోయినా తల్లికూడ చనిపోతే కాని పెరోల్ ఇవ్వని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంటే పెరోల్ కావాలంటే జబ్బులోవుండటం కాని, లేక మరణావస్థలో వుండటం కాని సరిపోదు. ఆశ్చర్యములనుకొనేవారు, అంటే తల్లో, తమ్ముడో, అన్నో, భార్యో చచ్చే తప్ప పెరోల్ దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ఇది ఏమాత్రం న్యాయం కాదు. మరి information తెప్పించు కొంటూనే ఉన్నామని Chief Minister గారు అనేక సందర్భాలలో అన్నారు. కొల్లా వెంకయ్య గారి అత్తగారు వాళ్ల ఇంటిలోనే వున్నది. ఆ family member ఆమె చనిపోయినప్పటికీ కూడ ఆనాటికి వెళ్లి చూచి వచ్చే దానికి కూడా పెరోల్ ఇవ్వకుండా వుండే పద్ధతిలో ఆ rules pass చేశారండి. ఆ rules ఎందుకుపెట్టినట్లు? అందువల్ల అది సరి అయిన విధానం కాదు. అట్లాగే detenue గా పున్న ఉద్ధరాజు రామంగారు వున్నారు. వీరు ఒక ప్రక్కన blood pressure తో బాధ పడుతూ sensation కోల్పోతూ వుండే ఆయననుగురించి అనేక రకాలుగా బాధ పడుతున్నారు. జైలులో వుండి ఒక రకంగా అతనిని torture చేయటం జరుగుచున్నదని చెప్పవలసి యు టుంది. వారు కనీసం తమ గ్రామంలో internment లో అయినా ఉండే పద్ధతిలో పెరోల్ యివ్వమని మేము కోరినప్పటికీ, అది ఇవ్వటానికి ప్రయత్నం జరగలేదు. తరువాత మల్లారెడ్డి అని ఒక comrade ఉన్నారు. ఆయన భార్య దాదాపు 2, 3 రోజులు స్పృహ తప్పి bed మీద పడి ఉంటూ వుంది. అదికూడా private treatment లో కాదు hospital లోనే ఉంటూ వున్నది. అయినప్పటికీ అతనికి పెరోల్ ఇవ్వటానికి నిరాకరించడం జరిగింది. అట్లాగే S. V. K. ప్రసాద్ గారు దాదాపు పక్షపాతంతో జైలులో బాధపడుతున్నారు. బయట ఆయన భార్య ఒక ప్రక్క బాధపడు తున్నది. వాడికి కూడా పెరోల్ ఇవ్వడంసంభవించలేదు. బాబాజీదాస్ అనే comrade రాజమండ్రిలోఉన్నారు ఆయన నాయనమ్మ, తల్లి ఇద్దరూ జబ్బుతో వున్నారు. అయినప్పటికీ చచ్చేగాని పెరోల్ ఇవ్వనటువంటి పద్ధతేదా, కాబట్టి ఆయనకు పెరోల్ ఇవ్వడం జరగలేదు. ఎంత serious గా ఉన్నప్పటికీ, పెరోల్ ఇవ్వకుండా వాళ్లను బాధిస్తున్నారు. ఇది ఏమాత్రం న్యాయం కాదు ధర్మం కాదు. ఇది ఒక రకంగా వాళ్లమీద క్రూరంగా చేయడం అనిపించు కొంటుంది. వాళ్ల family members చచ్చేవే, పెరోల్ ఇచ్చే పద్ధతి అయితే, అటువంటిది లేకపోతేనే మెరుగేమో అనిపించుంది. ఆ భాగాన్ని కూడా rules నుంచి తీసి పారేయడం మెరుగేమో అనుకుంటు

న్నాను. అందుకని ప్రధానంగా వాళ్ళకు భోజన సౌకర్యం సరిగా ఉన్నదా లేక వాళ్ళకు బట్టలు సరిగా ఇస్తున్నారా లేదా అనేది మాత్రమే సమస్యకాదు. వాళ్ళ స్వేచ్ఛను అరికట్టడం కంటే, వాళ్ళను court of law కు పంపించి శిక్ష వేయించడం న్యాయంగాని, ఈ విధంగా వారిని విర్బంధంలో పెట్టడం సబబు కాదు. సాధారణంగా వారి కుటుంబాలకు, వారి సన్నిహితులకు, ఇబ్బందులు వస్తే వారి ఆరోగ్యమే చెడితే ఇల్లాంటి పరిస్థితులలో పెరోల్ ఇచ్చే విధంగా వుంటుంది. కాబట్టి దానిని కొంత liberalise గా చేయడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేయవలసినదని వారిని వదలిచెట్ట వలెనని నేను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా లా అండ్ ఆర్డర్ కు సంబంధించి మనదగ్గర జరుగుతున్న విధాన మేమిటి? ఇది రాజధాని నగరం యీ రాజధాని నగరంలో ఆల్టిమేట్ మేట్ అని ఒక బిల్లాగారి మేనేజిమెంటుక్రింద నడుస్తున్న సంస్థ ఉన్నది. ఆ సంస్థలో ఉన్న కార్యకర్తలమీద వరుసగా దాడి చేయడం మనది జరుగు తున్నది. ఫిబ్రవరి 14న దాడి చేశారు. ఫిబ్రవరి 15న దాడి చేశారు. ఫిబ్రవరి 18న దాడి చేశారు. 19న దాడి చేశారు. ఈ రకంగా చూచినట్లయితే అక్కడ ఫ్యాక్టరీలోపల దాడి చేయడమే కాకుండా ఫ్యాక్టరీ బయట ప్రాంతాల్లో కూడా నేటి వరకు ఒకే రకంగా దాడులు చేయడం దెబ్బలు కొట్టడం అక్కడి శ్రేడ్ యూనియన్ నాయకులను దెబ్బలు కొట్టడం జరుగుతున్నది. అంతే కాకుండా శ్రేడ్ యూనియన్ నాయకుడైన అమోల్ గ్రామ్ వారి యింటిలో దూరి ఆ యింటిలో గల్లంతు చేయడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. వారు అనేక సందర్భాలలో ప్రతి ఇన్సిడెంటు జరిగినప్పుడు కూడ లోకల్ పోలీసుకు ఐ. జి. పి. కి రిపోర్టు యిచ్చుకున్నారు. దాని మీద ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఈ దాడి చేసేవాళ్లు దెబ్బలు కొట్టేవాళ్లు ఎవరంటే ఎక్కడ చూచినప్పటికీ ఒక 20, 25 మంది కనపడుతున్నారు తప్పితే జనరల్ స్కేలుమీద లేదు. ఒకటి తరువాత ఒకటి ఈ విధంగా ఇన్సిడెంటు జరుగుతూ వుంటే ఒకరి తరువాత ఒకరిని దెబ్బలు కొడుతూ వుంటే యీ 20, 25 మంది విషయంలో చర్య తీసుకోవానికి ఎందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం లేదు అనేది నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇక్కడ అరాచకం పెరుగు తున్నది, ఈ రాజధాని నగరంలో. అయినప్పటికీ జరిగే దేమిటి? రాజధాని నగరంలో ఈ రకంగా అనేక విధాలుగా వాళ్ళను చిత్రహింసకు గురిచేస్తూ లోపల బయటా కూడా భాధపెడు తూన్న యీ కొంతమంది నాటోరియస్ గుండాలకు సహకారంగా వుండే వర్గంతో ప్రభుత్వం ప్రవర్తించడం వారిమీద ఏమీ షక్షన్ తీసుకోక పోవడం అనేది ఏమాత్రం న్యాయం కాదు సబబు కాదు అని నేను మరవి చేస్తున్నాను.

అంతేగాదు, మేము మీటింగు చెడగొడతాము అని పోలీసులకు వారు తెలి
ఫోన్ చేస్తారట. అప్పుడు పోలీసులు వచ్చి వారు మీటింగు చెడగొడతా మంటు
న్నారు కాబట్టి మీరు మానుకోండి అని సలహా చెప్పడం తప్ప వారిని ఆటంకపరచ
డానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఒకవిధంగా మీటింగు చెడగొట్టడానికి పోలీసు
స్టేషను ముందునుండి ఊరేగింపుగా వెడుతూవుంటేకూడా ఏమీ అనకుండా, అఫీసు
మీద దాడిచేసి జండా లాక్కోని, జనాన్ని చెబ్బలు కొట్టుతూవుంటే పోలీసువారు
చూస్తూ వూరుకుని, అవన్నీ జరిగిన తరువాత అక్కడకు రావడం జరుగుతోంది.
హైదరాబాదు డిస్ట్రిక్ట్ పోలీసుకు, హైదరాబాదు సిటీ పోలీసుకు తేడా వుందని
కనబడుతోంది. సనత్ నగర్ పరియా హైదరాబాదు డిస్ట్రిక్ట్ పరియాలో వుందని
సిటీ పోలీసు వారనడం, సిటీ పరియాలో వుందని డిస్ట్రిక్ట్ పోలీసు వారనడం
జరుగుతోంది. దీనివల్ల కొన్ని యిబ్బందులున్నట్లు తెలుస్తోంది. వాటిని
అరికట్టకపోతే పారిశ్రామిక వాడల్లో అల్లరికి నారితీసి పరిశ్రమలకు దారితివేదిగా
వుంటుందని యీ విషయంలోహాం డిపార్టుమెంటు వరకు రిప్రజెంటు
చేయడం జరిగింది. ఎప్పటి కప్పుడు యీ గల్లంతు చేసేవారు ఆ 20-25
మందే. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతీసుకో
వాలని కోరుతున్నాను. 'ట్రేడ్ యూనియన్ లీడర్స్ యిచ్చిన సమా
చారం బట్టి ఆ 20-25 మందికూడా తమ వాడల్లో సటోరియస్ పీపుల్స్
అని, అక్కడి ప్రజలు రోసి పారేసిన వారని తెలుస్తోంది. అటువంటి వారిని
అదుపులో పెట్టకపోతే శాంతి వాతావరణాన్ని కాపాడడం కష్టమని నువని
చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు నగరంలో 7-8 గంటల మధ్యన ఉపైలకు సంబంధిం
చిన ఒక పెద్దమనిషి జబర్దస్తీగా ఒక అమ్మాయిని తీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు.
నటోరియస్ పీపుల్ అని తెలిసిన వారిని ఎప్పటి కప్పుడు అదుపులో పెట్ట
డానికి వారి సర్యలను, whereabouts దృష్టిలో పెట్టుకొని అదుపులో పెట్టక
పోవడం వల్లనే యివన్నీ జరుగు తున్నాయని అనుకోవలసివస్తోంది. ఆలేరు సబ్
ఇన్ స్పెక్టరుగారున్నారు. హనుమంతరావనే ఒక కాంగ్రెసు నాయకుడువున్నారు.
మరి ఆయనకు యాయన తాబేదారో, యాయనకు ఆయన తాబేదారో తెలి
యదు. వారు ముంగాడి సోమయ్య అనే ఆయనను తిట్టడం, ఎం. రంగయ్య అనే
అతనిని విచ్చల విడిగా బజార్లో కొట్టడం — జరుగుతున్నాయి. ఆయన ప్రత్యే
కంగా ఒక లారీ వేసుకొని అక్కడకు రి మైళ్ళ దూరంలో వున్న బీగంపేట
గ్రామానికి వెళ్ళారు. ఇక్కడనుంచి సమితికారు వేసుకొని కాంగ్రెసు నాయకులు
వెళ్ళారు. సమితిఅప్రాంతంలోఒకాడు, బీగంపేట నాన్ బ్లాకుపరియాలోది. తెల్లవారి
మల్లా రెడ్డి. హరినాథ రెడ్డి, రామచంద్రా రెడ్డి అనే ముగ్గురిని వేటుకు వచ్చారు.
ఆ ముగ్గురికి సంబంధించిన చింతచెట్లను యింకొకాయన దులుపుమంటున్నాడట.

ఆయన వచ్చి ఒక తప్పుడు దరఖాస్తు యివ్వడంతోనే వీరు వెళ్ళి ఆ ముగ్గురిని అరెస్టు చేశారు. తీరా చెట్లు వారివేనని తెలిసిందిట, వారిని వదలి పెట్టారు. పోలీసువారు ఒకరోజు ముందువెళ్ళి క్యాంపువేసి, ఎంక్వయరీ చేసి, మైమాఫేశీ తెలుసుకోకుండా అరెస్టుచేసి, చెట్లు వారివేనని తెలిసిన తరువాత వదలవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందనేది అర్థంకాని విషయం. దౌర్జన్యంగా, ఆయనను అక్కడనుంచి యిక్కడి వరకు పట్టుకు వస్తే నీకు మెహర్షానీ చేస్తామని కొంత మంది అంటూ వుంటారు. దానికి అనుగుణంగా, అధికారం వుందికదాయని అట్లా చేయడం జరుగుతోంది. నర్సంపేట తాలూకాలో మేడపల్లి గ్రామంలో రామిరెడ్డి అని ఆ పరియా కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి వున్నారు. వారిని అక్కడ సబ్-ఇన్ స్పెక్టరు అనవసరంగా ఒక చెంపదెబ్బ కొట్టారు. ఆయన కోర్టులో పరువునష్టం దావా వేశారు. ఇప్పుడు ఆ సబ్-ఇన్ స్పెక్టరు తీసుకుంటున్న లైసు ఏమంటే — ఆ గ్రామంలో ఆయనను, ఆయనవెంట వున్నవారిని ఏదో ఒక రకంగా తప్పుడు కేసులో యిరికించి పరువునష్టం దావా లేకుండా చేయాల్సి చూస్తున్నాడు. కక్ష సాధించాలనే ప్రయత్నంలో, అక్కడ వున్న ఒక కాంట్రాక్టరునుంచి ఒక తప్పుడు దరఖాస్తు తీసుకొని వారిని టార్చర్ చేయడానికి, అరెస్టుచేసి హింసించడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోంది. మాకు నిన్ననే వచ్చిన తెలిగ్రామము బట్టి మహబూబాబాద్ తాలూకాలో మళ్ళా విచ్చలవిడిగా గ్రామాలమీద దాడులు ప్రారంభమైనట్లు తెలుస్తోంది. ఇద్దరు కార్యకర్తలకు తీవ్రంగా దెబ్బలు తగిలాయని వారు హాస్పిటలులో వున్నట్లు తెలుస్తోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంలో వెంటనే జోక్యం చేసుకొని దౌర్జన్యంగా సామాన్య ప్రజానీకమీద, ప్రతిపక్షమీద జరిగే యీ చర్యలను జరగనియకుండా అరికట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఖమ్మం జిల్లాలో కూడ అనేక సందర్భాలలో అక్కడి క్యాంగ్రెసు నాయకత్వం యిటువంటివి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం, లోకల్ పోలీస్ అండగా వుండడం జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరంలో హత్యలు చాల ఎక్కువగా వున్నట్లుగా నాకు అర్థమవుతోంది. నాకు తెలిసినంతవరకు వరంగల్ లో పది, పన్నెండు హత్యలు జరిగినవి. కరీంనగర్ జిల్లాలో పది, పన్నెండు జరిగినవి. హత్యలు జరగని జిల్లా అంటూ మన రాష్ట్రంలో ఏదైనా ఉన్నదా అన్నది నాకు అర్థంకాని విషయము. నేను ఏదో ఎగ్జాజిరేట్ చేసి చెబుతున్నానని కాదు. నాకు తెలిసినంతవరకు రాయలసీమ అన్ని జిల్లాలలో ఏదో ఒక రకంగా హత్యలు జరుగుతున్నాయి. తెలంగాణాలో జరుగుతున్నాయి. జహీరాబాద్ లో హత్యలు జరుగుతున్నాయి. 20 హత్యలు — ప్రతిజిల్లాలోను యీ హత్యలు జరిగి, వాటి విషయంలో ఏమీ ఎంక్వయరీ లేకుండా వ్యవహారం నడుస్తుంటే, ప్రజలు ఎట్లా తమ ప్రాణాలకు రక్షణ ఉన్నదని భావిస్తారో చీఫ్ మినిస్టర్ గారు ఆలోచించవలెనని

కోరుతున్నాను. మా ఇల్లెందు తాలూకాలో కమలాపురం అనే గ్రామం వుంది. అక్కడ నేరుగా హత్య జరిగిందనేది అందరికీ తెలిసినదే. కాని దానిని నూ పైడ్ క్రింద మార్చారు. ఛీఫ్ మినిస్టరు గారు తమ రిపోర్టులో ఒకటి చెప్పారు. “నేరుగా అప్లికేషన్స్ ఉన్నప్పటికీ, లేకపోయినప్పటికీ కరప్షన్ డిపార్ట్ మెంటు ప్రతి జిల్లాలో పనిచేస్తున్నదని, ఇటువంటి దుర్మార్గమైన సంఘటనలు ఏవైనా జరుగుతుంటే వాటిని కాగ్నిజెన్స్ లోకి తీసుకొని, వాటిని ఎంక్వయిరీ చేయడం ద్వారా అటువంటివి ఆరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నదని” చెప్పారు. నా కాన్ స్టిట్యూయన్స్ లో, మా జిల్లాలో కమలాపురం అనే గ్రామంలో ఒక హత్య జరిగింది. లింగాల అనే గ్రామంలో ఒక హత్య జరిగింది. మానుకోట స్టేషన్ లో పట్టపగలు ఒక హత్య జరిగింది. వీటన్నింటి విషయంలో ప్రభుత్వం యాంటీ కరప్షన్ డిపార్ట్ మెంటు ఏమి చేస్తున్నది? ఎలా కనిపెడుతోంది? వాటిని లాగటం కొరకు ఏదైన ప్రయత్నం చేస్తున్నదా? — అన్నది నాకు తెలియని విషయము. ఘనపురంలో ఒక కమ్యూనిస్టు కార్యకర్త “నన్ను చంపటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని” పోలీసురిపోర్టు ఇచ్చినతర్వాత రెండూరోజులు తర్వాత అతన్ని చంపారు. దాని ఎంక్వయిరీ సందర్భంలో దొంగనాటకాలు ఆడటం దాని విషయంలో సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ వాళ్ళంతా లాలోచి అవటం, ఆకేసు సరైన పద్ధతిలో నడపటానికి ప్రయత్నం చేయకపోవటం జరిగింది. దాని విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు కొంత జాగ్రత్త తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. జాగ్రత్త తీసుకోకపోతే మన దగ్గర శాంతి భద్రతలకు రక్షణలేదు అనే భీతావహం ప్రజలలో వ్యాపించిన తర్వాత మనం అదుపులో పెట్టడం గాని, ఈ పరిస్థితులనుండి దూరం చేయటంగాని సాధ్యమయ్యే విషయం కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అసెంబ్లీ సెక్రటేరియట్ — మన కాన్ స్టిట్యూషన్ సనుసరించి ఇండిపెం డెంట్ గా ఉండవలెను. కాని ఇవ్యాళ అసెంబ్లీ సెక్రటేరియట్ ఇండిపెం డెంట్ గా లేదు. ఇది జి. ఎ. డి. లో ఒక భాగంగా పనిచేస్తున్నది. ఇది జి.ఎ.డి. క్రింద పనిచేస్తున్నది. ఇది వరకు హైదరాబాద్ ప్లేటులో లెజిస్లేచర్ సెక్రటేరియట్ ఇండిపెం డెంట్ గా ఉండేది. అసెంబ్లీ సెక్రటేరియట్ ను ఇండిపెం డెంట్ సెక్రటేరియట్ గా వేయటం కొరకు ప్రయత్నం చేస్తామని ఇది వరకు ఒకసారి యీ హౌస్ లో అనాటి ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారు హామీ ఇవ్వటం కూడ జరిగింది. ఇది జి. ఎ. డి. లో నిమిత్తం లేకుండా, స్పీకర్ గారి క్రిందనే నేరుగా ఫంక్షన్ చేపట్లుగా, నేరుగా స్టేట్ కేబినెట్ కు బాధ్యత వహించే పద్ధతులలో దీనిని ఇండిపెం డెంట్ సెక్రటేరియట్ గా ఎందుకు రూపొందించకూడ దనేది నాకు తెలియని విషయము. జి. ఎ. డి. లో ఒక డిప్యూటీ సెక్రటరీగారు ఎలక్షన్స్ కు సంబంధించి ఇన్ ఫార్మింగ్ ఉన్నారు.

జనగాం శాసనసభ్యులుగా ఇప్పుడు కొత్తవారు వచ్చి కూర్చున్నారు. మొన్నటి వరకు జనగాం శాసనసభ్యులనే పేరుతో ఇంకొకరు ఉండేవారు. అక్కడ మన ప్రజాస్వామిక విధానాన్ని, మన ఎన్నికల విధానాన్ని పూర్తిగా అవహేళన చేసే పద్ధతులలో ఎన్నికలలో వోట్ల లెక్కింపు జరిగింది. రివివ పోలింగ్ బూత్ లో (దాని పేరు లింగాల ఘనపురం అనుకొంటాను) మధ్య కంకి కొడవలి గుర్తుంది, వైన, క్రింద కాడె ద్దుల గుర్తువి పెట్టి, తద్వారా కాంగ్రెస్ కార్యకర్త గెలవటానికి ఆనాడు అక్కడి కాంటింగ్ లో వున్న తహశీల్ దార్ తోడ్పడ్డారనేది దాంట్లో స్పష్టంగా తెలిసిన విషయము. కాని, ఇవాళి వరకు ఆ తహశీల్ దార్ ఉద్యోగం చేస్తూనే ఉన్నారు. మన ప్రజాస్వామిక విధానాన్ని, మన ఎన్నికల విధానాన్ని అపహాస్యం పాలుచేసి, యీ ఎన్నికల విధానం అంటే ప్రజలలో రోతపుట్టించే పద్ధతులలో సంచరించిన వ్యక్తి యింకా ఇవాళి వరకు ఉద్యోగం చేస్తున్నారంటే యాంటికరప్షన్ డిపార్ట్ మెంటు గాని, యీ ఎలక్షన్స్ కు సంబంధించిన డిప్యూటీ సెక్రటరీ గాని ఏమి చేస్తున్నారో తెలియదు. “మీరు ప్రజాస్వామ్యాన్ని, ఎన్నికల విధానాన్ని అపహాస్యం పాలుచేసే పద్ధతులలో సంచరించారు. మీరు వుద్యోగం చేయడానికి అనర్హులు అని చెప్పటానికి ఎందుకు సాహసించ లేకపోయారు? అని నేను ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారిని అడగడలచుకొన్నాను. వారు యీ విషయంలో తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తారను కొంటాను. అధికారంలో ఉన్న పార్టీ మెజారిటీ ప్రజల అభిప్రాయాన్ని గమనం లోనికి తీసుకోవలసిన బాధ్యతను మరచిపోతున్న దని అనిపించే పద్ధతులలో పంచాయితీ ఎన్నికలు, సమితి ఎన్నికలు జరుగుతున్నవి. మన ప్రజాస్వామికం సరైన పద్ధతులలో అభివృద్ధి అయి, పుష్పించి, ఫలించే పద్ధతులలో ఉంచటానికి అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఒక కోడ్ ఆఫ్ కాండక్ట్ ఏర్పాటు చేసుకొని, అన్ని రాజకీయ పార్టీలు అంగీకరించిన ఎన్నికల విధానం ద్వారా ఎన్నికలు జరిపించవలసి ఉన్నది. ఇవాళ కేంప్స్ పెట్టి, ఆ కేంప్స్ లోకి పంచాయితీ బోర్డ్ ప్రెసిడెంటును కాశేసుకుపోయే పద్ధతి, పంచాయితీ సమితి ఎన్నికలలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలకన్నా పెద్ద ఎత్తున ఖర్చుచేసే పద్ధతి ఉన్న విషయం ముఖ్య మంత్రిగారికి కూడా తెలియండి కాదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని సరైన పద్ధతులలో అమలుజరపవలసిన విధానాలను ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారు ఆలోచించవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ గవర్నర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఎందుకో నాకు అర్థకాని విషయము. ఈ స్టేటుకు బర్జెస్ పెంచటానికి తప్పితే, ఈ గవర్నర్ — లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ అనవసరమని మాకు మొదటినుండి ఉన్న అభిప్రాయం. దాంతో ఛీఫ్ మినిస్టరుగారు ఏకీకరించకపోవచ్చును. గవర్నర్ గారికి కొన్ని బాధ్యతలు ఉన్నవి. ఆయన తన బాధ్యతలను ఎంతరకు నెరవేరుస్తున్నారన్నది నాకు అనుమానంగావుంది. గవర్నర్ లేకుండా ఉంటే మన రాష్ట్రానికి మరింత డేమం. ఒకవేళ వుంటే ఆయన తన బాధ్యతలు

నెరవేరుస్తున్నారా అన్నది పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉన్నది. మైకోర్టులో ఎవరి వైవా ఉద్యోగిని దాంతో సంబంధం లేనివారిని నియమించదలచినట్లయితే పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ యొక్క అంగీకారం పొంది, దాని కన్సల్టేషన్ తో ఛీఫ్ జస్టిస్ నియమించవలెనని ఉన్నది. అట్లా జరగకపోతే గవర్నర్ ఇంటర్ ఫియర్ కావాలని మన కాన్స్టిట్యూషన్ చెబుతున్నది. కాని, ఇవాళ మన మైకోర్టులో జరుగుతున్నది ఏమిటి? ట్రాన్స్ ఫేటర్స్ ను, సూపరింటెండెంట్స్ ను పది పదిహేను మందిని బయటి వారిని రిక్రూట్ చేయటం జరిగింది, కాని ఆ సంస్థలో పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ను కన్సల్ట్ చేయటంగాని, వారి అనుమతి పొందటంగాని జరుగలేదు. అందువల్ల అక్కడి ఎల్. డి. సి. లు, యు. డి. సి. లు నష్టపడటం జరిగింది. అట్టి పరిస్థితుల్లో గవర్నర్ ఇంటర్ ఫియర్ అయి, అక్కడ పనిచేస్తున్న వుద్యోగులకు అన్యాయం, నష్టం జరగకుండా, వారియొక్క ప్రమోషన్స్ చెబుతినకుండా చూడవలసి ఉన్నది. ఆ బాధ్యత గవర్నర్ పై ఉన్నది. కాని వారు ఆ బాధ్యత నిర్వహిస్తున్నారా అంటే, నిర్వహించటం లేదనే చెప్పవలసి వస్తుంది. లోయర్ డివిజన్ క్లర్క్స్ తెలంగాణ ప్రాంతంలో మూడు, నాలుగు వేలమంది ఉన్నారు. వీరికి పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ తో ఇదివరకు సంబంధం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తర్వాత పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ పరిశ్రమ పాసైన వారిని తీసుకోవాలన్నారు. అంతకుముందు తీసుకోవడిన వారిని పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ఒప్పుకోవటం కొరకు ప్రయత్నం చేశారు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ఎగ్జామినేషన్ పెట్టబడింది. దానిలో కొంతమంది పాల్గొన్నారు. మళ్ళీ ఇప్పుడు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ పరిశ్రమ చెళ్ళ వలసిన అవసరం లేదని ఒక జి. ఒ. ఇష్యూ అయినది. ఆ జి. ఒ. ను అనుసరించి, పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ఎగ్జామినేషన్ అవసరం లేదని, డిపార్ట్ మెంటల్ పాడ్స్ లెస్ట్ పెట్టి ఎపాయింట్ చేసుకోవచ్చునని చెప్పి, యీ మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఉద్యోగంలో ఉన్నవారిని ఉద్యోగాలనుండి తప్పించటానికి ప్రయత్నం చేయటం న్యాయం కాదు. వారి సర్వీసు దృష్టిలో పెట్టుకొని, వారిని కంటిన్యూ చేయటం న్యాయమని మనవి చేస్తున్నాము. మినిష్టర్స్ తమ పర్యటనల సందర్భంలో ఇచ్చే ఉపన్యాసాల గురించి నేను కొద్దిగా మనవి చేయవలసి ఉన్నది. ఎందుకంటే ప్రజాపాఠశాలకాని గౌరవించవలసినటువంటి బాధ్యత Ministers పైన ఉన్నది. వెంకట్రామయ్యగారు ఖమ్మం మెట్టుకు ఒక సందర్భంలో వచ్చినపుడు అక్కడ మునిసిపాలిటీ నత్కరించినది. ఆ సందర్భంలో వారు ఇచ్చినటువంటి ఉపన్యాసం ఈవిధంగా ఉన్నది. “ఇచ్చట రోడ్డు నిర్మాణము, పీడిటిపాలు ఇవమ్మీ కూడా చాలా అభివృద్ధిగా ఉన్నాయి. ఆంధ్రదేశంలో ఇలాంటి చండాలపురోద్ధు చూడలేదు. దీనికంతకు కారణం ఎవరో నేను వేరుగా చెప్పవలసినదేదు. అది మీరే అర్థం చేసుకొంటారు. మీ వట్టడానికి మా పాగుకూడా ఉంది. అలాగే నేను ఇంకం

వెంగళరావుగార్లను చూస్తాను. మీరుమాత్రం మీ బాధ్యతలను గురించి సరియైన వారిని ఎన్నుకోవాలి” అని ఆ తరువాత అట్లాగే “అక్కడ majority ఒప్పు కొన్నప్పటికీ, ఒప్పుకోకపోయినప్పటికీ, మీ యిష్టమువచ్చినట్లుగా చేసినట్లుంటే, చట్టాన్ని ధిక్కరించి అయినాసరే దానిని ప్రక్కకు పెట్టి అయినాసరే మేము మీకు సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము” అని చెప్పడం జరిగింది... (Interruption).....ఇది నిశాలాంధ్రలో ఉన్నది. తరువాత చట్టానికి, master plan కు విరుద్ధంగా కట్టబడిన building ను కూలగొట్టాలని కలెక్టరు ఆర్డరు ఇచ్చారు. అటు వంటిదాంట్లో కాంగ్రెసు ఆఫీసును వారు open చేసి వచ్చారు. అసలు మునిసి పాలిటీవారు సత్కారం ఇస్తే, ఆ మునిసిపాలిటీనే అనవరతంగా తిట్టి రావడం జరిగింది. ఎనిమిది లక్షల రూపాయలు ఇచ్చామని అంటున్నారు. కాని ఆ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించేది మునిసిపాలిటీ కాదు. P.W.D. నిర్వహించవలసింది. దానికి సంబంధించి 2 లక్షల రూపాయలు వచ్చినాయి. తతిమ్మాదానికి బాధ్యత తమ ఆఫీసుదే గాని మరేమీ కాదు. అందువల్ల ఈరకంగా చేయడం అన్యాయమని, మంత్రులు ఆ సంఘాలను కాజేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నారని, ఇది న్యాయంకాదని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి (సిర్పూర్) : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Demand క్రింద 2,34,74,000/- రూ.లు అడిగారు. దానిని నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవిచేయదలచినాను....ముఖ్యంగా ఈ administration విషయంలో, మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ నాయకత్వాన్ని చేపట్టినప్పుడే ప్రజలకు వాగ్దానం చేశారు. న్యాయమైన పరిపాలన ఇస్తామని, ప్రజలకు న్యాయమైన హక్కులు ఇస్తామని. దాని ప్రకారంగానే చాలామట్టుకు ప్రజలకు న్యాయము లభించింది. అంతేకాకుండా ఏ పరిస్థితులలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు నాయకత్వాన్ని చేజిక్కినారో మనకు తెలిసినదే. అప్పుడు administration గురించి, corruption గురించి ప్రజలలో పెద్దఎత్తున ఆందోళన ఉండేది. అటువంటి పరిస్థితులలో వారు నాయకత్వం చేపట్టి ప్రజలకు వాగ్దానం ఇచ్చి దాన్ని సరిగా అమలులో పెట్టినందుకు వారికి నేను మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. వారి హయాములో పరిస్థితులు చాలా బాగుండినాయని చెప్పవచ్చు. మంత్రుల గురించి, పరిపాలన గురించి, corruption గురించి ప్రజలు విమర్శించే రోజులు పోయినాయి. ప్రజలకు మంత్రులమీద మంచి కారణము, విశ్వాసము ఏర్పడినదని, ముఖ్యంగా డివిజి మన ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వం కారణమని నేను భావిస్తున్నాను. అందుకు ప్రజలు, ఈ Legislature ముఖ్యమంత్రిగారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాక వారిమీద

పూర్తిగా నమ్మకం ఉంచవలసియున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. రెండవది, ఈ administration అనేది పెద్దమహాసముద్రం. ఇది రివిన్యూ, Industrial, Labour, ఈవిధంగా అనేక రంగాలలో ఉన్నది. ఏ రంగములో వెళ్ళినప్పటికీ, అందులో administration అనేది ఉన్నది. అటువంటిప్పుడు కొన్నికొన్నిచోట్ల ఏవైనా కష్టాలు కలిగినట్లుంటే" అవి ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకొనివచ్చిన తరువాత, తొందరగా చర్యతీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ముఖ్యంగా Industrial sector లో, ముఖ్యమంత్రిగారు నాయకత్వం తీసుకొనిన తరువాత ఈ labour కు management కు మధ్య relations చాలా బాగా పెరిగినాయి, ముఖ్యంగా ఈ industrial relations లో, Law and order చాలా బాగా maintain చేశారని మనవిచేస్తున్నాను. ఈమధ్య సిరిపూర్ కాగజ్ నగర్ లో మూడు మాసాలు, తగాదాలవల్ల management 20 వేలమంది కార్మికులను బయటికి పంపడంవల్ల ఈ కార్మికులంతా బయట ఉండడం జరిగింది. అటువంటి పరిస్థితులలో సర్వవిధాలా law and order చెడపాలని management ప్రయత్నిస్తుండడం, అదంతా జరిగినప్పటికూడా, మూడు మాసాలు factory బంధు ఉన్నాగాని, అంతమంది కార్మికులు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నాగాని అంత ప్రశాంతంగా law and order పోలీసువాళ్లు, ప్రభుత్వద్యోగులు maintain చేయడం చాలా ప్రశంసనీయము. ఈవిధంగా సిరిపూర్ లో జరగడం ఇదే మొదటిసారి. ఇది నేను చెప్పేది కాదు, ప్రతివారికీ తెలుసు. బిల్లావారు ఏవిధంగా శాంతిని భంగముచేసేదానికి ప్రయత్నం చేసినటువంటిది అందరికీ తెలుసును. అటువంటి పరిస్థితిని control చేయగలిగింది అంటే, ఈ రోజు ప్రభుత్వ administration ఎంత ప్రశంసనీయమైనదనే విషయం గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. Industrial sector లో కార్మికులకు, షాపుకార్లకు తగాదాలు వచ్చినప్పుడు, వాటిని arbitration ద్వారాగాని, tribunal ద్వారాగాని పరిష్కారం అయ్యేవరకు శాంతిని కాపాడడం అంటే అది సామాన్యమైన విషయం కాదు. ఈవిధంగా శాంతంగా Law and order ఇటువంటి తగాదాలలో maintain చేయడం అనేది ఇతర దేశాలలో, మొత్తం ప్రపంచంలోకూడా చాలా తక్కువ. అటువంటిది ఈ ప్రభుత్వం సాధించింది. ఇతరచోట్ల అక్కడక్కడ ఈ industrial sector లో కొట్లాటలు వచ్చినట్లు సరసింహారావుగారు చెప్పారు. అది నిజముకాదు. పాపము కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు ఈ చైనా aggression వల్ల కొద్దిగా దిగులుబడినారు. ఎందుకంటే ఒకవిధంగా ప్రజలకు వారిపైన విశ్వాసం పోయిందని, రెండవది, వారికి ఉన్న బలము పోతున్నదని ఆందోళనకరంగా ఉన్నది... Aliwyn Factory విషయం వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. విజంగా ఆ విషయాలు లోతుకుపోయి చూచినట్లయితే ఏవిధంగా అక్కడ ప్రజలను రెచ్చగొట్టారో, ప్రజలకు ఏవిధంగా ఆశలు కల్పించారో తెలుస్తుంది. ఆ కార్మికులకు 3, 4 మాసాలు రిలీజ్ ఇవ్వమని

వాగ్దానం చేశారు. ఆ వాగ్దానాల ప్రకారం bonus ఇవ్వమని వారు అడుగుతూ ఉంటే, ఒక ప్రక్కన ప్రభుత్వాన్ని, రెండవ ప్రక్కన I.N.T.C. ని, మూడవ ప్రక్కన కాగ్రెసును తిట్టుతూ ఎన్నో బూతులు తిట్టుతూ, వాళ్లపైన ఉన్న బాధ్యతను ఇంకొకరిపైన రుద్దడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అక్కడ ఎవరో గుండాలు కొన్ని ఇళ్లమీద దాడిచేశారని చెప్పారు. అక్కడ జరిగిందేమిటంటే, అక్కడ ఒక పోటీయూనియన్ పెట్టేదానికి పోయి మీటింగు పెట్టారు. మొదటి meeting లో మీకు 4 మాసాల bonus ఇప్పిస్తామని చెప్పారు. దానితోటి I.N.T.U.C. వారు చెప్పేశారు 4 bonuses ఇస్తే I.N.T.U.C. order ను మేము dissolve చేస్తామని. దానితరువాత రెండవ meeting పెట్టారు. 4 bonuses ఇప్పిస్తామని చెప్పినట్లయితే I.N.T.U.C. వాళ్ళు వాళ్ళంతట వాళ్ళు వెళ్ళిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని వాళ్లు ఆ meeting లో పోయి అడగడానికి ప్రయత్నంచేస్తే, అప్పుడు Communist Party ఇక్కడ telephone ద్వారా అందరికీ పిలిచి చెప్పారంటే, I.N.T.C. వాళ్ళు పెద్దగా bombard చేసి meetings ను disturb చేయడానికి వస్తున్నారు అని. ఆవిధంగా పోలీసుకు, I.G.P. కి report చేశారు. అది న్యాయంకాదు. ఎందుకంటే కమ్యూనిస్టు పార్టీ 4 bonuses ఇప్పిస్తామని అన్నారు. నాలుగు bonuses ఇచ్చినట్లయితే, అక్కడ ఉన్న సంఘాన్ని మేము తీసివేస్తామని చెప్పారు. ఎందుకంటే కార్మికులకు మేము అన్యాయం చేయదలచుకోలేదు అని. అందువల్ల అది న్యాయంకాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరో వాళ్ల జండాలను గుంజివేశారని, ఇల్లు తగలబెట్టారని చెప్పడం న్యాయంకాదు. ఇంకా I.N.T.U.C. కార్యకర్తలను ఇద్దరిని కొట్టారని మనవిచేస్తున్నాను. Bus నడుపుతూ duty లో ఉన్నవారిని, driver ను, conductor ను పట్టి గుంజి తన్నారు. ఈ విధంగా వాళ్ళకు ఉన్న ఝలుకుబడిని సంహరించుకోవడానికి ఈ విధంగా చేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. కనుక I.N.T.U.C. పైన పెట్టిన నేరము న్యాయమైనదికాదు. ఈ రోజు administration లో ఎంతో న్యాయం జరుగుతున్నది. అటువంటిది ఈ రోజు అది లేకుండా చేయాలని, కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఉద్రేకాలతో ఏదేదో చేస్తున్నది. నిజంగా ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులనుబట్టి, కాస్తా ప్రభుత్వముయొక్క సహకారమువల్లనే, వారు ఈనాడు నిలవబడగలుగుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక చిన్న విషయాన్ని నేను మీద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలయుననుకుంటున్నాను. Anti-corruption Department బ్యూరోగా మారినప్పటినుండి, పోలీసు డిపార్టుమెంటులో చాలా indiscipline వచ్చింది. మూడు సంవత్సరాలక్రిందట యీ బ్యూరో ఏర్పడింది. అప్పటినుండి పోలీసు డిపార్టుమెంటులో యీ విధంగా జరుగుతున్నది. పోలీసు డిపార్టుమెంటులోని అడ్మినిస్ట్రేషన్ ను నాశనంచేయడానికి యీ బ్యూరో ప్రయత్నం చేస్తున్నది. దీనిలో వున్న కొంతమంది ప్యక్తులవలన యీవిధంగా జరుగుతున్నది. ప్రజలలో

చాలా ఆందోళన బయలుదేరింది. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలోనికి తీసుకొని ముఖ్య మంత్రిగారు తగుచర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంలో మరొక విషయాన్నికూడా చెప్పవలసి వుంది. గత సమావేశంలో కూడా నే నా విషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చాను. మనకు అడిషనల్ చీఫ్ సెక్రెటరీ అవసరం చాలా వున్నది. ఇప్పుడున్న చీఫ్ సెక్రెటరీగారు అన్ని విషయాలను చూడలేకపోతున్నారు. ఇది నా అభిప్రాయంగా మనవి జేస్తున్నాను. ఒక ప్రక్కన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు, మరొక ప్రక్క యాంటి-కరప్షన్ డిపార్టుమెంటు, మరొక ప్రక్క జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వున్నాయి. ఈ శాఖల కార్యక్రమాలన్నింటికి వీరొక్కరు attend కావడం సాధ్యంకాదు. కాబట్టి అడిషనల్ చీఫ్ సెక్రెటరీగా ఒకరిని నియమిస్తే కొంతవరకు కార్యక్రమాలు త్వరగా జరగడానికి అవకాశముంటుందని మనవి జేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మూడు సంవత్సరాల కొకసారి ఆఫీసర్లను మార్పుతున్నట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని, 10 సంవత్సరాలుగా ఒకే పోటువున్న ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసర్లు సెక్రెటరీయేట్ లో అనేక మంది వున్నారు. ఆరు మాసాలు బయటకు వెళ్ళి వచ్చినవారు C. S. గారిదగ్గరకు వెళ్ళడం, వారు చెప్పింది వ్రాయడం: వీరు దానిపై సంతకం పెట్టడం జరుగుతున్నది. దీనిగూర్చి చూడవలసిందిగా కోరుతూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అధ్యక్షా, స్టేట్ సెక్టర్ లో యీ డిమాండుకు సంబంధించినంత వరకు చిరకాలమునుండి యీ శాసనసభలో ప్రతిపక్షములోనివారు చెబుతున్న విషయాలకు ప్రభుత్వపక్షములోని పెద్దలు, సభానాయకులు 'అలోచిస్తాం, చేస్తాం' అని సమాధానం చెప్పడం ఆచారం ఆయిపోయింది తప్ప యింతవరకు అవి కార్యరూపం దాల్చడం మాత్రం జరగలేదు. ఏ పార్టీ ముతాతత్వాలకు అవకాశం లేకుండా, నిష్పాక్షికంగా పరిపాలన జరుపుతానని ప్రస్తుతం ముఖ్యమంత్రిగారున్నవారు తమ పదవీస్వీకరణ సమయంలో చెప్పారు. ఇది అందరికీ తెలిసినదే. దీనినిగూర్చి క్రిందటిసారి ప్రస్తావించడంకూడ జరిగింది. అట్లా జరగడంలేదని అనేక సంఘటనలు చూపాయి. నిష్పాక్షికంగా పరిపాలన సాగడానికిగాను యిదివరకు ఒక సూచన చేయడంకూడ జరిగింది. కాబినెట్ లెవెల్లోకి వెళ్ళే ప్రతి డిపార్టుమెంటులోని ప్రతి విషయం ప్రతిపక్ష సభ్యులతో చర్చించమనికాదు నా ఆలోచన. ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాంను, ప్రకటించిన పాలసీలను అమలు జరపడంలో ఏదయినా అశాస్త్రీయం జరిగిందని చెప్పి సభ్యుడు అది అశాస్త్రీయం అవునా, కాదా, ప్రతిపక్షసభ్యులు కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడానికే చెబుతున్నారా, లేక వారు చెప్పేదానితో కూడా యశార్థం

వుందా, లేదా అనేది తెలుసుకునే నిమిత్తం అన్ని పత్రాలతో, ప్రతినిధులతో ఒక కమిటీని నియమించమని సూచించడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరిపాలనా వ్యవహారాలను గూర్చి వారు చర్చించడానికి అవకాశం వుంటుంది. అయితే వారు తీసుకునే నిర్ణయాలు ప్రభుత్వంపై బైండింగ్, అంటే—బైండింగ్ కాకపోవచ్చు; బైండింగ్ చేసుకోరని కూడా తెలుసు. అయితే, తాము సక్రమంగా వ్యవహారాలు కొనసాగిస్తున్నామని నమ్మినప్పుడు యీ కమిటీని నియమించడానికి మాత్రం ఎందుకు వెనుకాడు తున్నారో మాత్రం నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఎప్పుడు ఒక్కరే అధికారంలో వుండ రనే విషయం అందరికీ తెలిసినదే. ఎవరు అధికారంలో వున్నా, న్యాయంగా, ధర్మ దృష్టితో, నిష్పక్షపాతంగా పరిపాలన సాగించవలసి వుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇక పోతే, ఇటీవల నేషనల్ డిఫెన్సు ఫండు కలెక్టన్స్ సందర్భంగా జరిగిన కొన్ని నిర్బంధ చర్యలను గూర్చి యిదివరకు చెప్పడం జరిగింది. దానిపై వారు ఏమి ఆర్డర్లు వేశారో తెలియదు గాని, వారి యిళ్ళకి C.I.D. లు వెళ్ళడం మాత్రం జరుగుతున్నది. ఇది ఏవిధంగా వుందో గమనించండి. ఇది ఏమైనా గౌరవంగా వుంటా; గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరి పేటలో సైకిల్ స్టోర్ గల వడ్డెగంట వెంకటేశ్వర్లు అనే వ్యక్తి తనకు జరిగిన నిర్బంధం గురించి తన పేరు తెలిఫోన్ లో చెప్పారు. నాకు వ్రాయనుగూడా వ్రాయలేదు, ఆయన యింటిపైకి పోలీసువారు వెళ్లారు. మా తెలి ఫోన్లను ప్రభుత్వం వారు చక్కగా కనిపెడుతూ కాపాడుతున్నదనడానికి యిది చక్కని నిదర్శనం. వారు నాకు వుత్తరం కూడా వ్రాయలేదు. మా వుత్తరాలు ఎలాగూ సెన్సార్ అవుతాయి, తెలిఫోన్ పై చెప్పింది విని 'మీరు గౌతు లచ్చన్నకు తెలిఫోన్ పై చిట్టారి సుబ్బారావును అరెస్టు చేశారని చెప్పారా, లేదా' అని C.I.D. వెళ్ళి వారిని సజాయిషీ అడిగారు. దీనినిబట్టి ప్రజాస్వామ్యం ఎంత ముదురుపాకంలో పడిందో తెలుసుకోవచ్చు. ఎందుకు యీ విధంగా చేస్తున్నారు; ప్రజలను భయపెట్టి అదిలించాలని ఎందుకు చూస్తున్నారు; ఎక్కడయినా జరిగితే చెప్పండి' అంటారు. చెబితే C.I.D. లను వారి యిళ్లపైకి పంపుతారు, పంపుతున్నారో, లేదో కావలయు నంటే విచారించవలసినదిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇక, మా జిల్లానుండి ముగ్గురు వ్యక్తులు వచ్చి అదనపు శిస్తులు అన్యాయంగా వున్నవని రిట్ పిటిషన్ వేశారు. వెంటనే వారి యిళ్ళమీదకి వెళ్ళి ధాన్యాన్ని జప్తు చేయమన్నారు. డిమాండు నోటీసు కూడా యివ్వలేదు. 'ఇదేమిటని' అడిగితే 'ముందు నువ్వు కట్టు' అంటున్నారు. ఇది ఏమి రామరాజ్యం? ఇదేమి నిరంకుశమైన పద్ధతి? డిమాండు నోటీసు లేకుండా జప్తు చేయడానికి వచ్చిన అధికారిని యింటినుండి పాగి పొమ్మని రెక్క పట్టుకుని బయటకు యీడిస్తే తప్పు అవుతుందా; అని అడుగు

తున్నాను. ఏ అధికారంతో డిమాండు నోటీసు లేకుండా ఆ అధికారి వెదుతున్నాడు. ప్రజలను భయపెట్టి, అందోళన లేవదీసి పరిపాలన సాగించాలని సంకల్పించుకున్నారా, అదే అనుకుంటే అందుకు ప్రజలు కూడా సిద్ధపడక తప్పదని మరచి జేస్తున్నాను. చరిత్రలో యిటువంటి ప్రభుత్వాలు చాలా వచ్చాయి. అధికార దుర్వినియోగాన్ని అరికట్టండి. ఈ జప్తులకు సంబంధించి రెవిన్యూ మంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఇంతవరకు వాటిపై ఏమిచర్య తీసుకున్నారో తెలియదు. మా యిష్టం వచ్చినట్లు మేము చేస్తామంటే ప్రజలు కూడా అందుకు సిద్ధపడవలసివస్తుందని, కనుక ప్రజలను ఆ పరిస్థితిలో పెట్టవద్దని, వారిని 'రెచ్చగొట్టడం పొరబాటు' అవుతుందని చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా వ్యవహారాలు జరుగుతున్నాయి. వీటిని సరిజేయవలసిందిగా చెబుతున్నాను. శాసనసభా వ్యవహారాలకు సంబంధించి వుత్తరాలు వ్రాస్తే కొంతమంది మంత్రులు జవాబు యిస్తారు. కొంతమందికి తొందరపాటో, సమయం వుండదో మరి జవాబు అంటూ యివ్వరు. ముఖ్యమంత్రిగారికి వ్రాస్తే వారి సెక్రటరీ నుండి సమాధానం వస్తుంది. 'Your letter: I am directed to acknowledge the letter and the matter is referred to the department. Any correspondence in future may be had with that Department...' ఇవన్నీ అచ్చు కొట్టిన కాగితాలు. ఈ స్టీరియో టైప్ జవాబు మాకు పంపడం ఆచారం అయి పోయింది.

ఇందులో యోగ్యత వున్నదా, మర్యాద వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. సభ్యుడు వ్రాసినదానికి సమాధానం వ్రాయడానికి, సంతకం పెట్టడానికి తీరుబడి లేక పోతే పోవచ్చు. ఇకముందు ఏమైనా వ్రాసుకుంటే మా ఉద్యోగులకు వ్రాసుకోండి, నాకు వద్దు అని చెప్పడం తప్పుకాదా? ఇది మంచి సాంప్రదాయమా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నంజీవరెడ్డి: అధ్యక్షా, నేనిప్పుడే క్లారిఫై చేస్తే మంచిదనుకుంటాను. ఎవరైనా పర్సనల్ లెటర్స్ వ్రాస్తుంటే సమాధానం చెబుతాము. పిటిషనులైతే — కొన్ని వందలు వస్తుంటాయి. అచ్చన్నగారుగాని, విశ్వనాథంగారుగాని లెటర్స్ వ్రాస్తే సమాధానాలు నేను స్వయంగా వ్రాస్తున్నాను. విశ్వనాథంగారు వారిప్రక్కనే వున్నారు. అడిగి తెలుసుకోవచ్చు. ఈ అసెంబ్లీ ప్రారంభమైన తరువాత వారిదగ్గరనుంచి రెండుమూడు ఉత్తరాలు వస్తే సమాధానాలు పంపించాను. అచ్చన్నగారుగాని, ఇంకొకరుగాని పిటిషనులు ఫర్వార్డ్ చేస్తే సాధారణంగా వాటిపై డిపార్టుమెంటుకు పంపిస్తావుంటాము. ఈ వర్గతీకాదని, ఇంకొక వర్గతీకావాదని వారు సలహా యిస్తే పాటించడానికి నేను తయారుగా వున్నాను. వారిని అగౌరవపరచాలనే ఉద్దేశం నాకు ఎంతమాత్రంకూడ లేదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఒక మనవి. విటిషనులు డిపార్టుమెంటులకు పంపిస్తే మంచిదే, అది సబబే. నేను వ్రాసిన పర్సనల్ లెటర్స్ కు వచ్చిన జవాబుల సంగతి నేను చెబుతున్నాను. కావాలంటే నేను అవితెచ్చి చూపిస్తాను. ఇట్లా జరుగుతోంది, ఇకముందైతే నా దీనిని సర్దుబాటు చేస్తామంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఒక సభ్యుడు మంత్రిగారికి వ్రాసినది ఉద్యోగస్థులకు రిఫర్ చేస్తే మూడవప్లానులో రిఫర్ అయినవి 4 వ ప్లానులో తీస్తారు. ఒక ఉత్తరం వ్రాసినతరువాత సూపరింటెండెంటు, అసిస్టెంటు సెక్రటరీలనుంచి దర్శనం చేస్తేనే కాని కాగితాలు కదలవు. బిల్డింగు కమిటీలో నేను మెంబరుగావుంటే, టి. ఎ. డబ్బులకు డెప్యూటీ సెక్రటరీకి నేను ఫోను చేయవలసి వచ్చింది. ఎ జి కి దరఖాస్తు పెట్టుకోండి అన్నారు. ఈవిధంగా జరుగుతుంటే యిక ఎఫిషియన్సీ పమిటీ? ఎఫిషియన్సీ గురించి ఒక కమిటీ వేశారు, దానికి ఐ. జె. నాయుడుగారధ్యక్షులనుకుంటాను. దాని పేరు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీ అనుకుంటాను. దాని రికమెండేషన్స్, మినిట్ ఆఫ్ డిస్కుంట్ వున్నాయి. వాటిమీద ఏమీ నిర్ణయాలు తీసుకున్నారో అర్థం కావడం లేదు. డిపార్టుమెంటల్ హెడ్స్ ను సెక్రటరీయట్ తో కలిపితే మంచిదని నేనుకూడ పూర్తిగా షీఫ్ట్ అవుతున్నాను. సెక్రటరీల సంబంధ పెరిగితే పెరగవచ్చు. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు ఆఫీసునుంచి అగ్రికల్చర్ సెక్రటరీయట్ కు ఒక ఉత్తరం పోస్టు అయితే అది అగ్రికల్చర్ సెక్రటరీ కేబిల్ మీదకు వచ్చేటప్పటికి కనీసం వదిపేసుకోవలసివుతోంది. దానిమీద సంతకం పెట్టడానికి ఎంతకాలం పట్టుతుందో తెలియదు. ఎవరైతే నా ఒక సందేహాన్ని వెలిబుచ్చినప్పుడు మీరు చెప్పింది తప్పు. తప్పుడు వార్తమీద రిపోర్టు వ్రాస్తున్నారు, పరిస్థితులను సరిగా విచారించి వ్రాయండి అని హెచ్చరించుమని వారు వ్రాయవచ్చు. కాని సమాధానాలు లేకుండా ఇవేజిప్ గా స్టీరో టైపు ఉత్తరాలు అచ్చువేయించి సంతకాలుపెట్టి పంపించే విధానం గౌరవప్రదమైనదికాదు, దానివల్ల అడ్మినిస్ట్రేషనులో చటుత్వం ఏమాత్రంకూడ పెరగదని మనవిచేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) : అధ్యక్షా, ఈ డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను మీద్యారా ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రతిపక్షంలోవున్న లచ్చన్నగారు యిప్పుడే మంత్రిఅయిన కాగితాలకు సమాధానాలు రావడంలేదు అన్నారు. అది వినడానికి నాకు ఎంతో విచారం కలిగింది. మహానాయకులు సంజీవరెడ్డిగారు ఒక మెంబరేకాదు, ఒక గ్రామనాయకులు ఉత్తరం వ్రాసినాకూడ 'మీ కాగితం' అందినది, డిపార్టుమెంటుచేత విచారణ చేయిస్తున్నాను' అని వ్రాస్తున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : అదే నిజమైతే సంజీవరెడ్డిగారు పక్షపాతం చూపుతున్నారని చెప్పవలసి వుంటుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : అది వారి భావన కాదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : మా పార్టీ వారం 200 మందిమి వున్నాము. మీరు అవ తలివారికే ఎక్కువ అవకాశాలు యిస్తున్నారు. నరసింగరావుగారు జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషనుమీద—గుల్తాతీ కమిషను, కృష్ణా జలాలుపై న మాట్లాడారు. నిజాన్ని మరుగు పరచకూడదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటినుంచి ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు శ్రీకాకుళం జిల్లాలోనేకాదు, యావదాంధ్రదేశంలోను జరుగుతున్నాయి. కొంత మంది 'కాదు' అంటే సరిపోదు. నూటికి నూరుమంది యీ నాయకత్వాన్ని బల పరుస్తున్నారు. పరిశ్రమల పై డున, విద్యుచ్ఛక్తి పై డున, ఇరిగేషను పై డున— అన్ని రంగాలలోను సంజీవరెడ్డిగారు యావదాంధ్రదేశానికి చేస్తున్న మేలును మరచి పోతున్నారు విశ్వనాథంగారు, లచ్చన్నగారివంటి ప్రతిపక్షంవారు. రోడ్డులేని గ్రామాలలో రోడ్డులు వేస్తున్నారు. ఎన్నడూ బండి కూడ వెళ్లని గ్రామాలలో యీనాడు బట్ల వెడుతున్నాయి, వినోదకార్యక్రమాలు లేని గ్రామాలలో ప్రచాళి కలదవ్వారా వినోదకార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. విమర్శలే చేస్తే విమర్శకు అవ కాళం వున్నవే చేయాలికాని వట్టి విమర్శలు చేయకూడదు. ఘన మంత్రివర్గంపైన నూటికి నూరుపాళ్ళు విశ్వాసం వుంది. మంత్రులు పంపించిన కాగితాలు జిల్లా లెవెల్ లో కొంతమంది ఆఫీసరులు—అపోజిషనుపార్టీ వారికి—చెందిన ఆఫీసరులు— కమ్యూనిస్టుపార్టీగాని, లచ్చన్నగారి పార్టీవారుగాని వెడితేనే పని చేస్తారు. కాం గ్రెసుపార్టీవారి కాగితం అయితే అడుగున పెట్టేస్తారు. ఒక దృష్టాంతం చెబుతు న్నాను. మా జిల్లాలో కేవలం స్వతంత్రపార్టీకి సంబంధంవున్న ఆఫీసరులు కొంత మంది వున్నారు. నా ఏరియాలో ఒక డెప్యూటీ తహశీల్దారు వున్నారు. ఆయన నిజమైన స్వతంత్రపార్టీవారు. నాకు ఎన్నికలలో ఎగివెట్టగాకూడ పనిచేశారు. గున్నయ్య, ఎం.ఎల్.ఎ. అని సంతకంవున్న కాగితం అయితే అడుగున పెట్టేస్తు న్నాడు. నేను మంత్రిగారిదృష్టికి, జిల్లా కలెక్టరు దృష్టికి కూడ తెచ్చాను. అక్కడ స్వతంత్రపార్టీకి బలం వున్నదికదా, లచ్చన్నగారివంటి నాయకుడున్నాడుకదా అని అతనిని బదిలీ చేయడం లేదు. కమ్యూనిస్టుపార్టీకి, ఇతర అపోజిషను పార్టీలకు హెచ్చుగా అవకాశాలిస్తున్నారు. జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషనులో మా పార్టీకికూడ ఎక్కువ అవకాశం యివ్వాలి. ఈ శాసనసభ సమావేశం కావడంవల్ల ఒక నిమిషా నికి కొన్ని వేలరూపాయలు ఖర్చు అవుతోంది, సభ్యులు వోజరుకాకుండావున్నారు అని మా పార్టీవారినిగురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎడిటోరియలుకూడ వ్రాశారు. కాని నదీజలాల్మీద చర్చకు పాయంకాలమో, మధ్యాహ్న మో కూర్చుని మాట్లాడ కూడదా? సభాకార్యక్రమాన్ని రెండురోజులు పొడిగించాలని ఇతర పక్షముల

నాయకులు అడుగుతున్నారు. వారు పొదుపు ఉద్యమానికి తోడ్పడతామని చెబుతూ యింకా భర్తయినా యింకా రెండురోజులు కూర్చుంటామంటున్నారు.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Mr. Deputy Speaker : I have to announce to the House that two sets of Gulhati Commission's Report have been placed in the library. Discussion on this report will be held on 30th at 3-30 P. M. till 7-30 P. M., and if necessary on 31st from 8-30 A. M. to 1-30 P. M.

The House is now adjourned till 8-30 on 27-3-1963.

1-30 P.M. The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Wednesday, the 27th March, 1963.